

Årsredovisning 2020

Innehållsförteckning

1 Kommunstyrelsens ordförande	5
2 Kommunfakta	6
2.1 Kommunens vision	6
2.2 Mandatfördelning i kommunfullmäktige	6
2.3 Hur användes skattepengarna.....	6
2.4 Utdebitering av skatt.....	6
3 Förvaltningsberättelse	7
3.1 Inledning.....	7
3.2 Översikt över verksamhetens utveckling.....	7
3.3 Den kommunala koncernen.....	8
3.4 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	11
3.5 Händelser av väsentlig betydelse	19
3.6 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	19
3.7 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	25
3.8 Balanskravsresultat	33
3.9 Väsentliga personalförhållanden	34
3.10 Förväntad utveckling - möjligheter och utmaningar.....	40
4 Ekonomi	43
4.1 Resultaträkning	43
4.2 Balansräkning	44
5.1 Kassaflödesanalys	46
5.2 Driftredovisning	47
5.3 Investeringsredovisning.....	47
5.4 Noter till redovisningen	51
5.5 Redovisningsprinciper	67
6 Revisionen	70
7 Finansiering exkl. anslag för oförutsedda behov	71
8 Måluppfyllelse.....	73
8.1 Goda förutsättningar att bo och leva i Ånge kommun. Att ha service, kommunikationer, idrott, kultur och en rik fritid som ökar trivselfaktorn.	73
8.2 Utbildningsmöjligheter med hög kvalitet genom hela kedjan från förskola till vuxnas lärande. Att kunna tillgodose arbetslivets efterfrågan på kompetens.....	73

8.3	Ett aktivt och levande näringsliv fyllt av nytänkande och kreativitet. Ett lokalt och regionalt engagemang och samarbete.....	74
8.4	Sammanställning av styrelsernas och nämndernas måluppfyllelse.....	74
9	Nämndernas berättelse.....	78
9.1	Kommunstyrelsen.....	78
9.1.1	Kommunala styrdokument av betydelse	78
9.1.2	Statlig styrning inom verksamhetsområdet	78
9.1.3	Uppdrag och ansvarsområde	79
9.1.4	Årets viktiga händelser.....	80
9.1.5	God ekonomisk hushållning.....	82
9.1.6	Måluppfyllelse	83
9.1.7	Medarbetare	88
9.1.8	Framtiden	89
9.1.9	Intern Kontroll.....	90
9.2	Tekniska nämnden	93
9.2.1	Kommunala styrdokument av betydelse	93
9.2.2	Statlig styrning inom verksamhetsområdet	93
9.2.3	Uppdrag och ansvarsområde	94
9.2.4	Årets viktiga händelser.....	95
9.2.5	God ekonomisk hushållning.....	96
9.2.6	Måluppfyllelse	98
9.2.7	Medarbetare	100
9.2.8	Framtiden	100
9.2.9	Intern Kontroll.....	101
9.3	Utbildningsnämnden.....	103
9.3.1	Kommunala styrdokument av betydelse	103
9.3.2	Statlig styrning inom verksamhetsområdet	103
9.3.3	Uppdrag och ansvarsområde	105
9.4	Årets viktiga händelser	105
9.5	God ekonomisk hushållning.....	106
9.6	Måluppfyllelse	108
9.7	Medarbetare.....	115
9.8	Framtiden	116
9.9	Intern Kontroll.....	116

9.10	Socialnämnden.....	119
9.10.1	Kommunala styrdokument av betydelse	119
9.10.2	Statlig styrning inom verksamhetsområdet	119
9.10.3	Uppdrag och ansvarsområde	120
9.10.4	Årets viktiga händelser.....	121
9.10.5	God ekonomisk hushållning.....	125
9.10.6	Måluppfyllelse	130
9.10.7	Medarbetare	132
9.10.8	Framtiden	133
9.10.9	Intern Kontroll.....	134
10	Gemensamma nämnder och förbund	137
10.1	God ekonomisk hushållning.....	137
10.2	Överförmyndarnämnden MITT	137
10.3	Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland	137
10.4	Räddningstjänstförbundet.....	138
10.5	Samordningsförbundet	138
10.6	Bygg och miljö	139
11	De kommunala bolagen	140
11.1	Ånge Fastighets- och Industri AB	140
11.1.1	Årets viktiga händelser.....	140
11.1.2	God ekonomisk hushållning.....	140
11.1.3	Måluppfyllelse	141
11.1.4	Medarbetare	142
11.1.5	Intern Kontroll.....	143
11.2	Ånge Energi AB.....	144
11.2.1	Årets viktiga händelser.....	144
11.2.2	God ekonomisk hushållning.....	144
11.2.3	Måluppfyllelse	145
11.2.4	Medarbetare	146
11.2.5	Intern Kontroll.....	146
11.3	Ångefallen Kraft AB	147
12	Revisionsrapport.....	148

1 Kommunstyrelsens ordförande

2020 ett i alla stycken underligt år

Då lägger vi pandemiåret 2020 till handlingarna och summerar detsamma.

Först och främst vill jag tacka hela vår organisation för det utomordentliga arbete som utförts under ett år där planeringsförutsättningarna ställts på ända och där regler och förhållningssätt deklarerats som spön i backen. Jag är så tacksam att få vara en del av en så snabbt agerande organisation som trots allt slit, klarat året med högsta betyg. Tusen tack till alla er.

Ekonomiskt är utfallet på 21,8 mkr till viss del covid-dopat men också ett resultat av minskat resande och en allmän återhållsamhet med våra gemensamma skattemedel.

Under året har vi fortsatt arbetet med att skapa bättre förutsättningar för den politiska organisationen genom att över partigränserna, jobba mot en kommunstyrelse med utskott.

2020 blev också året då projekt ”Ångemodellen” tog fart. Det är en prioriterad verksamhet för att hjälpa människor som står långt från arbetsmarknaden till egen försörjning via jobb, praktik eller utbildning.

I samma veva har vi motsatt oss Arbetsförmedlingens nedläggning i Ånge och jobbat för att få utgöra en pilotkommun där vi övertar vissa delar av Arbetsförmedlingens uppgifter så att vi fortsatt kan bistå dem som står längst från arbetsmarknaden på ett bra sätt.

Vi har drivit frågan om Viskansanstalten och lagt grunden för ett gott samtalsklimat med Kriminalvården inför framtiden.

Vi har jobbat med frågan om hastighetssänkning E14, i samarbete med Region Västernorrland, Sundsvallsregionen, Trafikverket, Riksdagsmän och kommunerna längs sträckan.

Vi har drivit frågan om rimlig mobil kommunikation med Post- och telestyrelsen via Sundsvallsregionen samt direkt mellan kommunen och de operatörer som finns här.

Inom ett område som röner stort allmänintresse har vi konsekvent arbetat med att styra upp och tydliggöra ärendegång och ärendehantering.

Genom att vi har all vattenkraft utbyggd och att kommunen tidigare beslutat godkänna ett antal vindkraftsparker och därmed öka tillgången på fossilfri energi, har vi inlett ett arbete med att skapa förutsättningar för industrietableringar i kommunen, där den huvudsakliga råvaran är fossilfri energi. Där är vårt näringslivskontor involverat, som förutom allt annat, arbetat med projekt ”förbättrat företagsklimat”

Det goda arbetet med att göra kommunen mer attraktiv att bo och verka i har, trots coronapandemin, kunnat ta stora kliv framåt och det känns bra.

Arbetet med att starta upp en ny översiktsplan har påbörjats och vi har ökat takten med revideringen av lokala detaljplaner.

Vi rekryterade Mattias Robertsson Bly till ny kommunchef att ersätta Stefan Wallsten som efter 40 år i kommunens tjänst går ut i en välförtjänt pension.

Jag ser framtiden an med tillförsikt.

Erik Lövgren
Kommunalråd

2 Kommunfakta

2.1 Kommunens vision

Kommunen har en atmosfär av närhet och nytänkande som gör den attraktiv att leva, bo och verka i.

2.2 Mandatfördelning i kommunfullmäktige

	2018-2022
Socialdemokraterna	16
Vår Framtids politiska utskott	5
Moderaterna	4
Sverigedemokraterna	5
Centerpartiet	2
Kristdemokraterna	1
Vänsterpartiet	2
Totalt	35

2.3 Hur användes skattepengarna

2.4 Utdebitering av skatt

	2021	2020	2019	2018	2017
Kommunalskatt	23,33	23,33	23,33	23,33	23,33
Landstingsskatt	11,29	11,29	11,29	11,29	11,29
Begravningsavgift	0,253	0,25	0,253	0,242	0,246
Summa	34,873	34,87	34,873	34,862	34,866

Exklusive medlemskap i svenska kyrkan eller annat trossamfund.

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Inledning

I denna förvaltningsberättelse lämnar Ånge kommun information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal redovisning 11 kapitlet och RKR R 15 Förvaltningsberättelse.

I den kommunala koncernen ingår förutom kommunen, Ånge Fastighet & Industri AB, ÅFA (100%); Ånge Energi AB (100%) och Ångefallen Kraft AB (50%)

3.2 Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunen	2020	2019	2018	2017	2016
Antal invånare (folkmängd 31/12)	9 226	9 316	9 411	9 480	9 495
Kommunal skattesats (%)	23,33	23,33	23,33	23,33	23,33
Verksamhetens intäkter (mkr)	173	159,1	169,2	174,1	202,7
Verksamhetens kostnader (mkr)	-809,6	-795,5	-802,2	-790,4	-764,5
Skatter och utjämningsbidrag (mkr)	657	629,3	624,7	617,7	610,2
Årets resultat (mkr)	21,8	-2,0	1,6	3,9	55,6
Soliditet(%)	43,8	41	42	41	42
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser	0,4	-5,3	-7	-9	-12
Investeringar (netto) (mkr)	56,4	32,2	26,7	30,0	19,3
Självfinansieringsgrad (%)	87,6	98	117	290	293
Långfristig låneskuld (mkr)	30	30	30	50	50
Antal anställda	962	971	983	996	1 057

Den kommunala koncernen	2020	2019	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter (mkr)	234,3	226,6	245,2	241,7	265,8
Verksamhetens kostnader (mkr)	-873	-811,2	-825,2	-805,1	-777,4
Skatter och utjämningsbidrag (mkr)	657	629,3	624,7	617,7	610,1
Årets resultat (mkr)	14,3	-3,2	6,0	8,6	62,5
Soliditet (%)	26	25	25	24	23
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser	1,7	-1	-2	-3	-5
Investeringar (netto) (mkr)	68,7	40,1	29,7	64,7	26,2
Självfinansieringsgrad (%)	118,6	167	149	212	177
Långfristig låneskuld (mkr)	386,8	396,7	406,8	434,2	449,2
Antal anställda, medel	995	1 007	1 019	1 033	1 092
Investeringar/medborgare (kr)	7 446	4 301	3 152	6 822	2 756

Väsentliga förändringar

För verksamhetsåret 2020 redovisar den kommunala koncernen ett resultat på 14,3 mkr. I ovanstående tabell visas en översikt över verksamhetens utveckling 2016-2020. År 2020 har präglats av den Covid-19 pandemi som utbröt i början av året och som fortfarande pågår.

Den kommunala verksamheten redovisar ett resultat på 21,8 mkr vilket är en förbättring jämfört med 2019. Under pandemin har staten beslutat om extra stöd till kommuner och regioner i form av generella statsbidrag, ersättning för sjuklönekostnader och ersättning för extrakostnader inom främst vård och omsorg.

Kommunen har även högre kostnader för äldreomsorg, särskilt boende jämfört med andra kommuner. Den avveckling av platser i särskilt boende som socialnämnden beslutat om har inte gått att verkställa på grund av pandemin. Platserna har behövts till insatser för minskad smittspridning. Kostnaderna per elev i grundskolan är högre jämfört med andra kommuner vilket beror på högre lokalkostnader per barn.

Den finansiella utvecklingen har fortsatt i positiv riktning, ingen nyupplåning har gjorts i den kommunala koncernen, amorteringar har gjorts med 10 mkr. Soliditeten i kommunkoncernen inklusive pensionsförpliktelserna har förbättrats från -0,74 % till 1,7 %.

Genomsnittligt antalet anställda i kommunkoncernen minskat med 12 personer.

3.3 Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen består av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, de kommunala nämnderna, bolagen Ånge Fastighets- och Industri AB, Ånge Energi AB och Ångefallen Kraft AB.

Verksamhet som bedrivs i samarbete med andra

Kollektivtrafik: Bedrivs tillsammans med övriga kommuner och regionen i kommunalförbundet, Kollektivtrafik myndigheten i Västernorrland.

Räddningstjänst: Räddningstjänst bedrivs tillsammans med Sundsvalls och Timrå kommuner i kommunalförbundet Räddningstjänstförbundet Medelpad.

Överförmyndarverksamhet: Överförmyndarverksamheten bedrivs tillsammans med Sundsvall, Timrå och Nordanstigs kommuner i den gemensamma nämnden, Överförmyndar Mitt. Sundsvalls kommun är värdkommun.

Bygg- och miljö: Bygg- och miljöverksamheten bedrivs tillsammans med Bräcke kommun. Bräcke kommun är värdkommun.

Samordningsförbund: Verksamhet enligt lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210) som infördes 2004. Övriga parter i Samordningsförbundet är Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och regionen.

Ägarandelar i andra företag, 2020-12-31

Servanet: Ånge kommun har 247 av totalt 4 607 aktier i Servanet. Övriga ägare i Servanet är Sundsvall, Timrå, Härnösand, Strömsund och Ragunda kommuner. Servanet bygger kommunens fibernät.

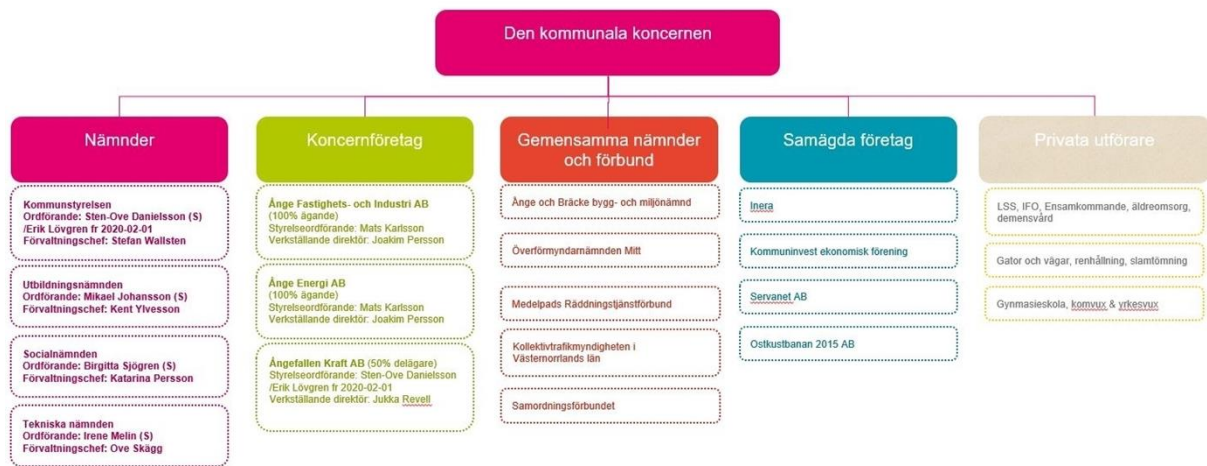
Inera: Ånge kommun har 5 aktier i Inera. Övriga ägare är Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, samt regioner och andra kommuner. Genom att erbjuda kompetens inom digitalisering stödjer Inera ägarnas verksamhetsutveckling. Inera koordinerar och utvecklar gemensamma digitala lösningar till nytta för invånare, medarbetare och beslutsfattare.

Ostkustbanan 2015 AB: Ånge kommun har 100 aktier vilket motsvarar 1%. Bolaget bildades 2015 med syfte att påskynda utbyggnaden av järnvägsspåret mellan Härnösand och Gävle.

Kommuninvest ekonomisk förening: Ånge kommuns adel är 0,1 % av föreningens tillgångar och skulder

Kommunen anlitar privata utförare flera av kommunens verksamheter. Förutom ersättning till privata utförare betalar kommunen ersättningar till fristående skolor och andra kommuner inom förkola, grundskola och gymnasieskolan.

En fullständig översikt av den kommunala verksamheten visas i organisationsschemat nedan.

Nämnder	Verksamhet	Privata utförare
kommunstyrelsen	ansvarar för att leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet som helhet.	
utbildningsnämnden	ansvarar för förskola, fritidshem, grundskola och gymnasieskola. Därtill ansvarar nämnden för vuxenutbildning. Grundsärskola, kommunala musikskola	
socialnämnden	ansvarar för vård och omsorg för äldre och funktionsnedsatta personer utifrån gällande lagstiftning. Nämnden ansvarar också för socialtjänstens individ- och familjeomsorg. Där ingår bland annat ekonomiskt bistånd, missbruks- och beroendevård, familjerätt och barn- och ungdomsvård.	
tekniska nämnden	ansvarar för utveckling, byggnation och förvaltning av kommunens allmänna platser, kost för skola och omsorg och för vatten- och avloppsförsörjning (VA) och väghållning.	

Privata utförare:

Kommunen köper tjänster av privata utförare inom följande verksamheter:

- Gator och vägar, 0,3 mkr
- Renhållning, 8,6 mkr
- Slamförmning, 1,4 mkr
- Stöd och omsorg (LSS), 9,3 mkr
- Äldreomsorg, 1,5 mkr
- Individ- och familjeomsorg, 6,3 mkr
- Ensamkommande, 0,6 mkr
- Gymnasieskolan, 0,5 mkr
- Vuxenutbildning, 0,4 mkr

Uppgifterna avser kostnader, över 0,1 mkr, som redovisats som köp av huvudverksamhet och avser köp av privata utförare.

Ibland köps tjänster köps av privata utförare, även om det sker i liten utsträckning. Orsakerna handlar dels om brist på kompetens, dels på brist på kapacitet.

Brist på kompetens. En liten kommun har ibland små möjligheter att upprätthålla specialistkompetens inom alla områden som kommunen är ålagd att hantera. Det kan röra sig

om experter och konsulter som från tid till annan anlitas för specifika projekt.

Brist på kapacitet. Ibland behöver verksamheten tillfälligt förstärkas för att klara av behoven hos exempelvis brukare inom verksamheten stöd och omsorg, då det kan råda platsbrist.

3.4 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Internationell ekonomi

Sedan februari har pandemin överskuggat allt annat, och skiftat fokus bort från de orosmoln som tidigare syntes vid horisonten. Men i hög grad kvarstår flera av fjolårets riskfaktorer – som för tolv månader sedan bedömdes hämma den globala konjunktoren. Brexit, där det ännu idag inte går att utesluta betydande negativa effekter för den europeiska ekonomin vid ett oordnat utträde för Storbritannien, samt spänningarna mellan USA och Kina. Flera frågetecken kvarstår för världsekonomin efter den dramatiska konjunkturkollapsen under våren 2020, hur ska återhämtningen fortgå liksom vilka bestående skador kan befaras för samhällsekonomin. Smittspridningen har tagit ny fart i många länder och utvecklingen är mycket osäker. Den makroekonomiska bottenpunkten tycks dock ha passerats, både globalt och i Sverige.

Global BNP har sjunkit runt 5 % under 2020. Många marknader har definitivt lämnat bottenpunkten från i våras bakom sig och mycket av statistiken visar hur en stor del av världens ras har hämtats igen på flera håll. BNP globalt bedöms under 2021 öka kraftigt, men samtidigt bör man räkna med att det kommer att dröja innan de BNP-nivåer som rådde före pandemin åter kommer att nås.

Den pågående krisen utgör en stor utmaning, och kanske allra mest för arbetsmarknaden. En viktig slutsats som ett flertal bedömare gör är att medan återhämtningen i produktionen (BNP) antas gå tämligen fort, förutses inte en lika snabb återhämtning av sysselsättningen.

(SKR, Ekonomirapporten, okt 2020, SCB statistik)

Svensk ekonomi

Precis som väntat medförde covid-19-pandemin att den svenska ekonomin bromsade in mycket kraftigt i början av 2020. Återhämtningen hittills i produktion och sysselsättning, liksom i hushållens och företagens inkomster, bromsar krisens negativa effekter på längre sikt. Den svenska ekonomin, och det svenska samhället, har alltså redan tagit stora kliv tillbaka till vad vi tidigare kallade »normalt«. Men de flesta bedömare befarar ändå att normaltillståndet i vissa avseenden ligger ganska långt bort.

Krisen har medfört långvariga effekter på både produktion och konsumtion, inte minst genom förändrade beteenden hos befolkningen. Det står också helt klart att vissa delmarknader, eller tjänster/produkter, ligger mycket långt ifrån en återgång till läget före krisen; vissa marknader har även förmodligen lidit permanent skada. Nya vanor och konsumtionsmönster kan inte uteslutas få följdverkningar som kommer hålla i sig flera år, kanske permanent. Vad dessa

förskjutningar i beteende/preferenser kan innebära för efterfrågan totalt sett är knappast möjligt att förutse.

(SKR, Ekonomirapporten, okt 2020, SCB statistik)

Kommunernas ekonomi

Ett omtumlande år ger oväntade avtryck i den kommunala ekonomin. Det har skett en stor omställning av verksamheterna, intäkterna minskar, och skatteunderlaget räddas av statliga åtgärder, statsbidragen har under 2020 varit mycket stora. Kommunsektorn går mot ett rekordresultat för år 2020.

Pandemins påverkan på de kommunala verksamheterna förtjänar en mer fullödlig beskrivning än vad som kan ges här. Omställning till distansundervisning i gymnasiet och vuxenutbildningen, öppna verksamheter som ställts in, inställda kulturevenemang, ekonomiska bekymmer hos föreningsliv som spiller över på kommunen, hög sjukfrånvaro och inte minst en ny vardag att hantera för äldre- och individ- och familjeomsorg – listan kan göras lång och allt har såväl kort- som långsiktiga ekonomiska effekter. Den bedömning som görs, som fortfarande är ovanligt osäker, är dock att den sammantagna verksamhetsvolymen i kommunerna förändras marginellt i år; betydligt mindre än vad man kanske trodde i våras.

Staten hade för avsikt att hålla kommunerna skadeslösa varpå de ökade de generella statsbidragen med 13,5 miljarder kronor, samt lovade att ersätta alla merkostnader inom funktionshinder- och äldreomsorg, vilket i kommunerna beräknas till 5 miljarder till och med november.

Under hösten blev det tydligt att skatteunderlaget inte påverkats så mycket som befarat av pandemin och att de generella bidrag staten skjutit till är större än effekten på skatteunderlaget. Detta i kombination med övriga bidrag och att många verksamheter efterfrågats i lägre grad gör att 2020 i många kommuner kommer att avslutas med ett stort ekonomiskt överskott, som sammantaget beräknas bli drygt 30 miljarder kronor.

Dilemmat för kommunerna består nu i att hålla tillbaks förväntningarna som ökar till följd av de starka resultaten. För de långsiktiga utmaningar kommunerna hade innan pandemin kvarstår. Där det fortfarande blir ett negativt ekonomiskt gap om kostnaderna skulle tillåtas öka i takt med utvecklingen av demografin bland befolkningen.

(SKR, Ekonomirapporten, okt 2020, SCB statistik)

Befolkning 2020

2020 minskade befolkningen med 90 till 9 226 personer.

- Födelsenetto: - 65 personer (födda = 77)
- Inflyttningsnetto: -67 personer (inflyttade = 325)
- Invandringsnetto: +40 personer (invandrade = 52)
- SCB-justeringar under året: +2 personer

I januari 2021 fanns 18 personer i Migrationsverkets mottagningssystem i Ånge kommun. Av

dessa personer hade inte något giltigt uppehållstillstånd. Antalet personer i Migrationsverkets mottagningssystem har minskat med 49 personer mellan 1 januari 2020 till 1 januari 2021.

Bostadsmarknad

Vakansgraden i det kommunala fastighetsbolaget ÅFA har ökat under året, vid årets slut var 11,4 % av bostadsbeståndet vakant, dvs lägenheter som inte bolaget får in några hyresintäkter på. Vakansgraden motsvarar 80 lägenheter av totalt 699 stycken. Ekonomiskt innebär det minskade hyresintäkter med 5 mkr per år. De 16 lägenheter i Ljungaverk och 30 lägenheter i Alby som beslutats ska rivras ingår inte i vakansgraden.

På småhusmarknaden finns en större efterfrågan än utbud i delar av kommunen.

Arbetsmarknad

	16–64	2018 (november)	2019 (december)	2020 (december)
Riket	arbetslösa	3,6	4,0	4,6
	I åtgärder	3,3	3,4	4,2
	totalt	6,9	7,4	8,6
Varav utrikesfödda totalt		19,9	25,1	21,1
Västernorrland	arbetslösa	4,2	4,7	4,4
	I åtgärder	3,7	4,0	4,6
	totalt	7,9	8,7	9,0
Varav utrikesfödda totalt		30,1	30,0	27,1
Ånge	arbetslösa	3,0	3,9	4,8
	I åtgärder	3,4	3,5	3,3
	totalt	6,4	7,4	8,1
Varav utrikesfödda totalt		30,1	40,0	25,0

	18–24	2018 (november)	2019 (december)	2020 (december)
Riket	arbetslösa	3,8	4,6	4,8
	I åtgärder	4,9	4,6	7,0
	totalt	8,7	9,2	11,8
Varav utrikesfödda totalt		28,0	25,1	25,8
Västernorrland	arbetslösa	5,0	5,9	5,2
	I åtgärder	6,7	6,6	8,8
	totalt	11,7	12,5	14,0
Varav utrikesfödda totalt		37,6	30,8	28,5
Ånge	arbetslösa	4,5	3,3	3,3
	I åtgärder	8,0	5,9	8,5
	totalt	12,5	9,2	11,8
Varav utrikesfödda totalt		55,9	29,3	23,8

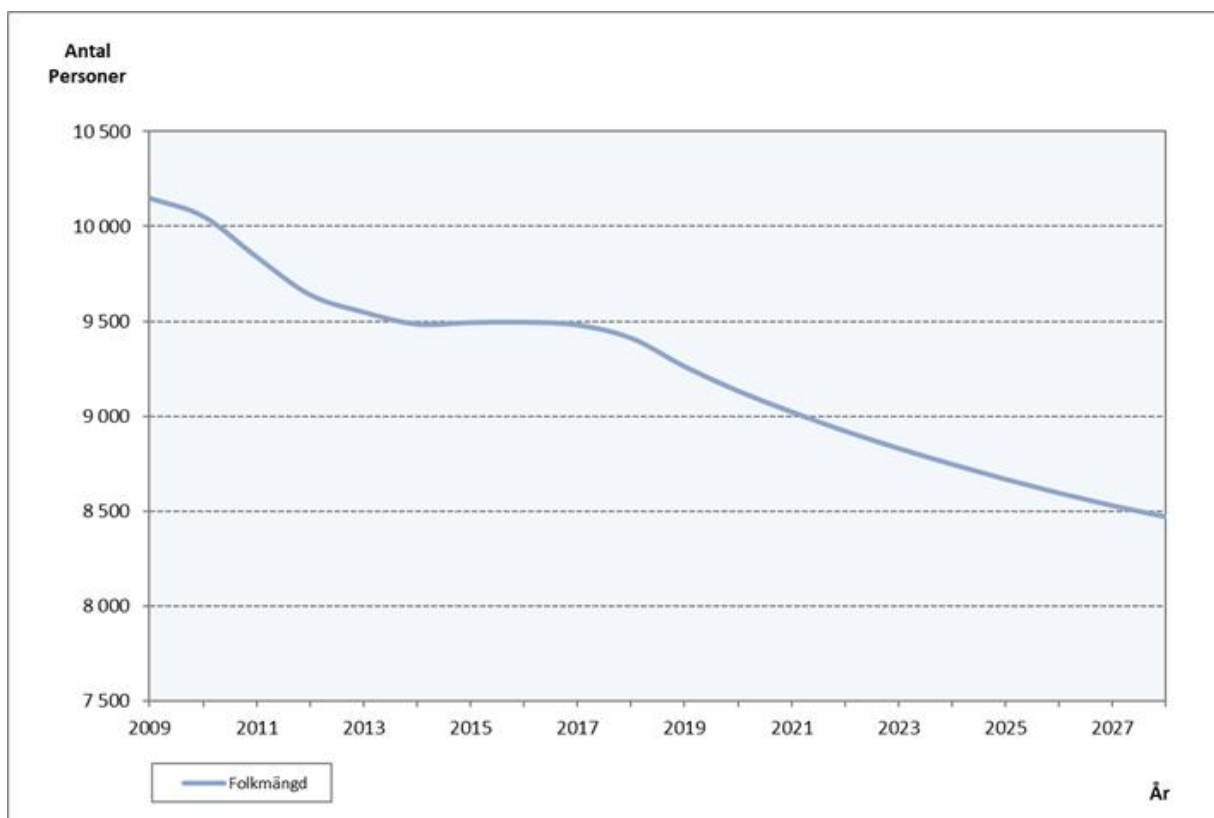
Sedan 1 februari 2020 och fram till 31 juni 2022 bedrivs Ångemodellen som ett projekt medfinansierad av Europeiska Socialfonden. Utöver ESF, står även Ånge kommun och Samordningsförbundet Ånge som medfinansierare. Projektet är en fortsättning på en långsiktig utveckling av kommunens arbete med arbetsmarknadsåtgärder och är framtagen genom en dialog mellan kommunens utvecklingsenhet, socialtjänst, vuxenutbildning, näringslivskontor och Arbetsförmedlingen. Dessa tillsammans med övriga medlemsorganisationer i Samordningsförbundet Ånge; Försäkringskassan och Region Västernorrland utgör de viktigaste parter i samverkan kring projektets målgrupp.

I Ångemodellen tillämpar man och utvecklar insatser för att motverka långtidsarbetslöshet och utanförskap. Projektet utvecklar en arbetsmodell som består av insatser som motverkar utanförskap och bidragsberoende och som bygger på bemötande, flexibilitet, samverkan, inbjudande fysisk miljö och hög kvalitet på insatser. Den kortsiktiga effekten av projektet blir att kvinnor och män som idag står långt från arbetsmarknaden kommer närmare arbetsmarknaden eller arbete eller i studier. Den långsiktiga effekten av projektet blir en hållbar arbetsmodell för att arbeta framgångsrikt med målgruppen, ökad inkludering på arbetsmarknaden samt minskad fattigdom.

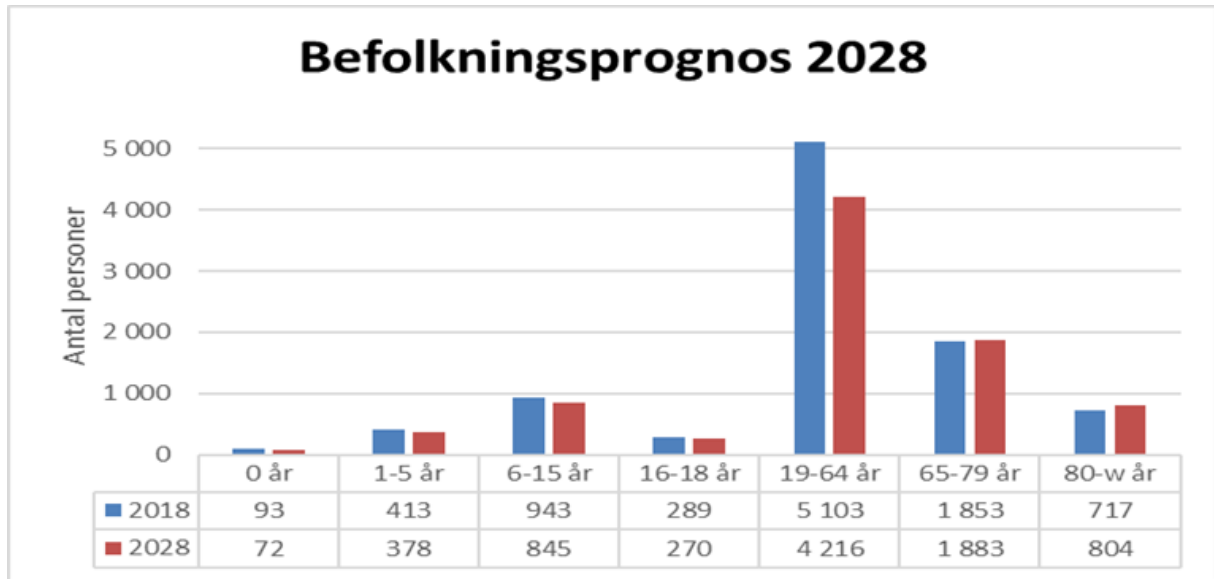
Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Befolkningsprognos till 2028

2020-12-31 var antalet invånare 9 226 personer, fram till 2028 är prognosen en befolkningsminskning till cirka 8 500 personer.

Prognosen över förändringarna i olika åldersgrupper beräknas bli enligt nedanstående tabell.

Framförallt färre elever i grundskolan och ett eventuellt ökat behov av hemtjänst eller särskilt boende kommer att påverka verksamheten.

Förändringen i yrkesverksam ålder beräknas bli - 887 personer eller 17 % vilket kommer att påverka kompetensförsörjningen i den kommunala verksamheten och näringslivet.

Ny befolkningsprognos kommer att tas fram 2021.

Likviditet

Ett mått på den finansiella styrkan, betalningsberedskapen på kort sikt, är likviditeten. Likvida medel är behållningen på kassa och bank. Ett annat mått är kassalikviditet, där omsättningstillgångarna sätts i förhållande till kortfristiga skulder. En god nivå är att kassalikviditeten ska överstiga 100 % vilket innebär att de kortfristiga skulderna kan betalas när de förfaller.

Vid årets början hade kommunkoncernen 168,9 mkr i likvida medel, omsättningstillgångarna exklusive förråd 54 mkr och kortfristiga skulder 155,2 mkr. Kassalikviditeten var 144 %.

Vid årets slut hade kommunkoncernen 165,8 mkr i likvida medel, omsättningstillgångarna exklusive förråd 54,5 mkr och kortfristiga skulder 159,4 mkr. Kassalikviditeten var 138 %.

Likviditeten har försämrats jämfört med 2019. En av orsakerna är renoveringen av badhuset som har uppgått till 30 mkr under 2020. Lån har ej tagits i samband med investeringen i badhuset.

Kassalikviditet %	2020	2019	2018	2017	2016
Kommunen	145	152	155	177	178
Kommunkoncernen	138	144	137	153	154

Finanspolicy

I kommunkoncernen finns en finanspolicy från 2015 med revidering november 2020.

2020-12-31 finns inte några andra placeringar än i bank och utlåning till de kommunala

bolagen.

Elaktiepengarna är finns på olika konton i bank eller är utlånade till de kommunala bolagen.

2015 användes 51 mkr till att amortera på kommunens lån.

Sammanställning över kommunens placeringar av elaktiepengarna per 2020-12-31.

mkr	2020	2019	2018	2017	2016
Obligationer Kommuninvest	0,0	0,0	10,0	10	25,9
Obligationer Handelsbanken	0,0	0,0	0,0	0	10,1
Depå, handelsbanken	42,3	42,3	32,1	31,8	6
Placeringar Handelsbanken	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2
Långfristig fordran ÅFA	12,0	12,7	13,5	14,2	15
Långfristig fordran Ånge Energi	18,5	22,7	27,0	33,2	35
Kortfristig fordran ÅFA	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Kortfristig fordran Ånge Energi	4,3	4,3	4,3	3,8	3,6
Swedbank	35,5	29,9	24,3	16,9	11,8
Summa	123,5	122,8	122,0	120,8	118,3

Långfristiga skulder

Med långfristiga skulder avses skulder med löptid över ett år. De långfristiga skulder som kommunen har 2020-12-31 avser lån, investeringsbidrag och anslutningsavgifter som avskrivs i takt med investeringen. Totalt hade kommunen vid årsskiftet en långfristig skuld på 76,4 mkr vilket är en minskning med 4,6 mkr jämfört med 2019.

ÅFA har långfristiga skulder på 332 mkr vilket är en minskning med 9,8 mkr sedan 2019.

Ånge Energi har 55,4 mkr i långfristiga skulder vilket är en minskning med 5 mkr sedan 2019.

Kommunens andel av i Ångefallen Kraft AB: långfristiga skulder 15 mkr vilket är 1,5 mer än 2019.

Borgensåtagande

Kommunens borgensåtagande var vid årets slut 367 mkr vilket är en minskning med 10 mkr.

I de kommunala bolagen finns inte några borgensförbindelser.

Räntenivån

Låneskulden i kommunen och de helägda kommunala bolagen är totalt 397 mkr. En förändring av räntan med 1% påverkar kommunkoncernens kostnader på sikt med cirka 4 mkr. Räntan har olika bindningstid i de olika lånen så full effekt av en räntehöjning nås inom 10 år.

Riktade statsbidrag

De riktade statsbidragen kan ses som ett hinder för effektivisering och utveckling av verksamheten. Kommunen har inte resurser att ansöka och medfinansiera på det sätt staten tycker att verksamheten ska utvecklas. Det vore önskvärt att mer fördelades som generella statsbidrag som kommunen kan fördela och använda utifrån de förutsättningar som råder i

Ånge.

Arbetsförmedlingen

Ånge kommun har tidigare haft mycket bra samverkan med Arbetsförmedlingen. Nedläggningen av Arbetsförmedlingens kontor tvingade kommunen till att rita om kartan och anpassa arbetsmodellerna till att möta den nya vardagen. Därför kändes det angeläget att kraftsamla kring de som står långt ifrån arbetsmarknaden för att de inte ska hamna ännu längre. Ånge kommun har kunnat behålla låga arbetslöshetssiffror mycket tack vare projektet Ångemodellen samt tack vare Arbetsförmedlingens finansiering av tjänsten ”koordinatör för extratjänster”. Under året, trots alla utmaningar i samband med pandemin, kunde 30 personer erbjudas anställning inom ramen för extratjänst.

Känslighetsanalys

En kommun påverkas av händelser utanför dess egen kontroll, till exempel konjunktursvängningar eller förändrade lagar och förordningar. Kommunen ska ha en beredskap för att hantera sådana händelser, både externa oförutsedda händelser och förändringar i den egna kommunen. Det måste finnas reserver och marginaler i ekonomin. Hur stora reserverna behöver vara kan beskrivas i en känslighetsanalys som visar hur olika förändringar påverkar kommunens intäkter och kostnader.

- Personalens löner förändras med 1 %: 4,1 mkr
- Förändrad skattesats med 1 krona: 19,7 mkr
- 10 heltidstjänster: 4,8 mkr
- 1% resultat i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag (2020): 6,6 mkr.

Inom områdena **digitalisering, kompetensförsörjning och socioekonomisk utveckling** ligger lösningar på många av kommunkoncernens framtida möjligheter och utmaningar.

Enligt SKR kommer kommunsektorn att ha stora pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster vilket innebär att kommuner och regioner kommer att behöva rekrytera många nya medarbetare de kommande åren.

Kompetensförsörjning kommer att vara en stor utmaning för Ånge kommun framöver. Prognosen är att antalet invånare i åldrarna 19-64 år minskar, samtidigt som många kommer att gå i pension. Samtidigt behöver verksamheterna utvecklas inom nya arbetssätt och med hjälp av digitala hjälpmedel.

Minskat utanförskap är en annan stor utmaning. För att minska utanförskapet i framtiden är det viktigt att fler går ut grundskolan med behörighet att söka program på gymnasiet.

Prognosen att antalet invånare kommer att fortsätta minska påverkar även det ekonomiska utrymmet negativt, vilket kommer att innebära fortsatta behov av verksamhetsförändringar. Nytt utjämningsssystem ger Ånge kommun mer än tidigare modell, men den strukturella anpassningen i och med befolkningsutvecklingen är ändå nödvändig för att klara en hållbar ekonomi.

ÅFA:s vakansgrad på bostadssidan är hög och prognosen är en fortsatt ökning. En hög vakansgrad är inte ekonomiskt hållbart.

Pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsåtagande uppgår, 2020-12-31, till 305,2 mkr. De kommunala bolagen har inte några pensionsåtaganden.

Pensionsförpliktelsen redovisas enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till 231,6 mkr

För att möta kommande pensionsutbetalningar finns el-aktiepengarna och en öronmärkning i eget kapital för pensionskostnader.

Kommunen följer RKR R10 från Rådet för kommunal redovisning gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Upplysningar finns i not 24.

Pensionsförpliktelse	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2020	2019	2020	2019
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen?				
a) Avsättning inklusive särskild löneskatt	73,6	70,8	73,6	70,8
b) Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	231,6	239,8	231,6	239,8
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	-	-	-	-
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-	-	-
Summa pensionsförpliktelser (inklusive försäkring och stiftelse)	305,2	310,6	305,2	310,6
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital	-	-	-	-
-varav överskottsmedel	-	-	-	-
Totalt kapital pensionsstiftelse	-	-	-	-
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	-	-	-	-
Summa förvaltade pensionsmedel				
Finansiering				
Återlånade medel	305,2	310,6	305,2	310,6
Konsolideringsgrad	-	-	-	-

Hållbarhet

Inom områdena **digitalisering, kompetensförsörjning och socioekonomisk utveckling** ligger lösningar på många av kommunkoncernens framtida möjligheter och utmaningar.

Enligt SKR kommer kommunsektorn att ha stora pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster vilket innebär att kommuner och regioner kommer att behöva rekrytera många nya medarbetare de kommande åren.

Kompetensförsörjning kommer att vara en stor utmaning för Ånge kommun framöver. Prognosen är att antalet invånare i åldrarna 19-64 år minskar, samtidigt som många kommer att gå i pension. Samtidigt behöver verksamheterna utvecklas inom nya arbetssätt och med hjälp av digitala hjälpmedel.

Minskat utanförskap är en annan utmaning. För att minska utanförskapet i framtiden är det

viktigt att fler går ut grundskolan med behörighet att söka program på gymnasiet.

Prognosen att antalet invånare kommer att fortsätta minska påverkar även det ekonomiska utrymmet negativt, vilket kommer att innebära fortsatta behov av verksamhetsförändringar. En strukturell anpassning i och med befolkningsutvecklingen är nödvändig för att klara en hållbar ekonomi.

Samtidigt ses också utmaning och möjligheter med att insatser som behövs kring minskad klimatpåverkan, ökade miljökrav och klimatanpassning framgent

ÅFA:s vakansgrad på bostadssidan är hög och prognosen är en fortsatt ökning. En hög vakansgrad är inte ekonomiskt hållbart.

3.5 Händelser av väsentlig betydelse

Från mars har året präglats av den Covid-19 pandemi som drabbat världen.

Kommunens ledning har varit i stabsläge från 11 mars. Kommunstyrelsens arbetsutskott har haft utökade befogenheter och de flesta förtroendevalda har deltagit digitalt i sammanträden med både kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder.

Pandemin har fått konsekvenser på ekonomi och verksamhet. Det är fortfarande svårt att långsiktigt bedöma vad konsekvenserna blir eftersom pandemin fortfarande pågår. Konsekvenserna i form av ökad arbetslöshet kan komma att fortsätta vilket kommer att innebära minskade skatteintäkter under ett antal år framåt. Under perioden har pandemin inneburit ökade kostnader främst för personal och skyddsutrustning till personal.

De socioekonomiska förutsättningarna för kommunens invånare i och med ökad arbetslöshet och ökade påfrestningar gör också att utmaningarna i att skapa god utveckling ökar.

3.6 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Ånge kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, de kommunala nämnderna, bolagen Ånge Fastighets- och Industri AB, Ånge Energi AB och Ångefallen Kraft AB. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad. Styrning och uppföljning är, så långt som det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syftet att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs.

Ansvarsstruktur

Inom Ånge kommunkoncern finns flera nivåer av politiskt styrande instanser - kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns en tjänsteorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförandet av verksamheten. I bilden nedan illustreras struktur och roller för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

Kommunfullmäktige, med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunfullmäktiges roll i styrningen är att fastställa kommunövergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs framförallt genom årliga beslut om nästa årsbudget och plan för de nästkommande två åren. I samband med budget fastställer kommunfullmäktige konkreta mål för god ekonomisk hushållning samt ekonomiska krav och ramar för kommande år. Fullmäktige tillsätter ledamöter i kommunstyrelse och nämnder samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen. Fullmäktiges roll i uppföljningen är att godkänna delårsrapporter och årsredovisning samt besluta om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation.

Kommunstyrelsen, har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar således för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder, de kommunala bolagen samt kommunförbunden. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. I styrsystemet innebär det att nämnder och styrelser utvecklar planer, mål och mått samt identifierar risker i relation till fullmäktiges vision, mål och uppdrag. Detta sammanfattas i budgetdokument för nämnderna och bolagen. Nämnder och bolag rapporterar normalt till

kommunstyrelsen.

Den kommunala koncernens *tjänstepersoner* ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten. I styrsystemet innebär det att tjänstepersoner i nämnder och bolag ska översätta de politiska visionerna, strategierna, målen och uppdragen till operativa mål och konkreta aktiviteter samt åiterrapportera till ansvarig nämnd/styrelse hur verksamheten och ekonomin utvecklas.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

I Ånge kommun utgår, så långt det är möjligt, styrning och uppföljning utifrån mål med verksamheterna i den kommunala koncernen. För medborgaren är det verksamheten som är väsentlig. Ekonomiska ramar och mål sätts således för verksamheter, sedan är det nämnden/styrelsen som ansvarar för att verksamheten uppnår målen inom de ekonomiska ramarna. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur koncernenheternas ansvar fördelar sig i förhållande till kommunens betydande verksamheter.

Strukturen för styrning och uppföljning tar utgångspunkt i den kommunala koncernen (se översiktsskild nedan). Kommunfullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning, riktlinjer och övergripande styrdokument på koncernnivå. Därefter delar Ånge in verksamheten i tre delar utefter finansiering: verksamheter som huvudsakligen är finansierad av skatter och statsbidrag, verksamheter som finansieras med självkostnadsreglerande avgifter samt affärsdrivande verksamheter. Även på denna nivå beslutar kommunfullmäktige om mål och ramar anpassade till finansieringsform och de krav som det för med sig. Slutligen sker styrning och uppföljning av individuella verksamheter med tillhörande mål och ramar.

Koncernnivå		Ånge kommun koncern	
Finansieringsnivå	Skattefinansierad verksamhet	Avgiftsfinansierad verksamhet	Affärsdrivande verksamhet
Verksamhetsnivå	<ul style="list-style-type: none"> • Vård och omsorg • Barnomsorg • Grundskola • Gymnasie- och vuxenutbildning • Individ- och familjeomsorg • Kultur och fritid • Gata och park • Övriga skattefinansierade verksamheter 	<ul style="list-style-type: none"> • Vatten och avlopp • Kommunal renhållning • Övriga avgiftsfinansierade verksamheter 	<ul style="list-style-type: none"> • Fastigheter • Energi • Övriga kommersiella verksamheter

Centrala styrdokument

Inom Ånge kommunkoncern används olika styrdokument. Styrdokumenterna syftar generellt till att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet. Det kan handla om utveckling (planer), förhållningssätt (policyer) eller rättssäker hantering (riktlinjer). Nedan anges de mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

Budget med plan

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för kommande år med tillhörande tvåårsplan. Kommunens totala verksamhet bedrivs både i förvaltningsform och i bolagsform. För att få en helhetsbild av den kommunala koncernen, som sedan särredovisas för kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation enligt gällande lagkrav. I budgeten framgår också fullmäktiges prioriterade mål för god ekonomisk hushållning, mål och uppdrag.

Övriga koncerngemensamma policydokument

För att stärka effektivitet, samordning och ett gemensamt agerande inom den kommunala koncernen har följande styrdokument beslutats gälla för hela den kommunala koncernen:

- Arkivregler
- Arvodesreglemente
- Finanspolicy
- Ånge kommuns styrprocess samt regler för internkontroll
- Upphandlingspolicy
- Informations säkerhetspolicy
- Handlingsplan för persondataskydd
- Kulturpolicy
- Kulturplan 2018-2020
- Kommunikationspolicy, strategi och riktlinjer för sociala media
- Handlingsprogram olycksförebyggande arbete
- Krisledningsplan
- Plan för tillgänglighet och delaktighet
- Renhållningsordning
- Handlingsplan för förbättrat näringslivsklimat
- Relevanta dokument inom personalområdet som arbetsmiljöpolicy mm

Mål, budget och uppföljning inom den kommunala koncernen

Inom Ånge kommunkoncern struktureras målstyrningen utifrån tre områden: Det goda livet, Utbildning och kompetensförsörjning och ett levande näringsliv som tillsammans ska sträva i riktning mot kommunens vision. För att tydliggöra ambitionsnivå och inriktning på målen och för att skapa förutsättningar för uppföljning kompletteras målen med mått.

Kommunfullmäktiges beslut om övergripande mål är styrande för alla verksamheter om inte annat anges i beslutet eller om det är uppenbart att målet avser en viss verksamhet. Det är koncernenheternas ansvar att översätta målen till sin verksamhet.

År 2020 finns fyra verksamhetsmål identifierade som har bärighet på god ekonomisk hushållning inom den kommunala koncernen. Varje målområde har en eller flera mått som beskriver ambitionsnivån inom varje område. Måtten är ett stöd i den helhetsbedömning som görs huruvida verksamheten utvecklas i enlighet med uppställda mål. Utvärdering av årets verksamhet och utfall avseende områden, målområde med mått görs under avsnittet "god ekonomisk hushållning".

Utöver fullmäktiges mål om god ekonomisk hushållning har nämnderna och bolagen i uppdrag att arbeta med uppföljning av ekonomi och verksamhet med hjälp av mål, mått och utvärderingar. Nämnderna rapporterar utfallet i de verksamhetsbeskrivningar som lämnas i årsredovisning.

Ekonomiska ramar

I Ånge kommunkoncern bedrivs verksamheter med varierande förutsättningar, vilket innebär att ekonomiska ramar och mål inte kan utformas på samma sätt för alla verksamheter. För att kommunens skattefinansierade verksamheter (t.ex. skola, omsorg, gator) utgår resursfördelningen utifrån en analys av utfallet i senaste bokslut och aktuell prognos för innevarande år. Detta för att få en bild av de aktuella resursbehoven. För att arbeta fram en ekonomisk ram vägs även kommunens befolkningsprognos, viktiga indexförändringar, ambitionsförändringar samt eventuella rationaliseringsbehov in i det slutliga förslaget till resursfördelning. Kommunens avgiftsfinansierade verksamheter som är reglerade enligt självkostnadsprincipen (vatten, avlopp och renhållning) utarbetar budgetar utifrån fullmäktiges beslut om taxa. Som huvudprincip, om inte särskilda omständigheter råder, ska dessa verksamheter anpassa kostnaderna i förhållande till taxeintäkterna. För affärsdrivande verksamheter, dvs. som verkar på en konkurrensutsatt marknad, fastställer fullmäktiges resultatkrav, som ligger till grund för budgetarbetet.

Planering året innan budgetåret.

Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dem besluta om budget och ägardirektiv. Nedan lämnas en övergripande beskrivning av planeringsprocessen.

Februari: Kommunstyrelsen och nämnderna och bolagen analyserar underlag inför kommande budgetarbete (befolkningsutveckling, demografi, trender, ny lagstiftning och andra förändringar) Under våren arbetar därefter nämnderna fram förslag till detaljerade mål samt drift- och investeringsbudget. Ägardialog sker mellan kommunstyrelsen och de helägda bolagen.

April: Kommunstyrelsen överlägger med nämnder och bolag. Utifrån dialogerna tas det fram ett förslag om mål och budget för hela kommunen inför kommande år. Juni: Kommunfullmäktige beslutar om mål och ekonomisk tilldelning för kommunen och dess nämnder. Samtidigt fastställer kommunfullmäktige bolagens ägardirektiv.

November/december: Nämnderna beslutar om verksamhetsplaner. Före årsskiftet fastställer bolagen sina affärsplaner. Om förutsättningarna har förändrats fattar kommunfullmäktige ett korrigeringsbeslut i november.

Uppföljning under budgetåret

Kommunkoncernen följer upp mål och budget tre gånger per år. Detta sker i en tertialrapport, i delårsrapport och i årsredovisningen.

Maj: Koncernen gör en första uppföljning efter årets fyra första månader. Tertialrapporten innehåller uppföljning och analys av kommunfullmäktiges mål (nämnders och bolags mål), ekonomiskt periodutfall samt helårsprognos. Alla ansvariga nämnder och styrelser ska ta ställning till om det finns åtgärdsbehov i förhållande till delårsrapporten.

september: Efter åtta månader upprättar den kommunala koncernen en officiell delårsrapport. Delårsrapporten innehåller uppföljning och analys av mål, budget och helårsprognos för det ekonomiska resultatet. Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsrapporten. Delårsrapporten beslutas i nämnder och bolagsstyrelser. Eventuella åtgärdsbehov analyseras. Delårsrapporten fastställs av kommunfullmäktige i oktober.

oktober: Kommunstyrelsen genomför en resultatdialog (presidiedag) med nämnderna och

bolagen avseende måluppfyllelse och budgetavvikelser. Möjliga åtgärder diskuteras.

Bokslut och årsredovisning

Arbetet med den kommunala koncernens bokslut och kommunens årsredovisning följer följande process:

februari: Den löpande uppföljningen avslutas, i februari efter budgetåret, med nämndernas och bolagens årsbokslut, samt kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncernövergripande analyser samt uppföljning av koncernens mål och resultat. Revisionen gör en granskning av nämndernas årsbokslut och koncernens årsredovisning.

april: Kommunfullmäktige fastställer årsredovisningen i april samt beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter.

Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktspliktens genomförande tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt nämnds- och bolagsplaner. Utöver tertial- och delårsrapport rapporterar nämnderna samt bolagen till kommunstyrelsen avseende utvecklingen av verksamhet och ekonomi. Väsentliga avvikelser ska lyftas fram av koncernenheterna, då syftet är att tidigt kunna sätta in åtgärder. Vid större avvikelse kallas nämnd/styrelse in formellt för muntlig dialog med kommunstyrelsen.

Särskilda uppföljningar har under året skett med socialnämnden och fastighetsbolaget. När det gäller socialnämnden handlade det om ett stort prognostiserat underskott. Efter dialog beslutades att nämnden skulle vidta åtgärder som leder till förbättrad ekonomi. När det gäller fastighetsbolaget rörde ärendet oro för ökad vakansgrad bland bostäder. Utfallet av dialogen är försäljningar/rivning av fastigheter.

Uppsiktspliktens genomförande kombineras med budgetberedningsprocessen som beskrevs ovan. Under denna process rapporterar nämnderna och styrelserna om sin verksamhet för det gångna året och hur planeringen löper för innevarande år och utsikter och prognoser för kommande år. Arbetet med intern kontroll, vilket beskrivs under nästa rubrik, är också en del av uppsiktsplikten.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har ett övergripande och samordnande ansvar för intern kontroll inom hela kommunen. Som utgångspunkt finns ett reglemente för intern kontroll som gäller hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen konkreta roll är att:

1. driva det koncernövergripande internkontrollarbetet och
2. följa upp den interna kontrollen inom den kommunala koncernen.

När det gäller den första delen beslutade kommunstyrelsen, efter riskbedömning, att följande aspekter av den interna kontrollen skulle granskas hos alla koncernenheter under 2020; rekrytering, referenstagning vid anställningar och rehabiliteringsprocessen. Det andra uppdraget fullgörs genom att samtliga nämnder och styrelser lämnar in uppföljningsrapporter för intern kontroll till kommunstyrelsen. Rapporterna innehåller allmänna omdömen om den interna kontrollen, vilka särskilda granskningar och kontroller som har gjorts samt utfallet av vidtagna åtgärder. Överlag fungerar den interna kontrollen väl, brister upptäcks och det finns förslag på åtgärder.

3.7 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Finansiella mål

1. Kommunen ska hushålla med resurserna och ska ha positiva ekonomiska resultat varje år. Hur stora dessa resultat ska vara kan komma att variera mellan olika år men på sikt ska resultatmålet vara högre än 2020-års nivå.

Kommunkoncernens resultat 2020 ska uppgå till minst 1 mkr.

Året har präglats av Covid-19 pandemin vilken har inneburit mycket högre kostnader för personal och höga kostnader för skyddsmaterial till personal inom främst äldreomsorgen. Staten har beslutat om större generella statsbidrag, ersättningar för sjuklönekostnader samt särskilda kostnadsersättningar inom vård och omsorg.

Med ett resultat i den kommunala koncernen på 14,3 mkr uppnås målet 2020.

2. På sikt ska kommunen ha en positiv soliditet vilket innebär att målet är att den ska förbättras varje år. Soliditet är ett mått på den ekonomiska styrkan på längre sikt.

Under perioden har soliditeten i kommunen förbättrats och är 0,4 % vid årsskiftet. Soliditeten i den kommunala koncernen är 1,7 % vilket är en förbättring under 2020 från -0,7 % 31 december 2019.

Med en förbättrad soliditet uppnås målet under 2020.

Verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning

1. Behovet av försörjningsstöd till unga, upp till 25 år, ska minska.

Utbetalning av försörjningsstöd till unga upp till 25 år, (exkl gymnasielag)					
	2020	2019	2018	2017	2016
tkr	1 467	1 257	1 952	1 353	1 784

De totala utbetalningarna under 2020 är 210 tkr högre jämfört med 2019. I utfallet har utbetalningar enligt gymnasielagen exkluderats då migrationsverket finansierar dessa.

Samlad kraft (arbetsmarknad) och IFO "Ångemodellen" samverkar i syfte att öka personers övergång till egen försörjning. Ångemodellen innebär att individer som söker ekonomiskt bistånd har direkt kontakt med arbetsmarknadskonsulenter samt att beslutet om ekonomiskt bistånd tas mycket skyndsamt. Fokus ligger på vad individen kan istället för inte kan, på det friska istället för det sjuka. Genom Ångemodellen blir det ett skifte från ett socialt perspektiv till ett arbetsmarknadsperspektiv när det gäller försörjningsstödet. Det innebär att alla som ansöker om försörjningsstödet hos Ånge kommun går in i arbetsmarknadsprocess med egen försörjning som mål. Målgruppen är personer som har en mycket svag anknytning till arbetsmarknaden. Den svaga anknytningen kan ha ett flertal sammansatta orsaker; som exempelvis språkhinder, en längre sjukskrivning, fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar och avsaknad av gymnasial utbildning. Ångemodellen måste därför ses som en långsiktig satsning då det är många ur målgruppen som har långt innan de kan etablera sig på arbetsmarknaden.

Under 2020 har det varit svårare för yngre att komma ut på praktik, studiebesök och liknande

varvid processen stannar upp lite på vägen till egenförsörjning därav att några blir kvar längre med försörjningsstöd som inkomst.

Målet uppnås inte 2020.

2. Minska allvarliga fallskador i särskilda boenden och hemsjukvård

Antal allvarliga fallskador i särskilt boende & hemsjukvård					
	2020	2019	2018	2017	2016
Antal	14	32	16	21	26

Två arbetsgrupper (Hallstaborg och Hemtjänst Mitt) har utsett fallcoacher som tillsammans med sjuksköterskor, arbetsterapeut och fysioterapeut gått Socialstyrelsens utbildning "ett fall för teamet". Dessa har dock inte "satts i drift" då det kräver utbildning av baspersonal och samarbete med denna för att få bäst effekt och inte varit möjligt under pågående pandemi.

Antalet allvarliga fallolyckor är färre 2020 jämfört med 2019.

Målet uppnås 2020.

3. Öka andelen ungdomar som har behörighet att söka nationellt program på gymnasiet

Andel behöriga att söka nationellt program					
Läsår	2019/2020	2018/2019	2017/2018	2016/2017	2015/2016
Totalt	76,3	74,70%	63,0%	70,1%	67,3%
Flickor	67,9	74,40%	69,4%	77,8%	79,1%
Pojkar	80,8	75,00%	59,7%	61,9%	59,4%
Totalt, exkl okänd bakgrund och nyinvandrade	78,9	75,30%	74,7%	83,6%	80,0%
Flickor, exkl okänd bakgrund och nyinvandrade	67,9	74,40%	75,8%	83,3%	82,9%
Pojkar, exkl okänd bakgrund och nyinvandrade	85,4	76,30%	74,1%	83,9%	77,6%

Andelen ungdomar med behörighet att söka nationellt program på gymnasiet har ökat från läsåret 2018/2019 till läsåret 2019/2020.

Målet uppnås 2020.

4. Frisknärvaron ska öka bland de anställda

Frisknärvaro, max 7 sjukdagar/år	2020	2019	2018	2017	2016
Andel av personalen %	45,72	58,25	60,2	62,0	61,8

Frisknärvaron har minskat från 58,25 % 2019 till 45,72 % 2020.

Under rådande Covid -19 pandemi har folkhälsomyndighetens rekommendationer varit att stanna hemma från arbetet vid minsta lilla symptom.

Målet uppnås inte 2020.

Den samlade bedömningen av de finansiella och verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning är god ekonomisk hushållning uppnås 2020.

Resultat och ekonomisk ställning

2020 har präglats av den Covid -19 pandemi som pågått och fortfarande pågår i världen. De flesta av de ekonomiska avvikelser som finns beror på konsekvenser av pandemin. Ökade personalkostnader och kostnader för inköp av skyddsutrustning men även en del minskade kostnader då en del uppgifter kunnat göras på distans eller ställts in.

Verksamheterna har varit hårt belastade och en del förändringar har fått skjutas på framtiden.

Kostnaderna för pandemin uppgår till drygt 20 mkr varav hälften är ökade personalkostnader och hälften är kostnader för inköp där skyddsmaterial till personal utgör den större delen.

Resultaträkning (mkr)	Utfall	Budget
Verksamhetens intäkter	173	138
Verksamhetens kostnader	-790,2	-769,3
Avskrivningar	-19,4	-22
Verksamhetens nettokostnad	-636,6	-653,3
Skatter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag	657	645,4
Finansnetto	1,3	8
Jämförelsestörande/extraordinära poster	0	0
Årets resultat	21,8	0,2

Kommunens resultat 2020 är 21,8 mkr vilket kan jämföras med det budgeterade resultatet på 0,2 mkr.

Både verksamhetens intäkter och kostnader är högre än budgeterat vilket beror på Covid -19 pandemin. De högre intäkterna beror på att staten ersatt kommunen för sjuklönekostnader och ersättning för de extrakostnader pandemin inneburit. Extrakostnaderna är både personalkostnader och inköp av skyddsutrustning för personal inom främst vården.

Staten har även beslutat om mer generella statsbidrag än budgeterat för att stärka välfärden i kommuner, för Ånge kommun innebar det ett tillskott på 17,5 mkr.

Avsättningen för förmånsbestämd ålderspension (FÅP) ingår i det påslag som läggs på lönekostnaderna, påslaget görs på varje lönekostnad medan avsättningen bara görs på löner motsvarande en årslön på 7,5 inkomstbasbelopp.

Jämfört med 2019

Resultaträkning (mkr)	Utfall 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	173	159,1
Verksamhetens kostnader	-790,2	-772,9
Avskrivningar	-19,4	-19,4
Verksamhetens nettokostnad	-636,6	-633,2
Skatter och utjämningsbidrag	657	629,3
Finansnetto	1,3	5,1
Jämförelsestörande/extraordinära poster	0	-3,1
Årets resultat	21,8	-1,9

Verksamhetens intäkter är 13,9 mkr högre än 2019.

Verksamhetens kostnader är 17,3 mkr högre jämfört med 2019 det är främst personalkostnader och materialkostnader som är högre. De finansiella intäkterna är 3,4 2020 vilket beror på en lägre nettointäkt från Ångefallen Kraft, 1,7 mkr jämfört med 3,8 mkr 2019 och 8,8 mkr 2018.

Semesterlöneskuld exkl sociala avgifter har ökat med 1,9 mkr, ferielöneskuld och upphållslöneskuld har minskat med 0,1 mkr. Övertidsskulden är i stort oförändrad.

De totala kostnaderna för övertid och fyllnadstid är 4,1 mkr jämfört med 3,9 mkr 2019.

Det slutliga resultatet för kollektivtrafiken är 1,0 mkr lägre än budgeterat på grund av ett lägre resande med färdtjänst och riksfärdtjänst under pågående pandemi.

Resultat 2020 jämfört med budget

Finansiering tkr	Utfall 2019	Budget 2020 KF Nov 2019	Total budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Budget 2021
						KF Nov 20
Skatteintäkter	457 642	454 278	454 278	455 600	1 322	448 638
Slutavräkning, skatt	-4 040	-1 301	-1 301	-8 972	-7 671	-3 278
Summa skatteintäkter	453 602	452 977	452 977	446 628	-6 349	445 360
Inkomstutjämningsbidrag	111 659	113 378	113 378	114 385	1 007	118 842
Kostnadsutjämningsbidrag	32 944	45 359	45 359	44 813	-546	39 075
Regleringsavgift	6 595	9 642	9 642	9 557	-85	27 641
Strukturbidrag	3 043	2 994	2 994	3 025	31	3 009
Införandebidrag	0	0	0	0	0	0
LSS-utjämningsbidrag	988	3 010	3 010	2 687	-323	1 748
Summa utjämningsbidrag	155 228	174 383	174 383	174 467	84	190 315
Fastighetsavgift	15 626	15 582	15 582	15 895	313	17 637
Välfärdsmiljarder	4 793	2 498	2 498	2 498		0
Övriga generella statsbidrag				17 535	17 535	
Ersättning sjuklön				8 430	8 430	
Finansiella intäkter	2 349	2 000	2 000	1 565	-435	2 500
Finansiella kostnader	-567	-1 000	-1 000	-890	110	-1 000
Korrigeringar mm	5 003	0	0	3 740	3 740	
Internränta	2 268	3 000	3 000	2 448	-552	3 000
Avkastning ÅFA/Ånge Energi						1 000
Ångefallen Kraft	3 799	4 000	4 000	1 694	-2 306	4 000
Resultatutjämningsreserv					0	5 000
Summa	642 100	653 440	653 440	674 009	20 569	667 812
Förändring jmf föregående år %	0,6	1,8	1,8	5,0		-0,92

Jämfört med budget är skatteintäkterna 7,7 mkr lägre än budgeterat, det är den bedömning SKR gjort av utfallet av skatteintäkterna för 2019 och 2020 års taxering. Bedömningen har gjorts utifrån beräknad minskning av arbetade timmar på grund av Covid -19 pandemin.

De generella statsbidragen är högre än budgeterat då staten beslutat om mer stöd för att stärka välfärden. Staten har även ersatt arbetsgivare för utbetald sjuklön, helt under fyra månader och delvis under fem månader.

Nettointäkten från Ångefallen Kraft är 2,3 mkr lägre än budgeterat, under delar av året har elpriset varit lågt.

tkr	Utfall 2019	Budget 2020 KF nov 2019	Tilläggs budget 2020	Total budget 2020	Utfall 2020	Avvikels e	Budget 2021
Finansiering	642 100	653 440		653 440	674 009	20 569	667 812
Revision	-1 006	-1 010	-	-1 010	-1 001	9	-1 010
Kommunstyrelse	-82 169	-81 084	907	-80 178	-80 018	160	-84 238
Tekniska nämnden	-40 233	-40 801	-1 024	-41 825	-39 852	1 973	-40 226
Utbildningsnämnden	-211 084	-206 619	-4 267	-210 886	-213 628	-2 742	-215 400
Utbildningsnämnd, flykting	-86	-	-	-	-	-	-
Socialnämnden	-264 414	-262 978	-6 654	-269 632	-274 221	-4 589	-262 004
Socialnämnd, flykting	-1 527	-275	-	-275	-1 433	-1 132	0
Arbetsgivaravgifter unga	-	-	-	-	-	-	1 000
Gem nämnder/förbund	-24 151	-25 239	-151	-25 389	-25 504	-115	-25 900
KS oförutsedda	0	-6 000	2 542	-3 458	-	3 458	-1 500
Löneöversyn	0	-8 000	7 958	-42	-	42	-19 667
Kompetensförsörjning	0	-2 000	600	-1 400	-	1 400	-500
Digitalisering	0	-500	89	-411	-	411	-250
Översiktsplan	0	-200	-	-200	-	200	-200
Detaljplaner	0	-	-	-	-	-	-250
Pensioner	-16 287	-18 000	-	-18 000	-16 585	1 415	-16 000
Omställningskostnad		-556	-	-556		556	0
Summa	1 142	178	0	178	21 768	21 590	1 667
Jämförelsestörande poster, netto	-3 124						
Summa	-1 982	178		178	21 768	21 590	1 667

Förutom de ekonomiska konsekvenserna av pågående Covid -19 pandemi finns följande avvikelser jämfört med budget:

- Mer intäkter för bredband än budgeterat
- Lägre kostnader för livsmedel inom kostverksamheten eftersom en del undervisning periodvis helt eller delvis varit på distans
- Högre kostnader för interkommunala avgifter inom både grund- och gymnasieskola
- Fler elever och fler anpassningar av undervisningen inom vuxenutbildningen har inneburit högre kostnader än budgeterat
- Den besparing på musikskolan som var planerad har inte genomförts
- Hem för vård eller boende har kostat mer än budgeterat både för barn/unga och vuxna
- Ökat antal brukare inom hemtjänsten har inneburit högre kostnader än budgeterat
- Trots att det funnits tomma platser på särskilt boende har verksamheten behövt sätta in dubbelbemanning på komplexa ärenden.

Jämfört med delårsrapport 2020

Prognosen i delårsrapporten var för den kommunala koncernen -2,9 mkr och utfallet är ett resultat på 14,2 mkr

Mkr	Budget 2020	Prognos i delårsrapport	Utfall 2020
Kommunen	0,2	6,1	21,8
ÅFA	2,5	-10	-7,8
Ånge Energi	1	1	0,3
Ångefallen Kraft	0	0	-0,1
Summa	3,7	-2,9	14,3

Fem år i sammandrag

FEM ÅR I SAMMANDRAG, mkr	Kommunen					Koncernen				
	2020	2019	2018	2017	2016	2020	2019	2018	2017	2016
RESULTATRÄKNING										
Verksamhetens intäkter	173	159	169	174	203	234	227	245	242	266
Verksamhetens kostnader	-810	-792	-802	-790	-764	-873	-855	-868	-847	-814
Jämförelsestörande poster	0	-3	0	0	3	0	-3	0	0	3
Verksamhetens nettokostnader	-637	-636	-633	-616	-559	-639	-632	-623	-605	-545
Skatteintäkter och skatteutjämningsbidrag	657	629	625	618	610	657	629	625	618	610
Finansnetto	1	5	10	2	4	-4	-1	4	-4	-3
Jämförelsestörande finansiell post	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultat före extraordinär post	22	-2	2	4	56	14	-3	6	9	62
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	22	-2	2	4	56	14	-3	6	9	62

KASSAFLÖDESANALYS	Kommunen					Koncernen				
Medel från verksamheten före förändring RK	46	19	25	23	74	68	42	51	53	100
Rörelsekapitalets förändring	3	5	7	14	-16	4	1	2	12	-24
Investeringsverksamheten	-56	-24	-28	-13	-20	-61	-26	-36	-31	-43
Finansieringsverksamheten	-1	3	-16	-2	-1	-14	-13	-33	-18	-14
Förändring av likvida medel	-8	3	-11	22	38	-3	4	-16	16	18

BALANSRÄKNING, mkr	Kommunen					Koncernen				
Materiella tillgångar	257	221	208	199	178	699	687	698	703	689
Finansiella tillgångar	80	83	98	105	122	14	14	22	12	42
Likvida tillgångar	140	148	145	156	134	166	169	165	181	165
Övriga tillgångar	57	61	64	55	57	56	56	72	58	60
Eget kapital	234	212	214	213	209	247	233	236	230	222
Avsättningar	88	83	81	76	75	88	83	81	76	75
Långfristiga skulder	76	81	85	108	101	441	454	468	491	514
Övriga skulder	136	137	135	119	107	159	155	171	156	145
Balansomslutning	534	513	515	516	492	935	926	957	953	955

Soliditet

Koncernens soliditet, inklusive ansvarsförbindelser, uppgår till 1,7 % vilket är en förbättring från -0,7 % 2019. Positiva resultat och minskning av skulder och ansvarsförbindelser påverkar utvecklingen av soliditeten.

Soliditet % Inklusive Ansvarsförbindelser	2020	2019	2018	2017	2016
ÅFA	8,3	9,8	9,8	9,0	8,0
Ånge Energi	11,3	10,2	8,2	6,5	4,6
Ångefallen Kraft AB	8,5	9,2	11,4	10,5	10,2
Kommun	0,4	-5,3	-6,8	-9,3	-12,0
Kommunkoncern	1,7	-0,7	-1,6	-3,2	-5,0

3.8 Balanskravsresultat

Balanskravsutredning	2020	2019	2018	2017	2016
Årets resultat enligt resultaträkningen, tkr	21 765	-1 982	1 611	3 926	55 562
- Samtliga realisationsvinster	-555		0	0	0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0	0	0
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	21 210	-1 982	1 611	3 926	55 562
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-10 000	0	0	0	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0	0	0
Årets balanskravsresultat	11 210	-1 982	1 611	3 926	55 562
-/+ Öronmärkning pensioner	0	0	0	0	0
-/+ Öronmärkning för anpassning till strukturell befolknings- och skattebortfall	0	0	0	0	0

Det lagstadgade balanskravet är en miniminivå som innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. I balanskravsutredningen visas om kravet är uppfyllt. Enligt balanskravet ska negativa resultat återställas senast tre år efter det att resultatet uppkommit.

Kommunfullmäktige får dock besluta att inte reglera ett negativt resultat om det finns synnerliga skäl. Synnerliga skäl ska omfatta både budget och utfall. Exempel på synnerliga skäl kan vara större omstruktureringskostnader av engångskaraktär i syfte att uppnå god ekonomisk hushållning.

Det finns ett balanskravsunderskott på 1 982 tkr från 2019 att reglera. Underskottet regleras med 2020-års resultat.

I kommunens eget kapital finns medel öronmärkt för pensionskostnader, 22,9 mkr och anpassning till befolkningsutvecklingen, 22,4 mkr. Kommunfullmäktige beslutade under 2019 om riktlinjer för användning av de öronmärkta medlen.

I riktlinjerna som kommunfullmäktiges beslutade om, § 73 2019, säger att de öronmärkta medlen kan användas vid negativa resultat för pensionskostnader och åtgärder och omställningskostnader för att anpassa verksamheter till minskad befolkning och minskade intäkter.

Enligt riktlinjerna för God ekonomisk hushållning finns möjlighet att avsätta medel till resultatutjämningsreserv, RUR. Avsättning görs i goda tider för att kunna användas för att täcka underskott som uppstår på grund av en svag utveckling av skatteunderlaget.

10 mkr avsätts till resultatutjämningsreserv, RUR.

3.9 Väsentliga personalförhållanden

Personalförändringar 2019

Personalpolitiken syftar bland annat till att skapa fler trygga anställningar på heltid (arbetsmodellen för valfri sysselsättningsgrad) inom de områden som berörs (framförallt Socialförvaltningen).

Sammantaget lyckas Ånge kommun rekrytera för att täcka behoven. Under perioden har det varit fortsatt svårt att rekrytera legitimerad personal inom vissa yrkesgrupper, såsom sjuksköterskor och lärare. Det är även betydande problem att hitta timvikarier till vård- och omsorg, samt vikarier för semesterperioderna. Särskilt svårt har detta varit under pandemin, framförallt under våren och hösten, då vi haft hög sjukfrånvaro och problem med att hitta utbildad personal som kan gå in som vikarier.

Rekrytering av sommarvikarier inom Socialförvaltningen förbättrades avsevärt 2020, genom förbättrad planering och nya rutiner, och trots pandemin avlöpte sommaren väl i verksamheterna. En modell med ersättare för chefer på enheterna har haft positiv effekt i form av ett mer närvarande ledarskap, vilket framförallt märktes under sommaren då chefer tidigare haft flera enheter att sköta.

Antalet tillsvidareanställda förändrades ej nämnvärt under 2020. Från 807 vid årets början till 802 vid årets slut.

Ånge kommun har en låg personalomsättning jämfört med andra kommuner och andra arbetsgivare generellt. Personalomsättning 2020 var för kommunen 7,8 procent och inklusive ÅFA (koncernen) låg den på 7,9 procent. Antalet personer som sagt upp sig och gått till annan arbetsgivare var 34 stycken i koncernen.

Pensionsavgångarna var 32 stycken 2020. Mellan 2015 och 2020 har de legat på mellan 20 och 30 per år. Det kommer de även att göra fram till 2028, med en puckel 2024 (38 st) och 2025 (36 st). Ett undantag är 2021 då antalet pensionärer beräknas bli ovanligt lågt, nämligen 12 st, på grund av få medarbetare födda 1956.

Det är relativt hög medelålder bland medarbetare: 48,3 år.

Mer information finns under avsnittet Medarbetare för respektive förvaltning.

Det genomsnittliga antalet årsarbetare i kommunen

	2020	2019	2018	2017	2016
Tillsvidareanställda	761	775	787	779	832
Visstidsanställda	107	112	110	128	147
Timtidsanställda	95	84	86	89	78
Totalt	962	971	983	996	1057

Under året har det genomsnittligt funnits 962 årsarbetare i kommunen vilket är en minskning sedan 2019 då det genomsnittligt var 971 årsarbetare.

Det genomsnittliga antalet anställda i kommunkoncernen

	2020	2019	2018	2017	2016
Tillsvidareanställda	792	809	822	811	863
Visstidsanställda	108	114	111	133	151
Timtidsanställda	95	84	86	89	78
Totalt	995	1 007	1 019	1 033	1 092

Jämställdhet

Under året sköts genomförandet av arbetsvärdering och lönekartläggning fram till i början av 2021 på grund av den sena avtalsrörelsen och att slutförandet av löneöversynen kunde göras först i slutet av året.

Skillnaden i medellön mellan män och kvinnor har minskat under en rad år, men 2019 ökade skillnaden något (96,6 procent jämfört med 97 procent 2018)) och samma sak hände 2020 och kvinnornas löner ligger nu på 95,8 procent av männens löner. Minskningen har tidigare mest berott på att kvinnornas löner ökade. Kvinnornas medellöner ökade med 787 kronor (573 år 2019) kronor jämfört med männens som ökade med 1 085 kr (728 år 2019) kronor. Medellönen för samtliga var 31 038 kronor.

Lön, kommunen	2020	2019	2018	2017	2016
Medellön män	32 176	31 091	30 363	29 438	28 623
Medellön kvinnor	30 812	30 025	29 452	28 529	27 324
Skillnad mellan män och kvinnor	1 364	1066	911	909	1 299

Sysselsättningsgrad

Arbete sker i samverkan med fackliga organisationen Kommunal där heltid skall vara norm för Ånge kommuns medarbetare inom den sektorn 2021. Arbetsmodellen för valfri sysselsättningsgrad (vilket ger rätt till heltid, eller längre tjänstgöringsgrad om så önskas) är det huvudsakliga instrumentet i det arbetet för de verksamhetsområden som omfattas av modellen. Sysselsättningsgraden varierar framförallt beroende på hur mycket medarbetare väljer att arbeta, vilket kan väljas en gång per år. Möjligheten att välja en lägre sysselsättningsgrad ligger bakom den minskning som skedde under 2018, dvs den beror på medarbetarnas egna val, medan sysselsättningsgraden ökade igen 2019 liksom 2020.

Sysselsättningsgrad%, kommunen	2020	2019	2018	2017	2016
Män	97,3	96,7	95,3	96,2	96,1
Kvinnor	94,2	93,7	93,2	94	93,6
Totalt genomsnitt	94,7	94,2	93,6	94,4	94

Arbetsmodellen för valfri sysselsättningsgrad

Arbetsmodellen för valfri sysselsättningsgrad är den metod som används för att kunna nå målet att medarbetare som vill ska kunna arbeta heltid. Erbjudandet gäller vissa grupper tillsvidareanställd personal inom framförallt Socialförvaltningen.

I mars 2020 genomfördes en organisationsförändring av bemanningsenheten, där verksamheten fördes över till förvaltningarna (i huvudsak till socialförvaltningen). Syftet var att förbättra bemanningsfunktionen, inklusive arbetssätt, processer och organisation, få ett bättre samarbete mellan beställare av vikarier och utförare, samt anpassa verksamheten efter hur respektive förvaltning arbetar. Pandemin påverkade dock möjligheterna att arbeta vidare med dessa förändringar kraftigt negativt.

En viktig del för att modellen ska funka är utveckling och uppföljning av schemaläggning, med genomgång av x-pass och ekonomi efter varje schemaperiod för att anpassa bemanningen efter behoven.

Övertiden ökade kraftigt på grund av pandemin. Ökningen 2018 berodde på omtaget av den tidigare modellen smartare bemanning och övergången till arbetsmodellen för valfri sysselsättningsgrad.

Övertid, tkr (exkl. personalomkostnader), kommunen	2020	2019	2018	2017	2016
Övertid	3 938	2 928	3 687	2 921	2 984
Fyllnadstid	820	1 049	423	440	393
Övertid och fyllnadstid som tas ut i ledighet	-840	-1 311	-1 080	-349	-374
Utbetalning övertid och fyllnadstid	3 918	2 666	3 030	3 012	3 004

Sjukfrånvaro

Vid årsskiftet var den totala sjukfrånvaron 9,72 procent i kommunen (9,52 procent i koncernen) vilket är en ökning med 2,21 procentenheter gentemot 2019 vilket då låg på 7,51 procent. Korttidssjukfrånvaron under 60 dagar har ökat inom samtliga åldersgrupper under 2020 vilket kan antas bero på nuvarande pandemi.

Andelen långa sjukskrivningar (60 dagar eller mer) fortsätter att minska (36,97 procent 2020), (43,97 procent 2019). Ytterligare fokus behövs dock gällande tidiga insatser för korta sjukfall.

Under 2020 aktualiserades samtalsstöd via våra samtalscoacher i högre utsträckning än under 2019, något som med stor sannolikhet beror på ett turbulent 2020 av pandemi.

Under sommaren 2020 genomfördes även en aktivitetsbaserad powerbingobricka där samtliga medarbetare kunde delta via nätet i syfte att aktivera sig och fokusera på sin egen hälsa och välbefinnande.

Nyttjat friskvårdsbidrag under 2020 var 27,42 procent av tilldelat värde mot för 2019 då siffran var 35,04 procent av tilldelat värde, även här kan det antas bero på de restriktioner som pandemin medfört gällande att träffas i offentliga friskvårdsmiljöer.

Fortsatt under 2021 gäller förebyggande hälsofrämjande insatser, nyttja friskvårdskuponger

och att på arbetsplatsträffar diskutera enhetens sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaro	Kommunen			
	2020	2019	2020	2019
% andel av totalt antal sjukdagar (60 dagar eller mer)	37,41%	43,57%	36,97%	43,97%
% sjuktid av tillgänglig tid (60 dagar eller färre)	62,59%	56,43%	63,03%	56,03%
% sjuktid av tillgänglig tid				
Totalt	9,52%	7,29%	9,72%	7,51%
Kvinnor	10,63%	8,05%	10,75%	8,13%
Män	5,75%	4,68%	5,82%	5,08%
åld.grupp < 30 år	8,42%	6,61%	8,65%	7,08%
åld.grupp 30-49 år	8,96%	6,68%	9,03%	6,81%
åld.grupp >50 år	10,09%	7,82%	10,39%	8,07%

Antal sjukdagar per anställd per förvaltning och bolag

Dagar/anställd	2020 kvinnor	2020 män	Totalt 2020	Totalt 2019	Totalt 2018	Totalt 2017	Totalt 2016
Kommunstyrelse	13,79	12,94	13,34	22,04	12,1	16,22	23,92
Tekniska nämnden	25,28	12,79	22,67	16,69	11,54	21,13	28
Utbildningsnämnden	26,22	12,67	23,75	18,54	15,98	23,6	19,15
Socialnämnden	42,8	37,55	42,3	30,8	32,96	26,07	29,73
Totalt i kommunen	33,71	18,35	30,74	24,56	22,76	23,69	25,43
ÅFA	0,96	19,86	16,55	8,19	9,24	18,61	21,48
Ånge Energi	0	0	0	0	0	0	1
Totalt koncernen	33,35	18,51	30,18	23,94	22,25	23,43	25,23

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är en av de största utmaningarna för Ånge kommun. Ett strategiskt arbete krävs som är uthålligt över tid och en strategi för kompetensförsörjning antogs av kommunfullmäktige 2019. Strategin omfattar tre huvudområden: 1. Rekrytering, 2.

Utveckling av organisation och medarbetare, och 3. Samarbeten. Ett arbete med en tillhörande handlingsplan för kompetensförsörjning har pågått, men pandemin har inte gjort det möjligt att slutföra planen eller arbeta fokuserat med frågorna. Däremot gjordes en särskild satsning i budgeten för 2020 som framförallt har använts inom utbildningsförvaltningen för rekrytering av intendenten som stöd till rektorer.

Medarbetarundersökning

För att följa utvecklingen inom personalområdet genomförs medarbetarundersökning utifrån de frågor som tagits fram av SKR. En sådan HME-mätning (Hållbarmedarbetarindex)

genomfördes under hösten 2019 (den förra genomfördes hösten 2017) och en ny mätning ska genomföras 2021. Mätningen visade ett bättre resultat 2019 jämfört med 2017. Resultatet var överlag bra. Bedömningen är att det räcker att genomföra enkäten vartannat år som en uppföljning över hur motivation, tydlighet och uppföljning av målarbete förändras bland personalen.

Rekryteringspremien

Rekrytering är en fortsatt utmaning för Ånge kommun som arbetsgivare. Det krävs ett aktivt arbete för att nå målet att vara en attraktiv arbetsgivare. Marknaden påverkar möjligheterna att rekrytera och behålla vissa yrkeskategorier eftersom andra kommuner och andra arbetsgivare efterfrågar samma kompetenser som Ånge kommun. Vi behöver hantera både pensionsavgångar och att medarbetare lämnar Ånge kommun för andra arbetsgivare, vilka båda är normala företeelser för alla arbetsgivare.

Den nya rekryteringspremien har varit ett framgångsrikt koncept som lockat fler sökanden och skapat positiv publicitet i media. Den utökades 2019 till att omfatta en ytterligare yrkeskategori, lärare. Det infördes även en möjlighet att ge premien i andra rekryteringar efter beslut av personalchef. Även ett flyttbidrag på maximalt 20 000 kronor för flyttkostnader infördes som en möjlighet. Premien kan uppgå till 100 000 kronor, där en del betalas ut för inflyttning, samt en del för anställning i 2 år och en del för anställning i 5 år.

Under 2020 anställdes en fysioterapeut och en arbetsterapeut med premien.

Rekryteringspremien omfattar:

- distriktssjuksköterskor och sjuksköterskor inom hälso- och sjukvården
- fysioterapeuter
- arbetsterapeuter
- lärare med legitimation.

Utbildning

Inom flera yrkeskategorier utbildas för få personer. En tidigare genomförd analys av framtidens behov har gett en bild av vilka kompetenser och hur många av dessa kommunens verksamheter tror sig behöva i framtiden.

Kompetensförsörjning och det utbildningsbehov som finns är inget Ånge kommun klarar av att hantera på egen hand. Därför satsar Ånge kommun på utbildning, både i egen regi samt tillsammans med näringslivet, Mittuniversitetet och Sundsvallsregionen.

Vi prioriterar samarbetet i Sundsvallsregionen, främst genom medverkan i ett traineeprogram. Det är ett instrument för att rekrytera specialistkompetens. För 2020 var det tyvärr ingen lämplig sökande för den tjänst inom kansliet (arkiv och digitalisering) som söktes. Däremot började en trainee i början av 2021. I samverkan med Sundsvallsregionen erbjuder vi ledarskapsutbildningar för chefer. De syftar till att stärka och tydliggöra ledarens/chefens roll och möjligheter att fungera som ledare för att öka tydlighet och utveckling på arbetsplatserna. Chefen är en viktig faktor för att medarbetarna skall trivas, utvecklas och känna sig motiverade.

Inom utbildningsförvaltningen har en satsning skett, i samarbete med regionen, på arbetsintegrerad lärarutbildning, där arbete som lärare kombineras med utbildning från Mittuniversitetet till att bli behörig lärare.

Inom socialförvaltningen har en satsning skett på utbildning av rehabassistenter, där undersköterskor vidareutbildas för att stötta arbetsterapeuter och fysioterapeuter, som har varit svårrekryterade befattningar. En annan satsning, "lokalt jobbspår", inom vård och omsorg har varit en vårdbiträdesutbildning i regi av Komvux, för att möta behoven och komplettera behovet av undersköterskor. Tillsammans med Mittuniversitetet sker VFU, verksamhetsförlagd utbildning. Ånge ger också premier till vissa yrkeskategorier med legitimation inom vården som vidareutbildar sig och får nya behörigheter.

Inom den tekniska förvaltningen genomförs KY-utbildning inom VA (vatten och avlopp).

Arbetsmiljö

Inom området systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) arbetades det med att genomlysna och revidera befintliga strukturer för genomförande och uppföljning av arbetsmiljöarbetet, bland annat syftande till en effektivare uppföljning. Kommunen har tillsammans med Kommunal tagit fram en gemensam arbetsmiljöutbildning för alla skyddsombud och chefer. Inom Socialförvaltningen har den genomförts tillsammans med Kommunal. Utbildningarna underlättar samarbete ute i verksamheterna och att arbetsmiljöarbetet genomförs.

Under 2020 fortsatte arbetet med att ta fram ett nytt digitalt verktyg för arbetsmiljöarbetet. Systemet KIA erbjuds kunder hos AFA Försäkring. KIA-systemet blir kommunens webbaserade processverktyg för anmälan och hantering av tillbud, olyckor, skador och risker i arbetsmiljön. Införandet sköts på framtiden på grund av pandemin och kommer att införas i slutet av våren 2021.

Nytt flextidsavtal

Flexibel arbetstid är för många personalgrupper ett viktigt verktyg för att medarbetare ska trivas och att anpassa arbetstiden efter de behov som finns. Ibland kan det vara lämpligt att arbeta hemifrån eller att kunna arbeta under resor till och från jobbet med tåg eller buss.

Från 1 januari 2020 började ett nytt flextidsavtal att gälla, som tagits fram i samverkan med berörda fackliga organisationer. Det nya avtalet omfattar månadsavlönade administrativ personal i Ånge kommun under förutsättning att detta är möjligt utifrån verksamhetens uppdrag och behov. Undantagna är de med oregerad arbetstid.

Flexibel arbetstid tillämpas för att arbetet ska levereras med högre flexibilitet och effektivitet utifrån verksamhetens behov och för att ge medarbetarna möjlighet till utökad flexibel arbetstid, jämfört med fast arbetstid. Det innebär att arbetstagaren själv kan förlägga sin arbetstid utifrån arbetsuppgifter, arbetsbelastning, personliga önskemål, samarbetskrav och service till medborgarna. Beslutsfattare är chef i samråd med överordnad samt i samråd med personalchef/HR-konsult. Arbetstiden registreras i det system som används för registrering av arbetstid, vilket är Kom och gå i Heroma.

De fackliga organisationer som har tecknat avtalet är Akademikerförbundet SSR, Jusek, Vision, Lärarförbundet och Kommunal. Avtalet ersätter tidigare lokalt kollektivavtal gällande flextidssystem, tecknat med Vision och Saco, samt ett avtal om sommar- och vintertid som var tecknat med Vision.

Löneöversyn

Marknaden påverkar möjligheterna att rekrytera och behålla vissa yrkeskategorier. Därför arbetar vi med lönekartläggning, arbetsvärdering, lönestruktur samt jämförelser med löneläget i övriga länet och angränsande kommuner.

På grund av den sena avtalsrörelsen 2020, där de nya lönerna kom först i slutet av året, kunde ej en lönekartläggning genomföras, utan görs i början av 2020, eftersom resultatet av årets löneöversyn ligger till grund för kartläggningen. Kartläggningen syftar främst till att undersöka om kommunen har jämställda löner. Kartläggning av medarbetarnas arbetsuppgifter fokuserar på att få fram vilka medarbetare som utför arbeten som är att betrakta som lika eller är att betrakta som likvärdiga och således ska jämföras lönemässigt i analysen. Visar analysen att det finns osakliga skillnader i lön, eller att man inte kan motivera löneskillnaden, så ska en handlingsplan med åtgärder upprättas.

Inför löneöversynen 2020 genomfördes också ett arbete med att ta fram särskilda prioriteringar av vissa yrkesgrupper som tjänar mindre än genomsnittet i länet.

Prioriterade grupper 2020 var enhetschefer inom socialförvaltningen, ekonomer, kuratorer, förskollärare, fritidspedagoger, bibliotekarier, HR-konsulter samt arbetsledare och chefer inom tekniska förvaltningen.

Löneökningar tidigare år:

- 2017: 2,55% med prioriteringar, 2,27% - Prioriteringar var satsningar i centrala avtal
- 2018: 3,28% med prioriteringar, 2,09% - Prioriteringar var satsningar i centrala avtal
- 2019: 2,43% med prioriteringar, 2,07% - Prioriteringar var pott för individuella justeringar
- 2020: 2,45% med prioriteringar, 2,29% - Prioriteringar var särskilda satsningar på vissa yrkesgrupper

Pensionsavgångar kommande år

Under kommande tio år kommer ungefär 300 medarbetare att gå i pension, vilket är en utmaning vi behöver hantera, i likhet med andra arbetsgivare. Vi har en hög medelålder för medarbetare.

Antal medarbetare som fyller 65

- 2021: 12 st
- 2022: 25 st
- 2023: 30 st
- 2024: 38 st
- 2025: 36 st
- 2026: 25 st
- 2027: 30 st
- 2028: 30 st

3.10 Förväntad utveckling - möjligheter och utmaningar

Konsekvenserna av den pågående pandemin är fortfarande svårt att bedöma. Kommunen följer SKR, Sveriges kommuner och regioners, bedömningar när det gäller utvecklingen av skatteintäkter.

Kompetensförsörjningen kommer att vara en stor utmaning för Ånge kommun framöver. Prognosen är att antalet invånare i åldrarna 19-64 år minskar, samtidigt som många kommer att gå i pension. Samtidigt behöver verksamheterna utvecklas inom nya arbetssätt och med

hjälp av digitala hjälpmedel.

Minskat utanförskap är en annan stor utmaning. För att minska utanförskapet i framtiden är det viktigt att fler går ut grundskolan med behörighet att söka program på gymnasiet.

Prognosen att antalet invånare kommer att fortsätta minska påverkar det ekonomiska utrymmet negativt, vilket kommer att innebära fortsatta behov av verksamhetsförändringar.

ÅFA:s vakansgrad på bostadssidan är hög och prognosen är en fortsatt ökning. En hög vakansgrad är inte ekonomiskt hållbart.

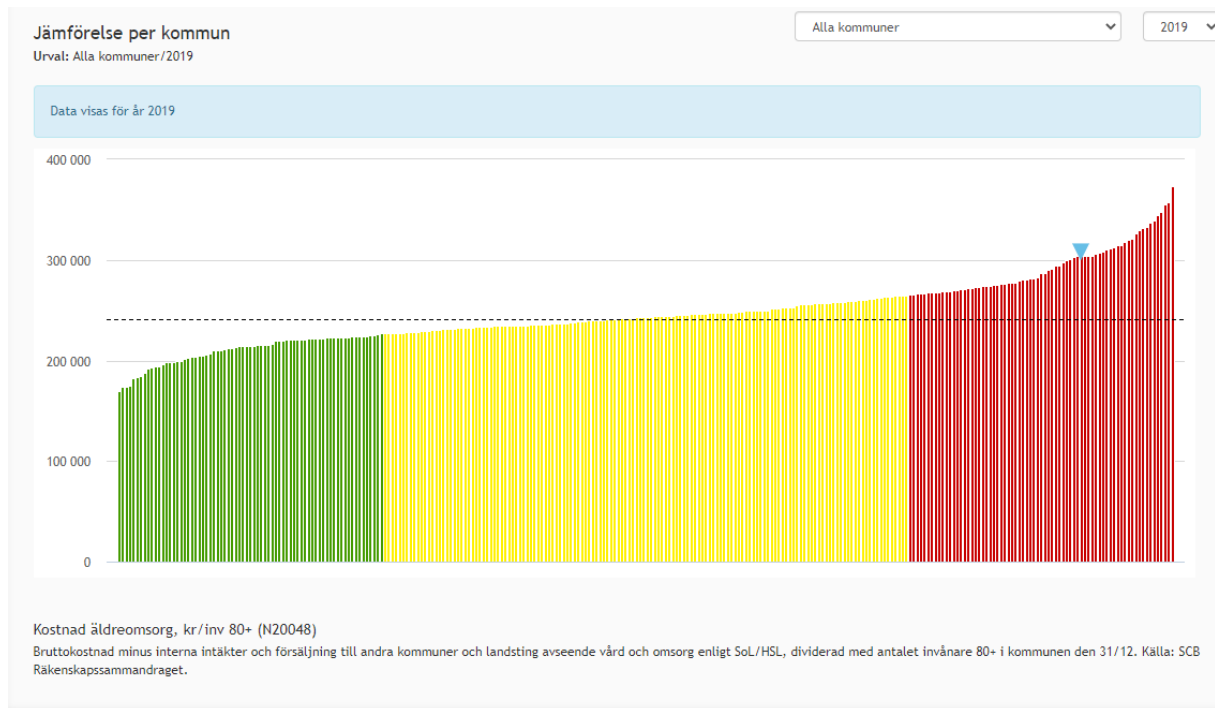
Jämförelse med andra kommuner

I databasen Kolada kan kommunens kostnader jämföras med andra kommuners kostnader.

I nedanstående tabell jämförs kostnaderna med strukturellt jämförbara kommuner inom respektive verksamhetsområde. Skillnader mellan kommuner kan bland annat bero på olika prioriteringar och olika mått av effektivitet.

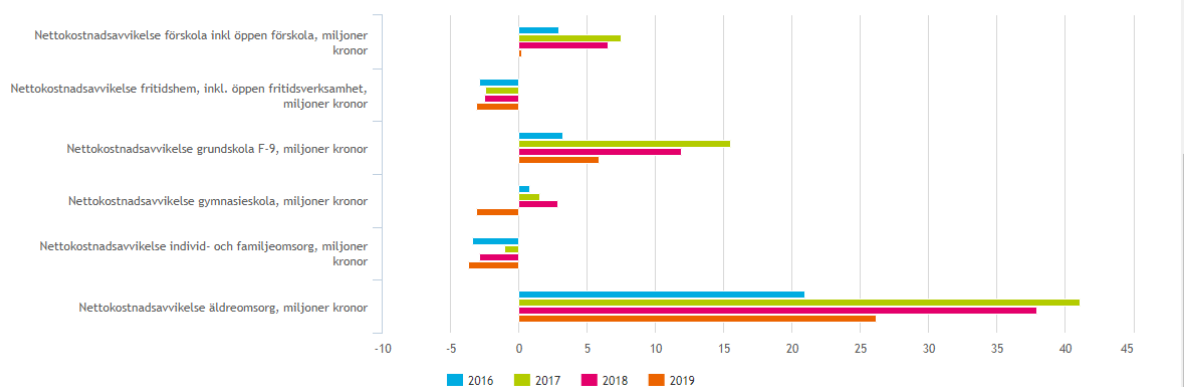
2019, jämförelse med liknande kommuner (negativa siffror = lägre kostnader än jämförbara kommuner)			
	%	Kr	
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	-0,48%	-779	kr/inskrivet barn
Kostnad förskola, kr/inv 1-5 år	-1,81%	-2 470	kr/inv 1-5 år
Kostnad fritidshem, kr/inskrivet barn	-33,69%	-11 991	kr/inskrivet barn
Kostnad fritidshem, kr/inv 6-12 år	-36,90%	-5 744	kr/inv 6-12 år
Kostnad grundskola åk F-9 hemkommunen, kr/elev	6,79%	8 916	kr/elev
Musik och kulturskola, kr/inv 7-15 år	16,30%	782	kr/inv 7-15 år
Kulturverksamhet kr/inv	-4,78%	-73	kr/inv
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	-20,57%	-925	kr/inv
Kostnad barn och ungdomsvård, kr/inv	-69,53%	-1 182	kr/inv
Kostnad HVB-hem barn och unga, kr/inv	30,51%	1 454	kr/inv
Kostnad missbruksvård vuxna, kr/inv	-44,37%	-205	kr/inv
Kostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv	-20,17%	-241	kr/inv
Kostnad funktionsnedsättning totalt, (SoL, LSS, SFB exkl ers Försäkringskassan)	-2,75%	-182	kr/inv 0-64 år
Kostnad hemtjänst, kr/brukare	-40,41%	-92 623	kr/brukare
Kostnad hemtjänst, kr/inv 80+	-1,70%	-1 512	Kr/inv 80+
Kostnad särskilt boende, kr/brukare	28,57%	350 849	kr/brukare
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/inv 80+	21,73%	43 497	kr/inv 80+
Kostnad färdtjänst/riksfärdtjänst, kr/inv	-3,41%	-10	kr/inv
Avgiftsintäkter ordinärt boende äldreomsorg, kr/inv 65+	-49,84%	-461	kr/inv 65+
Avgiftsintäkter särskilt boende äldreomsorg, kr/inv 65+	20,69%	211	kr/inv 65+

Kommunens kostnader för äldreomsorg, 80 år och äldre, är bland de högsta i landet. Se nedanstående bild där Ånge kommuns kostnader är markerade med en pil. Vid en analys kan konstateras att det framförallt är kostnaderna för särskilt boende som är högre i Ånge. Det är inte kostnaderna per plats som är högre utan att det finns fler platser i särskilt boende i Ånge jämfört med andra kommuner. 2020 avvecklades Spångbrogården som särskilt boende och beslut fanns att avveckla ytterligare platser 2020 men det har inte kunnat genomföras under rådande pandemi.

I statistikdatabasen Kolada finns även en tabell med nettokostnadsavvikelse, kommunens nettokostnad jämförs med referenskostnaden "statistiskt förväntad kostnad". Resultat över 0 indikerar ett högt kostnadsläge på grund av hög ambitionsnivå och/eller låg effektivitet.

Nettokostnadsavvikelse miljoner kronor Alla år

4 Ekonomi

4.1 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING		Kommunen			Kommunkoncernen	
Mkr	Not	Utfall 2020	Budget 2020	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	1	173,0	138,0	159,1	234,3	226,6
Jämförelsestörande intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	2	-790,2	-769,3	-772,9	-823,6	-811,5
Jämförelsestörande kostnader	3	0,0	0,0	-3,1	0,0	-3,1
Avskrivningar	4	-19,4	-22,0	-19,4	-49,6	-44,2
Verksamhetens nettokostnad		-636,6	-653,3	-636,4	-638,9	-632,2
Skatteintäkter	5	446,6	453,0	453,6	446,6	453,6
Generella statsbidrag och utjämning	6	210,4	192,5	175,7	210,4	175,7
S:a skatteintäkter och generella statsbidrag		657,0	645,4	629,3	657,0	629,3
Verksamhetens resultat		20,4	-7,9	-7,2	18,1	-2,9
Finansiella intäkter	7	3,4	9,0	6,2	1,5	3,2
Finansiella kostnader	8	-2,1	-1,0	-1,1	-5,4	-3,5
Aktuell skatt		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster		21,8	0,2	-2,0	14,3	-3,2
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		21,8	0,2	-2,0	14,3	-3,2

Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 25

4.2 Balansräkning

BALANSRÄKNING		Kommunen		Kommunkoncernen	
Mkr	Not	2020	2019	2020	2019
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	9	0,1	0,1	0,1	0,1
Materiella anläggningstillgångar	10				
Mark, byggnader, tekniska anläggningar		181,5	183,0	605,3	626,8
Maskiner och inventarier		27,0	29,6	37,4	36,8
Leasade maskiner	11	0,0	0,0	0,0	0,0
Pågående investeringar	12	48,7	8,2	56,0	23,6
Finansiella anläggningstillgångar	13	79,9	83,4	14,2	13,7
Summa anläggningstillgångar		337,2	304,3	713,1	701,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd mm	14	0,0	0,0	1,7	1,6
Fordringar	15	57,5	61,6	54,5	54,0
Kassa bank	16	139,8	147,8	165,8	168,9
Summa omsättningstillgångar		197,3	209,5	222,0	224,6
Summa tillgångar		534,4	513,8	935,0	925,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	17				
Årets resultat		21,8	-2,0	14,3	-3,2
Övrigt eget kapital		202,3	214,3	222,9	236,1
Resultatutjämningsreserv		10,0	0,0	10,0	0,0
Summa eget kapital		234,1	212,3	247,2	233,0
Avsättningar					
Avsättning pensioner och liknande förpliktelser	18	75,6	70,8	75,6	70,8
Övriga avsättningar	19	12,0	12,0	12,1	12,1
Summa avsättningar		87,6	82,8	87,7	82,9
Skulder					
Långfristiga skulder	20	76,4	81,0	440,7	454,4
Kortfristiga skulder	21	136,4	137,7	159,4	155,2
Summa skulder		212,8	218,7	600,1	609,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		534,4	513,8	935,0	925,5

Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 25

PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2020	2019	2020	2019
Borgensförbindelser	22	367,4	377,6	367,4	377,6
Övriga förbindelser	23	0,0	0,0	22,2	27,4
Pensionsförbindelse inkl skatt	24	231,7	239,8	231,7	239,8

Soliditet	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
S:a Eget kapital	234,1	212,3	247,2	233,0
Balansomslutning	534,4	513,8	935,0	925,5
Soliditet exkl pensionsförpliktelse	43,8%	41,3%	26,4%	25,2%
Summa eget kapital	234,1	212,3	247,2	233,0
Utgående ansvarsförbindelse (pensionsförpliktelser)	-231,7	-239,8	-231,7	-239,8
EK inkl pensionsförpl.	2,4	-27,45	15,5	-6,80
Soliditet inkl pensionsförpliktelser	0,4%	-5,3%	1,7%	-0,7%

5.1 Kassaflödesanalys

KASSAFLÖDESRAPPORT	Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
		Not	2020	2019	2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	26	21,8	-2,0	14,3	-3,2
Justering för av- och nedskrivningar	27	19,4	19,4	49,6	44,2
Justering gjorda avsättn pensioner o övriga avsättn	28	4,8	1,3	4,8	1,3
Justering för ianspråktaga avsättn pensioner o övriga		0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för uppskjuten skatt		0,0	0,0	0,1	0,0
Justering för minoritetens andel resultat		0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för reavinster	29	-0,6	-0,2	-1,1	-0,2
Justering för reaförluster		0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	30	0,6	0,0	0,6	0,0
Medel från verksamheten före förändring RK		46,0	18,6	68,3	42,2
Ökn(-)/minskn(+) förråd		0,0	0,0	-0,1	0,5
Ökn(-)/minskn(+) kortfristig fordr.	31	4,2	2,2	1,7	8,3
Ökn(+)/minskning(-) kortfristig skuld	32	-1,3	3,0	2,0	-8,1
Rörelsekapitalets förändring		2,8	5,2	3,6	0,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		48,9	23,8	71,9	42,9
Investeringsverksamheten	33				
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0,0	-0,2	0,0	-0,2
Avyttring immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella tillgångar		-56,5	-32,0	-62,5	-33,4
Avyttring av materiella tillgångar		0,7	0,2	1,9	0,2
Justering för nedskrivning		0,0	0,0	0,0	0,0
Leasade maskiner		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i finansiella tillgångar		0,0	-2,2	0,0	-2,2
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	10,0	0,0	10,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-55,8	-24,3	-60,6	-25,7
Finansiering	34				
Långfristig upplåning/Ökning långfristig skuld		0,1	0,0	1,9	-1,8
Amortering av långfristiga lån		-4,7	-3,6	-19,8	-12,0
Ökn./minskn. långfristiga fordringar		3,5	0,0	3,5	0,8
Utdelning		0,0	7,1	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1,1	3,4	-14,5	-13,0
Årets kassaflöde		-8,1	3,0	-3,2	4,2
Likvida medel vid årets början		147,8	144,8	168,9	164,7
Likvida medel vid årets slut		139,8	147,8	165,8	168,9

5.2 Driftredovisning

DRIFTREDOVISNING	Kostnad	Intäkt	Netto	Budget 2020 netto	Avvikelse mot nettobudget 2020	Utfall 2019 netto
Revision	-1 001		-1 001	-1 010	9	-1 006
Kommunstyrelse	-118 670	38 653	-80 017	-80 177	160	-82 169
Teknisk nämnd	-97 914	58 062	-39 852	-41 825	1 973	-40 233
Utbildningsnämnd	-243 309	29 681	-213 628	-210 886	-2 742	-211 171
Socialnämnd ordinarie verksamhet	-319 858	45 634	-274 224	-269 632	-4 592	-264 414
Socialnämnd flyktingverksamhet	-12 495	11 062	-1 433	-275	-1 158	-1 527
Gemensamma Nämnder/förbund	-25 867	362	-25 505	-25 389	-116	-24 151
Summa	-819 114	183 454	-635 660	-629 194	-6 466	-624 671
Finansiering	-18 494	675 919	657 425	635 440	21 985	622 689
Kommunstyrelsens oförutsedda behov				-6 068	6 068	
Summa drift	-837 608	859 373	21 765	178	21 587	-1 982

5.3 Investeringsredovisning

Den totala investeringsbudgeten 2020 är 68 mkr enligt kommunfullmäktiges beslut:

- november 2019, §81, 92,2 mkr
- juni 2020, §34, 14,8 mkr
- juni 2020, §36, -44 mkr
- juni 2020, §38, 2 mkr
- november 2020, §85, 3 mkr

Nettokostnaden för kommunens investeringar 2020 är 56,4 mkr.

Investeringar, tkr	Utfall 2020	Budget 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Utfall 2016
Kommunstyrelse	29 802	31 486	5 127	298	806	2 993
Teknisk nämnd	22 585	30 773	23 318	18 780	15 763	14 946
Utbildningsnämnd	2 688	3 800	2 107	5 070	6 319	437
Socialnämnd	1 307	2 007	1 623	2 520	7 088	910
Summa	56 382	68 066	32 174	26 668	29 976	19 286
Därav pågående investeringar	48 699		8 244	3 621	5 520	12 861

Kommunstyrelsen:

Renoveringen av Fränsta simhall har pågått under 2020 och kommer att vara klar för i början av 2021. Det mesta av arbetet har bedrivits av lokala hantverkare som har gjort ett otroligt jobb.

Med anledning av pandemin har inga övriga investeringar kunnat genomföras.

Tekniska nämnden:

Den totala investeringen för tekniska nämnden 2020 är 8,2 mkr lägre än budget.

Den sammanlagda bredbandinvesteringen för året efter bidrag uppgår till 7,3 mkr och mot budgeterat 8,8 mkr. Kostnaderna förs endast på projekt Dig 2020 och bredband vilket är anledningen till att flera projekt saknar kostnad men det finns en budget.

Kostnadsredovisningen skiljer sig också från budget utifrån att projekten löper över flera år och investeringsbidragen hamnar inte alltid på samma år som kostnaden.

Renhållning, ändrade förutsättningar för införande av matavfallsinsamling medför att inköp av kärl för matavfall 2,2 mkr och åtgärder enligt avfallsplan 0,4 mkr planeras göras under 2022.

Terminal, utökning/asfaltering kommer inte att utföras, nytt avtal från 2021.

Under året har kommunen förvärvat markfastigheter från ÅFA.

Sanering va totalt 1,6 mkr budget 2,1 mkr.

Ledningsprojekt Östby försenat planeras under 2021.

Driftövervakning för va pågår planeras vara klart under 2022.

Yta för trädgårdsavfall i huvudsak färdigställd återstår kostnader för ca 100 tkr.

Utbildningsnämnden:

Utbildningsnämnden har haft 1 900 tkr till byte av datorer (personal och elev). Under 2020 har nämnden använt 1 800 tkr.

Utbildningsnämnden har 1 800 tkr till ute/innemiljö. Där har investeringarna landat på 800 tkr.

Socialnämnden:

Särskilda boenden har gjort följande investeringar:

Renoveringar och bredband, 76 tkr för ett nytt kontor för enhetschef på Hallstaborg, 124 tkr finns kvar då p.g.a. pandemin kunde inte ljudisolering av lokal på Furubacken utföras.

Myndighetskrav, 89 tkr använt till köp av en dekontaminator till Furubacken. 361 tkr finns kvar som var riktad för trygghetslarm gällande Utsiktens demensboende. Då boendet planeras att avvecklas behövs inte investeringen göras.

Förebyggande, hela investeringssumma, 579 tkr har använts till sängar, taklyftar och madrasser.

Möbler, 61 tkr användes av särskilda boenden till demensvänliga möbler, Hallstaborg. 51 tkr har använts till möbler hemvård Öst.

Större investeringar 2020, tkr	
Bredband infrastruktur inklusive bidrag	7 283
Ombyggnad posten	1 489
Ombyggnad simhall	29 802
Förvärv obebyggd mark ÅFA	4 228
Ledningsnät	1 594
Avloppsreningsprojekt	6 095
IT-investeringar	2 250
Ute- och innemiljö skolor	811
Förebyggande, taklyftar och sängar äldreboende	580
Driftövervakning	1 022
Summa	55 154

Investeringsbidrag 2016-2020, tkr	2020	2019	2018	2017	2016
Gång och cykelbro Torpshammar			1 117		
Bredbandsutbyggnad	9 291	1 825		7 970	321
Kulturanläggningar				500	
Tak Kvarnen i Haverö ström					119
Anslutningsavgift VA Ånge				52	59
Boverket, skollokaler				270	
Pendelparkering Torpshammar	73				
Summa	9 364	1 825	1 117	8 792	499

Pågående investeringar 2020-12-31 Tkr	Projektnummer	Ombudgeteras	Kostnader tom 2020
Ombyggnad simhall Fränsta	923820	63	32 937
Ombyggnad posten	921102	500	1 489
Bredband Ö Magdbyn - Ei	922002	0	1 844
Ledningsnät Östby	954219	2 810	540
Avloppsreningsprojekt Ft-Th	955300	0	10 685
Driftövervakning	955410	2 670	1 204
Summa		6 043	48 699

Följande investeringsobjekt ombudgeteras 2021 (kompletteringsbudget)

Nämnd/investeringsprojekt	Projektnummer	tkr
Kommunstyrelsen		
Spontanidrottsplats	920105	300
Fritidsanläggningar	923811	100

Nämnd/investeringsprojekt	Projektnummer	tkr
Kulturanläggningar	923921	120
Kultur/Haveröströmmar	923922	100
Lekpark	925103	300
Möteslokaler	921200	100
Gemensam IT-infrastruktur	921300	500
Summa		1520
Tekniska nämnden		
Bredband, Nordanede, Byberget, Kälen	950803	2 800
Nya skyddsområden enligt miljöbalken	950805	300
Yta trädgårdsavfall (vid värmeverk)	955612	150
Summa		3 250
Utbildningsnämnden		
Ute-/innemiljö skolor	96104	500
Ute-/innemiljö skolor	96104	450
IT- investeringar	960101	125
Summa		1 075
Socialnämnden		
IT-investeringar	97101	49
Renoveringar och bredband (ombudgeteras till Ny gruppbostad projektnummer 977823)	97102	123
Vitvaror	97103	100
Myndighetskrav	97104	326
Ny gruppbostad	977823	100
Summa		698

I de kommunala bolagen har investeringar gjorts 2020 för totalt 12,9 mkr.

De kommunala bolagens investeringar, tkr	2020
Ånge Energi AB (100 % ägande)	656
Ånge Industri- och Fastighet AB (100 % ägande)	6 960
Ångefallen Kraft AB (50 % ägande) kommunens andel	5 273
Totalt	12 889

5.4 Noter till redovisningen

Not 1 Verksamhetens intäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Försäljningsintäkter	8,7	9,3	13,4	16,8
Taxor och avgifter	51,8	49,4	71,7	70,6
Hyror och arrenden	9,9	8,9	112,4	116,3
Bidrag	99,4	88,8	99,4	88,8
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	2,6	2,4	2,6	2,4
Exploateringsintäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Realisationsvinster	0,6	0,2	1,1	0,2
Försäkringsersättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter	0,0	0,0	8,1	5,7
Interna eliminerings			-74,4	-74,2
Summa verksamhetens intäkter	173,0	159,1	234,3	226,6

Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Not 2 Verksamhetens kostnader	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Löner och sociala avgifter	-458,8	-450,5	-476,2	-469,0
Pensionskostnader	-31,8	-29,5	-32,6	-31,2
Övriga personalkostnader	-2,1	-2,4	-2,8	-3,0
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	-5,6	-4,5	-5,6	-4,5
Bränsle, energi och vatten	-6,5	-7,2	-14,1	-15,4
Köp av huvudverksamhet	-99,9	-106,7	-99,9	-106,7
Lokal- och markhyror	-59,6	-61,1	-59,7	-61,2
Övriga tjänster	-29,0	-22,9	-29,0	-22,9
Lämnade bidrag	-23,6	-24,1	-23,6	-24,1
Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Bolagsskatt	0,0	0,0	-0,2	-0,3
Förändring avsättning återställande deponi	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader	-73,3	-64,1	-154,3	-147,3
Interna eliminerings			74,4	74,2
Summa verksamhetens kostnader	-790,2	-772,9	-823,6	-811,5

Total kostnad för räkenskapsgranskning 203 tkr varav kostnad för de sakkunnigas granskning 138 tkr. Kostnaderna för räkenskapsinformation avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning. Den totala kostnaden för revision uppgår till 1 001 tkr för 2020 varav kostnaden för sakkunnigt biträde uppgår till 778 tkr. Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Not 3 Jämförelsestörande poster	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Jämförelsestörande slutbetalning till ÅFA investeringar Alby skola	0,0	-1,4	0,0	-1,4
Jämförelsestörande återbetalning av stöd till yrkesvux 2018	0,0	-1,7	0,0	-1,7
Summa jämförelsestörande poster	0,0	-3,1	0,0	-3,1

Not 4 Avskrivningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Avskrivning immateriella tillgångar	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Avskrivning byggnader och anläggningar	-13,3	-13,5	-32,1	-33,9
Avskrivning maskiner och inventarier	-6,0	-5,9	-6,5	-6,4
Avskrivning leasade maskiner	0,0	0,0	0,0	0,0
Nedskrivningar	0,0	0,0	-10,9	-3,8
Uppskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avskrivningar	-19,4	-19,4	-49,6	-44,2

Avskrivning görs med linjär avskrivning för en bedömd nyttjandeperiod.

Not 5 Skatteintäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Preliminär kommunalskatt	455,6	457,4	455,6	457,4
Preliminär slutavräkning innevarande år	-6,7	-4,0	-6,7	-4,0
Slutavräkningsdifferens föregående år	-2,3	0,2	-2,3	0,2
Summa skatteintäkter	446,6	453,6	446,6	453,6

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:S decemberprognos i enlighet med rekommendationen R K R 4.2

Not 6 Generella statsbidrag och utjämning	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Inkomstutjämningsbidrag	114,4	111,7	114,4	111,7
Kommunal fastighetsavgift	15,9	15,6	15,9	15,6
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	2,7	1,0	2,7	1,0
Kostnadsutjämningsbidrag	44,8	32,9	44,8	32,9
Strukturbidrag	3,0	3,0	3,0	3,0
Regleringsbidrag	9,6	6,6	9,6	6,6
Regleringsavgift	0,0	0,0	0,0	0,0
Generella bidrag från staten	20,0	4,8	20,0	4,8
Summa generella statsbidrag och utjämning	210,4	175,7	210,4	175,7

Not 7 Finansiella intäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Utdelning på aktier och andelar	1,9	4,8	1,9	4,8
Ränteintäkter	1,0	1,0	1,0	1,0
Övriga finansiella intäkter	0,5	0,5	0,5	0,5
Interna elimineringsar			-1,9	-3,0
Summa finansiella intäkter	3,4	6,2	1,5	3,2

Not 8 Finansiella kostnader	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Räntekostnader	-0,4	-0,4	-5,1	-5,9
Räntekostnader på pensionsavsättning	-1,7	-0,7	-1,7	-0,7
Övriga finansiella kostnader	0,0	0,0	-0,5	0,0
Interna elimineringsar			1,9	3,0
Summa finansiella kostnader	-2,1	-1,1	-5,4	-3,5

Not 9 Immateriella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Anskaffningsvärde	0,2	0,2	0,2	0,2
Ackumulerad avskrivning	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Bokfört värde	0,1	0,1	0,1	0,1

Avskrivningstider 3 år

Not 10 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	438,9	428,9	1 299,5	1 280,6
Akkumulerad avskrivning	-257,4	-246,0	-694,2	-653,7
Bokfört värde	181,5	183,0	605,3	626,8
Avskrivningstider	10-50 år	10-50 år	10-100 år	10-100 år

Avskrivning görs med linjär avskrivning för en bedömd nyttjandeperiod

Not 10 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	84,0	82,7	109,3	107,1
Akkumulerad avskrivning	-57,0	-53,2	-71,8	-70,3
Bokfört värde	27,0	29,6	37,4	36,8
Avskrivningstider	3-20 år	3-10 år	3-10 år	3-10 år

Avskrivning görs med linjär avskrivning för en bedömd nyttjandeperiod

Not 10 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Leasing (Maskiner)				
Anskaffningsvärde	0,0	0,0	0,0	0,0
Akkumulerad avskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0
Bokfört värde	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningstider			5 år	5 år

Avskrivning görs med linjär avskrivning för en bedömd nyttjandeperiod

Not 10 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	428,9	404,0	1 280,6	1 261,9
Investeringar	12,0	24,9	26,5	32,8
Årets försäljning	-1,3	0,0	-6,9	-14,1
Årets uppskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets utrangering anskaffningsvärde	-0,7	0,0	-0,7	0,0
Utgående anskaffningsvärde	438,9	428,9	1 299,5	1 280,6
Ingående avskrivningar	-246,0	-232,5	-653,7	-623,5
Årets avskrivning	-13,3	-13,5	-43,0	-37,7
Årets utrangering avskrivningsvärde	1,9	0,0	2,5	7,5
Utgående avskrivningsvärde	-257,4	-246,0	-694,2	-653,7
Redovisat värde vid årets slut	181,5	183,0	605,3	626,8
Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	82,7	81,7	107,1	108,5
Investeringar	4,0	5,5	7,7	5,6
Omklassificering	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets försäljning	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets utrangering anskaffningsvärde	-2,7	-4,5	-5,6	-7,0
Utgående anskaffningsvärde	84,0	82,7	109,3	107,1
Ingående avskrivningar	-53,2	-51,7	-70,3	-70,8
Årets avskrivning	-6,0	-5,9	-6,5	-6,4
Årets utrangering avskrivningsvärde	2,2	4,5	5,0	7,0
Utgående avskrivningsvärde	-57,0	-53,2	-71,8	-70,3
Redovisat värde vid årets slut	27,0	29,6	37,4	36,8
Leasing				
Ingående anskaffningsvärde	0,0	0,0	0,0	4,5
Investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificering	0,0	0,0	0,0	-4,5
Årets försäljning	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	0,0	0,0	0,0	0,0
Ingående avskrivningar	0,0	0,0	0,0	-1,5
Årets avskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificering	0,0	0,0	0,0	1,5
Utgående avskrivningsvärde	0,0	0,0	0,0	0,0
Redovisat värde vid årets slut	0,0	0,0	0,0	0,0

Not 11 Leasing	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Finansiella leasingavtal över 3 år				
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgift	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall inom 1 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Senare än 1 år men inom 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0

Not 12 Pågående investeringar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Avloppsreningsprojekt	10,7	4,6		
Ledningsnät Östby	0,5	0,1		
Driftövervakning	1,2	0,2		
Ombyggnad simhall Fränsta	32,9	3,1		
Bredband Ö Magdbyn - Ei	1,8			
Ombyggnad posten	1,5			
Pendelparkering Torpshammar	0,0	0,1		
Yta trädgårdsavfall (vid värmeverk)	0,0	0,1		
Upprustning torg	0,0	0,1		
Materiella anläggningstillgångar			56,0	23,6
Summa pågående investeringar	48,7	8,2	56,0	23,6

Not 13 Finansiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Aktier och andelar				
Ånge Fastighets- och Industri AB	14,0	14,0	14,0	14,0
Ånge Energi AB	6,0	6,0	6,0	6,0
Ångefallens Kraft	9,0	9,0	9,0	9,0
Insats i Kommuninvest Ek förening	1,5	1,5	1,5	1,5
Sundsvall/Timrå/Ånge Räddningsförbund	1,2	1,2	1,2	1,2
Serva Net AB	0,2	0,2	0,2	0,2
SKL Företag AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Garantia		0,1	0,0	0,1
Långfristigt lån till kommunägda företag	45,5	49,0	45,5	49,0
Kommuninvest (Förlagslån)	2,2	2,2	2,2	2,2
Länstrafiken, utlämnat lån	0,2	0,2	0,2	0,2
Bostadsrätter	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅFA:s långfristiga värdepappersinnehav		0,0	0,0	0,0
ÅFA:s långfristiga fordringar	0,0	0,0	1,3	1,5
Ostkustbanan	0,0		0,0	
Interna elimineringsar	0,0	0,0	-67,0	-71,3
Redovisat värde	79,9	83,4	14,2	13,7

Not 14 Förråd	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
ÅFA			0,3	0,3
Ånge Energi			1,4	1,3
Redovisat värde vid årets slut	0,0	0,0	1,7	1,6

Not 15 Fordringar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Kundfordringar	16,5	24,0	27,3	32,6
Stats- och EU-bidragsfordringar	4,7	5,6	4,7	5,6
Upplupna skatteintäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Fordran mervärdesskatt	10,3	9,6	10,3	9,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24,0	17,6	24,8	18,2
Räntefordringar bl.a. elaktiefonder	0,0	0,0	0,0	0,0
Kort del av långfristig fordran koncern	5,0	5,0	5,0	5,0
Fordran kapitaltillskott från kommunen	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga fordringar	-3,1	-0,2	-2,4	0,5
Interna eliminerings	0,0	0,0	-15,3	-17,5
Redovisat värde	57,5	61,6	54,5	54,0

Not 16 Kassa, bank	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Kommunens del i koncernbanken	51,0	64,8	51,0	64,8
Övriga bankmedel	88,8	83,0	114,8	104,1
Redovisat värde	139,8	147,8	165,8	168,9

Not 17 Eget kapital	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Årets resultat	21,8	-2,0	14,3	-3,2
Övrigt eget kapital	202,3	214,3	222,9	236,1
<i>Varav E K reserv. framtida pensioner</i>	22,9	22,9	22,9	22,9
<i>Varav E K reserv. Anpassning till befolkningsutveckling</i>	22,4	22,4	22,4	22,4
Resultatutjämningsreserv	10,0	0,0	10,0	0,0
Summa eget kapital	234,1	212,3	247,2	233,0

Not 18 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Avsatt till pensioner exkl. ÖK-SAP föregående årsskifte	51,1	51,8	51,1	51,8
Avsatt till pensioner ÖK-SAP föregående årsskifte	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteuppräknig	0,6	0,5	0,6	0,5
Basbeloppsuppräknig	0,9	1,1	0,9	1,1
Utbetalningar	-2,6	-2,0	-2,6	-2,0
Sänkning av diskonteringsränta	0,0	0,0	0,0	0,0
Slutbetalning FÅP	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbetalning ÖK-SAP	0,0	0,0	0,0	0,0
Intjänad Förmånsbestämd ålderspension	4,8	0,0	4,8	0,0
Intjänad PA-KL	4,5	0,0	4,5	0,0
Nya arbetstagare ÖK-SAP	0,0	0,0	0,0	0,0
Nya efterlevnadspensioner	0,2	0,1	0,2	0,1
Övrig post	-0,2	-0,4	-0,2	-0,4
Förtroendevalda enligt KPA	0,6	5,0	0,6	5,0
Löneskatt	14,5	13,6	14,5	13,6
Pension Räddningsförbund	1,2	1,0	1,2	1,0
Summa Avsatt till pensioner	75,6	70,8	75,6	70,8

Not 19 Övriga avsättningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Avsättning återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	12,0	12,0	12,0	12,0
Nya avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
lanspråktaga avsättningar				
Utgående avsättning	12,0	12,0	12,0	12,0
Bolagens avsättningar			0,1	0,1
Summa Övriga avsättningar	12,0	12,0	12,1	12,1

Not 20 Långfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen		
	Mkr	2020	2019	2020	2019
Skulder till kreditinstitut		30,0	30,0	386,8	396,7
Skulder till koncernföretag				45,5	49,0
Fondering framtida investering VA		6,0	5,9	6,0	5,9
Övriga långfristiga skulder		0,2	0,3	0,2	0,3
Interna eliminerings				-38,0	-42,3
Summa		36,2	36,2	400,6	409,6
Långfristig leasingskuld		0,0	0,0	0,0	0,0
Skuld anl-/anslutningsavgift		0,4	0,4	0,4	0,4
Ack upplösn. anl/ansl avgift		-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Skuld anslutningsavgift		0,3	0,4	0,3	0,4
Återstående antal år (vägt snitt)		26	27	26,0	27,0
Skuld Investeringsbidrag		86,1	86,1	86,1	86,1
Ack upplösn. investeringsbidrag		-46,3	-41,6	-46,3	-41,6
Skuld Investeringsbidrag		39,8	44,4	39,8	44,4
Återstående antal år (vägt snitt)		13	13	13	13
Summa Långfristiga skulder		76,4	81,0	440,7	454,4

Not 21 Kortfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen		
	Mkr	2020	2019	2020	2019
Kortfristig del av skuld		0,0	0,0	10,9	11,1
Leverantörsskulder		22,9	44,7	37,3	58,8
Semesterlön- och övertidsskuld		21,9	19,9	22,9	19,9
Personalens skatter och arbetsgivaravgifter		29,5	26,9	30,3	27,6
Upplupna pensioner inkl. löneskatt		14,8	14,6	14,8	14,6
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader		17,9	12,9	24,5	18,2
Övriga kortfristiga skulder		29,5	18,7	34,0	22,4
Interna eliminerings				-15,3	-17,5
Summa kortfristiga skulder		136,4	137,7	159,4	155,2

Not 22 Borgensförbindelser	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Ånge kommun				
Helägda företag				
ÅFA	329,3	338,7	329,3	338,7
Ånge Energi AB	37,6	38,3	37,6	38,3
Övriga juridiska personer				
Ånge Ridklubb	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga fysiska personer				
Diverse byggnadskreditiv	0,0	0,0	0,0	0,0
Borgensansvar för egna hem	0,4	0,6	0,4	0,6
Borgensansvar för kreditgaranti	0,0	0,0	0,0	0,0
Förlustansvar för bostadslån	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅFA-koncern borgensförbindelse			0,0	0,0
Summa borgensförbindelser	367,4	377,6	367,4	377,6

Anm 1. En strategisk ökning av borgensåtagandet för ÅFA skedde 1997 i samband med omorganisation för att minska ÅFA:s lånekostnad. En saneringsinsats genomfördes 1999 på 110 mkr, där staten bidrog med 35 mkr. Saneringen fullföljdes 2001 genom avskrivning av ett amorteringsfritt lån till ÅFA på 83 mkr. Därmed skapades ett utrymme, som ÅFA nyttjade till att skriva ned för höga tillgångsvärden på verksamhets och kommersiella delen. Avtalet med Bostadsdelegationen godkändes/upphörde i dec 2006. Nytt tilläggsavtal har tecknats med BKN om 22,4 mkr för sanering efter nedläggning av Migrationsverket (180 lgh). Det statliga bidraget blir 12,4 mkr. 2013 gjorde kommunen en översyn av ÅFA som resulterade i ett antal åtgärder för bolagets ekonomi på sikt ska bli sund och stabil. Bland annat gjordes nedskrivningar av fastighetsvärden.

Solidarisk borgen

Ånge kommun har i juli 2003 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner och landsting/regioner som per 2020-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett ev. ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomiska förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ånge kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 501 229 801 864 kronor och totala tillgångar till 525 483 415 941 kronor. Ånge kommuns andel av de totala förpliktelserna, ca 0,9 %, uppgick till 470 710 112 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 496 673 899 kronor.

Not 23 Övriga förbindelser	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Ställda Panter				
Ånge kommun				
ÅFA (Av HB ej återlämnade in-teckningar)			21,2	26,4
Ånge Energi				
Ångefallen			1,0	1,0
Summa övriga förbindelser	0,0	0,0	22,2	27,4

Not 24 Pensionsförpliktelser inkl. skatt	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Mkr				
Ingående ansvarsförbindelse	192,9	201,8	192,9	201,8
Aktualisering	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteuppräknig	1,3	1,3	1,3	1,3
Basbeloppsuppräknig	4,6	5,0	4,6	5,0
Sänkning av diskonteringsräntan	0,0	0,0	0,0	0,0
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig post	-1,6	-4,0	-1,6	-4,0
Årets utbetalningar	-10,8	-11,2	-10,8	-11,2
Förtroendevalda inklusive löneskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa pensionsförpliktelser	186,5	193,0	186,5	193,0
Löneskatt	45,2	46,8	45,2	46,8
Bolagens pensionsförpliktelser			0,0	0,0
Utgående ansvarsförbindelse	231,7	239,8	231,7	239,8

Not 25 Koncerninterna förhållanden		Försäljning		Finansiella	
Mkr Resultaträkning	Ägd andel	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad
Kommunen					
ÅFA	100%	9,4	63,7	0,6	
Ånge Energi AB	100%	0,0	1,3	0,4	
Ångefallen Kraft AB	50%			1,7	
ÅFA					
Kommun		63,7	9,4		0,6
Ånge Energi AB	100%				
Kommun		1,3	0,0		0,4
Ångefallen	50%				
Kommun					1,7
Summa		74,4	74,4	2,7	2,7

Not 25 Koncerninterna förhållanden								
Mkr Balansräkning	Ägd andel	Kortfrfordran	Långfrfordran	S:a tillgångar	Lev. skuld	Övr kort skuld	Långfristig skuld	S:a skulder
Kommunen								
ÅFA	100%	3,3	12,0	15,3	7,2			7,2
Ånge Energi AB	100%	4,3	18,5	22,8	0,3			0,3
Ångefallen Kraft AB	50%	0,0	15,0	15,0	0,4			0,4
ÅFA								
Kommun		7,2		7,2	2,5	0,7	12,0	15,3
Ånge Energi AB	100%							
Kommun		0,3		0,3	0,0	4,3	18,5	22,8
Ångefallen Kraft AB	50%							
Kommun		0,4		0,4			15,0	15,0
Summa		15,4	45,5	61,0	10,4	5,0	45,5	61,0

Noter till kassaflöde

Not 26 Årets resultat	Kommunen	
Mkr	2020	2019
Verksamhetens intäkter	173,0	159,1
Verksamhetens kostnader	-790,2	-772,9
Jämförelsestörande kostnader	0,0	-3,1
Avskrivningar	-19,4	-19,4
Skatteintäkter	446,6	453,6
Generella statsbidrag och utjämning	210,4	175,7
Finansiella intäkter	3,4	6,2
Finansiella kostnader	-2,1	-1,1
Årets resultat	21,8	-2,0

Not 27 Justering för av- och nedskrivningar	Kommunen	
Mkr	2020	2019
Avskrivningar immateriella tillgångar	0,1	0,1
Avskrivningar byggnader och tekniska anläggningar	13,3	13,5
Avskrivningar maskiner och inventarier	6,0	5,9
Summa Avskrivningar	19,4	19,4

Not 28 Justering gjorda avsättningar pensioner och övriga avsättningar	Kommunen	
Mkr	2020	2019
Avsättning pensioner ingående värde 2020	70,8	69,5
Avsättning pensioner utgående värde 2020	75,6	70,8
Summa årets avsättningar	4,8	1,3

Not 29 Justering för reavinster	Kommunen	
Mkr	2020	2019
Försäljningspris Klöstre 37:1 Backetjärn	0,7	
Bokfört restvärde vid försäljning	0,1	
Försäljningspris Boltjärn 1:28		0,2
Bokfört restvärde vid försäljning		0,0
Justering för reavinster	-0,6	-0,2

Not 30 Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	Kommunen	
Mkr	2020	2019
Utrangering anskaffningsvärde	-3,4	-4,5
Utrangering avskrivningsvärde	2,8	4,5
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	0,6	0,0

Not 31 Ökning (-)/minskning (+) kortfristig fordringar	Kommunen	
Mkr	2020	2019
Kortfristig fordran Ingående värde 2020	61,6	63,8
Kortfristig fordran Utgående värde 2020	57,5	61,6
Minskning av kortfristig fordran	4,2	2,2

Not 32 Ökning (+)/minskning(-) kortfristig skuld	Kommunen	
Mkr	2020	2019
Kortfristig skuld Ingående värde 2020	137,7	134,7
Kortfristig skuld Utgående värde 2020	136,4	137,7
Ökning av kortfristig skuld	-1,3	3,0

Not 33 Investeringsverksamheten	Kommunen	
Mkr	2020	2019
Investering i immateriella tillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar ingående värde 2020	0,1	0
Immateriella anläggningstillgångar utgående värde 2020	0,1	0,1
Årets förändring	0,1	-0,2
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	0,1	0,1
Investering i immateriella anläggningstillgångar	0,0	-0,2
Investering i materiella tillgångar		
Mark, byggnader och tekniska anläggningstillgångar ingående värde 2020	183,0	171,6
Mark, byggnader och tekniska anläggningstillgångar utgående värde 2020	181,5	183,0
Årets förändring	-1,5	11,4
Maskiner och inventarier ingående värde 2020	29,6	29,9
Maskiner och inventarier utgående värde 2020	27,0	29,6
Årets förändring	-2,6	-0,4
Pågående ny-, till- och ombyggnad ingående värde 2020	8,2	6,7
Pågående ny-, till- och ombyggnad utgående värde 2020	48,7	8,2
Årets förändring	40,5	1,5
Avskrivningar byggnader och tekniska anläggningstillgångar	13,3	13,5
Avskrivningar maskiner och inventarier	6,0	5,9
Årets avskrivningar	19,3	19,4
Bokfört värde sålda/utrangerade materiella tillgångar	0,7	0,1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,7	0,2
Investering i materiella anläggningstillgångar	-55,8	-31,8
Investering i finansiella anläggningstillgångar		
Finansiella anläggningstillgångar ingående värde 2020	34,2	41,9
Finansiella anläggningstillgångar utgående värde 2020	34,2	34,2
Årets förändring	0,0	7,7
Investering i finansiella anläggningstillgångar *		-2,2
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		10,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	0,01	7,7
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-55,8	-24,3

*Ändring 2019 från långfristig fordran konto 1350 till förlagsbevis konto 1331 med 2,1 mkr.

Not 34 Finansieringsverksamheten	Kommunen	
	2020	2019
Mkr		
Ack upplösning anl/ansl avgifter	-0,01	-0,01
Ack upplösning investeringsbidrag	-4,69	-5,31
Övriga långfristiga skulder	-0,10	-0,10
Skuld investeringsbidrag	0,07	
Fondering	0,13	1,78
Kortfristig del av långfristig fordran koncern	3,50	5,00
Rättelse konto *		2,10
Summa Finansieringsverksamheten	-1,1	3,4

*Ändring 2019 från långfristig fordran, konto 1350 till förlagsbevis, konto 1331.

5.5 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning vilket bl.a. innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras i kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

- Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet

Förändrade redovisningsprinciper

En översyn av redovisningsprinciperna genomfördes under 2019 för att följa ny kommunal redovisningslag.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 % inflytande i. Kommunen har gjort bedömning vilka företag som skall ingå i de sammanställda räkenskaperna enligt 2 kap. 5§ LKBR samt RKR R16.

Ånge Kommun gör bedömningen att bolag som skall ingå i de sammanställda räkenskaperna är:

	Ägarandel	
Ånge fastighets- och industriaktiebolag (ÅFA)	100%	
Ånge energi AB	100%	
Ångefallen Kraft	50 %	
Bolag som utgör koncernföretag men som ej ingår i de sammanställda räkenskaperna.		
	Ägarandel	Ftg andel av kommunens skatteint & gen. bidrag
Medelpads räddningstjänstförbund	7,6%	1,5 %
Servanet	5 %	1,4 %
Kollektivtrafikmyndigheten	2,2 %	2,1 %

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller i kassaflödesrapporten. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande.

Kassaflöde

Redovisning av kassaflöden tillämpas enligt RKR R13.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s cirkulär 20:58 i enlighet med rekommendation RKR R2.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar tas fr.o.m. 2013 upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen: 3, 5, 10, 15, 20, 30, 50 år.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. Tillgångstypen skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden.

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod tillämpas komponentavskrivning.

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (t.ex. leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (t.ex. verksamhetsförändringar, tekniskiften, organisationsförändringar).

Genomgripande förändringar av byggnader och lokaler som till exempel orsakas av verksamhetsförändringar bör genomgå en prövning om en engångsnedskrivning ska ske för de eventuella värden i den utsträckt byggnaden eller lokalen.

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år.

Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde.

Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella- och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Finansiella tillgångar/Skulder

Kommunen redovisar i enlighet med RKR R7. Utifrån dessa rekommendationer redovisas de finansiella tillgångarna/Skulder antingen till verkligt värde eller anskaffningsvärde utifrån klassning.

Kommunens finansiella tillgångar består av kommunens utlåning till de kommunala bolagen, placeringar av de så kallade elaktiepengarna samt kommunens innehav av aktier.

Placeringarna och aktierna är värderade till anskaffningsvärdet.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Anskaffningsvärde

Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar tas fr.o.m. 2013 upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

I anskaffningsvärdet för deponianläggningar ingår avsättning för återställande. Se avsnittet avsättningar.

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Beloppet baserar sig på en uppdaterad beräkning som gjorts februari 2018.

Med 2020-års resultat redovisar VA-verksamheten ett ackumulerat överskott. 6,0 mkr har fonderats för framtida investeringar.

Leasing

Redovisas enligt rek R5 från RKR. Kommunen bedömer att alla leasingavtal är operationella utifrån avtalens ekonomiska innebörd vilket innebär att leasingavgifter kostnadsförs löpande och att leasingobjekt ej redovisas som anläggningstillgångar. Operationella avtal med löptid max 3 år redovisas ej i not. Avtal avseende hyra av fastigheter redovisas ej som leasing.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS07. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt BFN K3.

Förpliktelser för särskild avtals/ålderspensioner som inte regleras enligt RIPS07 är nuvärdesberäknade med en kalkylränta på 2 %. För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Från och med 2015 har pensionsskulden för övriga förtroendevalda, avtal OPF-KL, beräknats genom en avsättning med 4,5 % av utbetalda arvoden under året samt 24,26 % löneskatt.

Övrigt

Under 2020 har kommunen gjort förändringar i kontoplan för en anpassning till KommunBas 20, Förutom förändringar i kontoplan har motpart i kommunens kodplan utökats.

6 Revisionen

Driftredovisning, Revisionen, tkr	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse %	Utfall 2019
Verksamhetsintäkter	-	-	-	-
Verksamhetskostnader	-1 001	-1 010		-1 006
Driftnetto	-1 001	-1 010	0,9	-1 006

Den kommunala revisionen styrs av kommunallagen samt av kommunfullmäktiges revisionsreglemente. Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen granska all verksamhet i den omfattning som följer av god revisionsred. De förtroendevalda revisorerna utses av kommunfullmäktige men är i sin verksamhet partipolitiskt obundna. Varje revisor är självständig i sitt arbete som revisor. Revisorerna biträds i sin granskning av sakkunniga yrkesrevisorer.

Revisionen ska utföras enligt god revisionsred. Den goda seden formas och utvecklas successivt över tiden. Dess innebörd och utveckling påverkas av sektorns särdrag samt olika intressenters krav och förväntningar. Revisorerna följer den goda seden och hur den utvecklas samt gör Anpassningar i sitt arbetssätt när så behövs.

Revisionsplan och årets granskning

Revisorerna genomför årligen en riskanalys som grund för sitt planeringsarbete.

Revisorerna har under året genomfört följande granskningar:

- Granskning av protokoll och styrdokument på kommunens hemsida
- Granskning av grundskolans måluppfyllelse
- Uppföljande granskning av åren 2016 – 2018
- Uppföljning av GDPR
- Granskning av finansiell planering

Revisionen har även genomfört grundläggande granskning av styrelsen och samtliga nämnder samt granskat delårsrapport och årsbokslut med årsredovisning.

Rapporterna finns på kommunens hemsida.

Budgetutfall 2020

Revisionens kostnader för helåret är något lägre än tilldelad budget.

7 Finansiering exkl. anslag för oförutsedda behov

Tkr	Utfall 2019	Budget 2020 KF Nov 2019	Total budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Budget 2021
						KF Nov 20
Skatteintäkter	457 642	454 278	454 278	455 600	1 322	448 638
Slutavräkning, skatt	-4 040	-1 301	-1 301	-8 972	-7 671	-3 278
Summa skatteintäkter	453 602	452 977	452 977	446 628	-6 349	445 360
Inkomstutjämningsbidrag	111 659	113 378	113 378	114 385	1 007	118 842
Kostnadsutjämningsbidrag	32 944	45 359	45 359	44 813	-546	39 075
Regleringsavgift	6 595	9 642	9 642	9 557	-85	27 641
Strukturbidrag	3 043	2 994	2 994	3 025	31	3 009
Införandebidrag	0	0	0	0	0	0
LSS-utjämningsbidrag	988	3 010	3 010	2 687	-323	1 748
Summa utjämningsbidrag	155 228	174 383	174 383	174 467	84	190 315
Fastighetsavgift	15 626	15 582	15 582	15 895	313	17 637
Välfärdsmiljarder	4 793	2 498	2 498	2 498		0
Övriga generella statsbidrag				17 535	17 535	
Ersättning sjuklön				8 430	8 430	
Finansiella intäkter	2 349	2 000	2 000	1 565	-435	2 500
Finansiella kostnader	-567	-1 000	-1 000	-890	110	-1 000
Korrigeringar mm	5 003	0	0	3 740	3 740	
Internränta	2 268	3 000	3 000	2 448	-552	3 000
Avkastning ÅFA/Ånge Energi						1 000
Ångefallen Kraft	3 799	4 000	4 000	1 694	-2 306	4 000
Resultatutjämningsreserv					0	5 000
Summa	642 100	653 440	653 440	674 009	20 569	667 812
Förändring jmf föregående år %	0,6	1,8	1,8	5,0		-0,92

Finansiering är de intäkter i form av skatter, utjämningsbidrag, generella statsbidrag, internränta och finansnetto kommunen har och som kommunfullmäktige fördelar ut i nettorammar till styrelse och nämnder och finansierar andra gemensamma verksamheter.

Utfallet 2020 är 20,5 mkr bättre än budgeterat.

Skatteintäkterna är 6,3 mkr lägre än budgeterat på grund av bedömningen att arbetade timmar kommer att minska på grund av pandemin.

Utgjänningsbidragen är 0,1 mkr högre än budgeterat.

Nettointäkten från Ångefallen Kraft AB är 1,7 mkr vilket är 2,3 mkr mindre än budgeterat.

Generellt statsbidrag på 2,5 mkr som baseras på kommunens flyktingmottagande samt

17,5 mkr för förstärkning av välfärdssektorn under pågående pandemi.

Återbäring från Kommuninvest, 0,3 mkr.

ÅFA har under 2019 betalat 0,4 mkr till kommunen i borgensavgift.

I det påslag som görs på varje lönekostnad ingår 1,74 % för avsättning till förmånsbestämd ålderspension. Avsättningen görs endast för personer med lön över 7,5 inkomstbasbelopp vilket motsvarar en månadslön på 41 750 kr. Kostnaden är lägre än påslaget vilket påverkar resultatet positivt.

8 Måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges mål:

8.1 Goda förutsättningar att bo och leva i Ånge kommun. Att ha service, kommunikationer, idrott, kultur och en rik fritid som ökar trivselfaktorn.

◆ Knappt uppfyllt

Kommentar

Under det senaste året med en pandemi och dess följder har samhällets strukturer utmanats. Det har varit en påfrestning för befolkningen och det ger ökade utmaningar i samhället. Arbetsmarknaden och näringslivet lider i dagsläget. Effekterna kommer att kunna analyseras när det gått en lite längre tid.

Det finns ändå trots allt goda förutsättningar för att en mer positiv utveckling. Särskilt i tider av osäkerhet har Ånge naturliga tillgångar som kan komma att öka i värde även i omvärldens ögon. Kommunen erbjuder fortfarande bra möjligheter till friluftsliv och naturnära avkoppling. Digitaliseringen har hjälpt till att ta stora kliv i stöd för nya sätt att arbeta och mötas. Att distansmöten och digitala tjänster blir ett förstahandsval är positivt för en landsbygdskommun med stora avstånd.

Under den senaste perioden har organisationens energi koncentrerats på att göra bra prioriteringar för befolkningen och värna hälsa under pågående pandemi. I efterdyningarna av pandemin är det viktigt att en strategisk styrka finns att kunna göra åtgärder för framtiden när det gäller folkhälsa och samhällsekonomi.

Kommunfullmäktiges mål:

8.2 Utbildningsmöjligheter med hög kvalitet genom hela kedjan från förskola till vuxnas lärande. Att kunna tillgodose arbetslivets efterfrågan på kompetens.

◆ Knappt uppfyllt

Kommentar

Det är en långsiktig och stor utmaning för kommunen med kompetensförsörjning. Både kommunen som organisation och företagen i kommunen har en utmaning i att rekrytera. Arbetslösheten kan komma att stiga även i kommunen när svensk och internationell marknad är ansträngd.

Vuxenutbildningen och gymnasieskolan har under perioden fått ställa om sin undervisning till distans. Det uppdraget klarades av på ett mycket bra sätt, men effekterna och den långsiktiga påverkan på kvaliteten på dessa elevers skolgång kan ändå vara väldigt negativt påverkad. Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen har tidigare samarbetat i olika forum för att förbättra möjligheterna för barn och unga att lyckas i skolan och få en bra fritid. De genomför

Symboler:

Ej uppfyllt

Knappt uppfyllt

Delvis uppfyllt

Uppfyllt

nu ett projekt som finansieras med statligt riktade medel via Tillväxtverket. Elever ska ges bättre förutsättningar att må bra och prestera i skolan genom gemensamma satsningar från skola och socialförvaltning. Välmående barn och ungdomar som trivs med sin utbildning, sin omgivning och sin fritid är ett intresse för alla i kommunen. Det behov vi ser framåt av arbetskraft inom kommunens organisation innebär att arbete för kompetensförsörjning blir allt mer strategiskt fokuserat för att angripa utmaningen på flera sätt. Både genom att stärka attraktiviteten, arbeta med att behålla medarbetare och samarbeta med andra. Rekryteringspremie och att erbjuda heltid är konkreta åtgärder som finns samtidigt med arbete för att som helhet vara en attraktiv arbetsgivare och kommun.

Kommunfullmäktiges mål:

8.3 Ett aktivt och levande näringsliv fyllt av nytänkande och kreativitet. Ett lokalt och regionalt engagemang och samarbete.

◆ Knappt uppfyllt

Kommentar

Under 2020 deltog Ånge kommun som en av 12 kommuner i Svenskt Näringslivs utvecklingsprogram för ett förbättrat näringslivsklimat. Programmets genomförande påverkades kraftigt av Corona-pandemin och de åtgärder och aktiviteter som hade förväntats kunna genomföras har nästan undantagslöst skjutits på framtiden. Planerade företagsbesök ställdes in, arbetet med kommunens vision och varumärke har försenats och alla fysiska möten ersättes med digitala former eller ställdes in. Arbetet har också påverkats av processen omkring arbetet med nedläggningen av Norra skogs sågverk i Östavall som tagit fokus och resurser ifrån andra aktiviteter. Processerna omkring de tre vindkraftparker som redan har tillstånd samt de tre parker som är i tillståndsprcess har visat sig ge goda möjligheter till utvecklad dialog med näringslivet vilket har varit positivt. Svenskt Näringslivs ranking visar en förbättring av företagsklimatet med 33 placeringar till plats 242 i landet.

8.4 Sammanställning av styrelsernas och nämndernas måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Kommentar
◆ Goda förutsättningar att bo och leva i Ånge kommun. Att ha service, kommunikationer, idrott, kultur och en rik fritid som ökar trivsselfaktorn.	▲ Vända befolkningstrenden (Kommunstyrelsen)	Under perioden har befolkningen minskat med 90 personer, vilket innebär att trenden är rätt stabil men något förbättrad. 2019 års resultat var - 95 personer på helåret. Vissa av de insatser som kan leda till en långsiktigt förbättrad eller stabil befolkningsutveckling har inte startat enligt plan. Kommunstyrelsen har beslutat avvakta med de föreslagna insatserna som långsiktigt kan

Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Kommentar
		<p>bidra till positiv utveckling, till exempel projekt om bostadsförsörjning och en processledning med fokus på utveckling.</p> <p>Yttre omständigheter så som allvarlig förändring i världsläget på grund av corona har påverkat kommunen på kort och lång sikt.</p> <p>(Kommunstyrelsen)</p>
	<p> Minska kostnader och miljöpåverkan genom att sänka matsvinnet med 10% (Tekniska nämnden)</p>	<p>Matsvinnet under motsvarande period 2019 var på skolorna 42-50 g/portion, mätt som serverings- och tallrikssvinn. Under vårterminen 2020 så är den genomsnittliga nedgången av serverings- och tallrikssvinn så mycket som 50-70% vilket uträknat per ätande blir ca 12-15 g.</p> <p>Siffrorna är något osäkra eftersom det infördes portionering av mat på skolorna som åtgärd för minskad smittspridning av Covid-19. Portioneringen i sig är en stor bidragande faktor till att både serverings- och tallrikssvinnet minskade märkbart.</p> <p>(Tekniska nämnden)</p>
	<p> Minska andelen förpackningar i hushållsavfallen genom information och riktade kampanjer. (Tekniska nämnden)</p>	<p>Riktade informationsinsatser har genomförts mot medborgare för att stimulera återbruk och återvinning och ge kunskap för att motivera ökad återvinning av förpackningar.</p> <p>Mängden förpackningar i restavfallet har minskat med 2,6 % jämfört med föregående år.</p> <p>(Tekniska nämnden)</p>
	<p> 85 % av hushållen ska få erbjudande om anslutning till bredband. (Tekniska nämnden)</p>	<p>Enligt Post -och Telestyrelsen har 65% av hushållen i Ånge kommun tillgång till fiber och 2% via fast radio, vilket betyder att 1770 hushåll saknar tillgång till bredband med hastigheten 100 Mbit.</p> <p>(Tekniska nämnden)</p>
	<p> Fler elever ska känna sig trygga i skolan. (Utbildningsnämnden)</p>	<p>Tidigare trygghetsmätningar (Lupp, Öckerömodellen) har visat att allt fler elever känner sig otrygga i skolan. Ett</p>

Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Kommentar
		<p>exempel på detta är att fler flickor i högstadiemiljö upplever ökad otrygghet. Det är viktigt att vi i fortsättningen använder resultaten av de undersökningar vi gör och analyserar elevernas svar och upplevelser för att komma fram till åtgärder. Barn och elever som mår bra och känner sig trygga har lättare att lära. Barn och elever som lär mår också bättre. Lärandeuppdraget och trygghetsarbetet ska gå hand i hand.</p> <p>(Utbildningsnämnden)</p>
	<p>● Öka andelen elever som är behöriga till nationellt gymnasieprogram genom tre aktiviteter inom socialnämndens verksamhet, som bidrar till målet. (Socialnämnden)</p>	<p>Påbörjat projekt med mental träning i skolan. Översyn av mätmetoder för trygghet för skolungdomar påbörjad. Handläggare på barn och familj påbörjat samarbete med elevhälsoteam på skolorna.</p> <p>(Socialnämnden)</p>
	<p>● Minska allvarliga fysiska skador till följd av fall (fallskador) inom särskilda boenden och hemsjukvård med 40%, jämfört med föregående år. (Socialnämnden)</p>	<p>Minskning av allvarliga skador till följd av fall med 43,7% från föregående år. 2019 - 32 st. 2020 - 14 st. (Socialnämnden)</p>
	<p>● Ökad självständighet för brukare i hemmet genom digitalisering. Två nya aktiviteter för digitalisering ska genomföras under året. (Socialnämnden)</p>	<p>Digitala lösningar för nyöppnad gruppboende för ökad trygghet för de boende. Med larm och kameror. E-tjänster för medborgare och brukare. Med ansökan för ekonomiskt bistånd samt orosanmälan för barn som far illa. (Socialnämnden)</p>
<p>◆ Utbildningsmöjligheter med hög kvalitet genom hela kedjan från förskola till vuxnas lärande. Att kunna tillgodose arbetslivets efterfrågan på kompetens.</p>	<p>◆ Minska och förhindra utanförskap/ fler till jobb & utbildning (Kommunstyrelsen)</p>	<p>Under 2020 har arbetet i Ångemodellen fortsatt enligt projektplan. Årets första sex månader ägnades åt analys- och planering. Projektet har anpassats utifrån Covid-19. (Kommunstyrelsen)</p>
	<p>◆ Skapa förutsättningar för kommunens och företagens tillgång till kompetens (Kommunstyrelsen)</p>	<p>Den kompetensinventering som genomfördes hösten 2019 har gett ett mycket bra underlag för att i samråd med skolan och Arbetsförmedlingen genomföra satsningar på utbildningar där det finns betydande efterfrågan</p>

Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Kommentar
		<p>på arbetskraft. Arbetet med kompetensförsörjning är långsiktigt och det behövs många olika typer av insatser från olika representanter för att elever ska känna motivation och tillförsikt inför sin kommande yrkesframtid. Ånge kommun är medfinansier till Framtidsvalet 2.0 (Kommunstyrelsen)</p>
	<p>● Andelen elever som är behöriga till nationellt gymnasieprogram ska öka under 2020 (Utbildningsnämnden)</p>	<p>Antalet elever som blev behöriga att söka nationellt gymnasieprogram gick från 75% (läsåret 18/19) till 78% (81% Minervaskolan) och (75% Fränstaskolan) (läsåret 19/20). Därav skedde en svag ökning av behöriga till nationellt yrkesprogram. (Utbildningsnämnden)</p>
	<p>● Implementera tidiga samordnade insatser i samverkan med socialtjänsten. (Utbildningsnämnden)</p>	<p>Utbildningsnämnden och socialnämnden arbetar utifrån enskilda gemensamma mål. Nämnderna är överens och tycker att barn och ungdomar är självklara när kommunen planerar för sin framtid. Välmående barn och ungdomar som trivs med sin utbildning, sin omgivning och sin fritid är ett intresse för alla i kommunen. (Utbildningsnämnden)</p>
	<p>■ Ökad frisknärvaro bland anställda genom att korttidssjukfrånvaron minskar med 1%-enhet. (Socialnämnden)</p>	<p>Ökning med 1,88%-enheter där en möjlig förklaring är att personal varit tvungna att stanna hemma vid minsta förkylningssymptom, utifrån riktlinjer för hantering av Covid-19. (Socialnämnden)</p>
<p>◆ Ett aktivt och levande näringsliv fyllt av nytänkande och kreativitet. Ett lokalt och regionalt engagemang och samarbete.</p>	<p>◆ Företagarna ska uppleva ett positivt företagsklimat (Kommunstyrelsen)</p>	<p>Det sammanvägda resultatet i Svenskt Näringslivs ranking förbättrades med 33 punkter i mätningen 2020. Det gör att Ånge kom en bit på väg mot målet att förbättra vår rankingposition med 100 punkter till hösten 2021. (Kommunstyrelsen)</p>

9 Nämndernas berättelse

9.1 Kommunstyrelsen

9.1.1 Kommunala styrdokument av betydelse

Kommunens mest påtagliga styrmedel är budgetdokumentet. Där finns både den ekonomiska fördelningen av medel till verksamheterna, mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning och mål för verksamheterna.

Några övriga dokument som styr verksamheten:

- Arkivregler
- Arvodesreglemente
- Ånge kommuns styrprocess samt regler för internkontroll
- Finanspolicy
- Upphandlingspolicy
- Informationssäkerhetspolicy
- Handlingsplan för persondataskydd
- Kulturpolicy
- Kulturplan 2018-2020
- Kommunikationspolicy, strategi och riktlinjer för sociala media
- Handlingsprogram olycksförebyggande arbete
- Krisledningsplan
- Plan för tillgänglighet och delaktighet
- Översiktsplan
- Renhållningsordning
- Handlingsplan för förbättrat näringslivsklimat
- Relevanta dokument inom personalområdet som arbetsmiljöpolicy mm

Utmaningar under året

Det finns ett pågående visionsarbete för kommunen och det gör att nästa naturliga steg är att se över vilka dokument som ska kopplas till visionen. De styrande dokumenten är i flera fall ålderstigna, och en ny prioritering kommer kring de områden som verkligen behöver fokus. En utmaning under perioden har varit hanteringen av Covid-19, och därigenom en nedprioritering av delar av utvecklingsarbetet.

Framgångar under året

Under året har lönepolicyn förnyats. En ny biblioteksplan för 2021-2026 har antagits. Ett arbete för att förnya upphandlingspolicy och stöd för inköp och upphandling har påbörjats. Arbetet med att förnya översiktsplanen har startat.

9.1.2 Statlig styrning inom verksamhetsområdet

Verksamheten styrs av

Kommunstyrelsen har en övergripande funktion för styrningen av kommunen. Förutom grundlagar, kommunallag och annan lagstiftning för det kommunala uppdraget finns flera områden med statliga direktiv och strategier som påverkar kommunen.

Några exempel på områden som innehåller statliga strategier och styrdokument är grön infrastruktur, trafik och infrastrukturfrågor, kulturmiljö, social hållbarhet, -så som förbyggande arbete inom ANDT (alkohol- narkotika, doping, tobak, spel), brottsförebyggande, mäns våld mot kvinnor samt arbete med nationella minoriteter och jämställdhet.

Utmaningar under året

För kommunen som helhet innebar året 2020 till stor del hantering av covid-19.

Samtidigt genomförs den ordinarie verksamheten utifrån den statliga styrning som även annars råder. Barnkonventionen infördes som svensk lag 1 januari 2020. Verksamheten har tagit till sig information och exempel på hur lagen kan implementeras i verksamheten.

Våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem. Regeringen har beslutat om en nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Kommunen har sedan tidigare antagit strategin för länet.

SKR har tecknat en överenskommelse med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) om kommunernas arbete med civilt försvar. Överenskommelsen reglerar ersättning, uppgifter och stöd med utgångspunkt i de uppgifter som anges i lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH).

Genom Länsstyrelsen ges uppdrag till kommunen med de frågor som rör bostadsförsörjningen och bostadsmarknaden. Där är kommunen delaktig genom deltagande i Boverkets bostadsmarknadsanalys och att ta fram en regional bostadsmarknadsanalys

Framgångar under året

Statliga medel för förbättrat näringslivsklimat och socioekonomi har gjort att kommunen kunnat förstärka och göra satsningar på dessa områden.

9.1.3 Uppdrag och ansvarsområde

Översikt av verksamheten

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Kommunstyrelsen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning. Styrelsen har ett särskilt ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter samt har uppsikt över verksamheten i kommunala företag.

Särskilda uppdrag och prioriteringar

Under året har prioriteringen snabbt ändrat fokus, när hanteringen av pandemin tog en stor del av tiden och kraften. Men ett antal områden var prioriterade, och där har insatser pågått, i förändrad form eller i minskad omfattning. Arbetet med det sociala utanförskapet, lokalöversyner, kompetensförsörjning och näringslivsklimat.

Det ett och ett halvt år långa Energimyndighetsprojektet ”Strategiskt inköpsarbete för minskad klimatpåverkan i en liten landsbygdskommun” avslutades vid årsskiftet 2020/2021.

Projektet var 100% finansierat av Energimyndigheten och fokuserade på kunskapshöjande åtgärder. Ånge kommun ansökte våren 2019 och blev beviljade 1,4 miljoner. Ånge kommun har inom projektet arbetat med utbildning internt, pilot tillsammans med Upphandlingsmyndigheten för framtagande av miljöspendanalys av inköp, översyn av inköps- och beställarprocessen, uppdatering av styrdokument och översyn av transporter.

Insatser för att vara en attraktiv kommun har sammanfattats i rapport till Kommunstyrelsen 15 dec 2020. Försköningsinsatser gjordes i flertalet orter och vid besöksmål och genomfördes till stor del tack vare personer via arbetsmarknadsåtgärd och sommarjobbade ungdomar. Kommunstyrelsen har haft en samordnande roll gentemot andra förvaltningar i uppdragen.

Förhållningssätten och strategierna har varit viktiga, verksamhetsutveckling genom digitalisering, hållbarhetsperspektivet och att lösa utmaningarna genom samarbete.

Utmaningar under året

År 2020 är ett år som haft stora utmaningar. Hanteringen av Covid- 19 har inneburit en kraftanstängning för hela organisationen, och krishanteringen har pågått från mars.

Framgångar under året

Det sätt som verksamheterna lyckats i sitt uppdrag med hantering av covid -19 är en framgång. Även delar av organisationen som inte direkt har arbetat med krishantering har gjort stora insatser genom att planera om och anpassa sig till nya förhållanden.

9.1.4 Årets viktiga händelser

År 2020 har präglats av Covid-19 pandemin.

Alltsedan början av mars har kommunstyrelsen och förvaltningen ställt om sitt fokus och arbete. Sedan den 11 mars har Ånge kommun haft sin krisledningsstab aktiverad och från 1 september 2020 ingick krisledningsarbetet i det ordinarie ledningsarbetet.

Krisledningsarbetet har tagit en stor del av tiden och energin, både kring gemensam kommunikation och samordning externt och internt. Förvaltningen har stöttat kärnverksamheten med att försöka hitta och köpa in skyddsutrustning till personalen inom främst socialförvaltningen. Den politiska organisationen har stöttats av verksamheten för att kunna genomföra sina möten digitalt. Den omställningen skedde snabbt och säkert och en undersökning bland förtroendevalda visar att nöjdheten är hög med hur omställningen genomförts.

Sammantaget har 2020 inneburit avsevärda utmaningar för verksamheten och möjligheterna att nå uppställda mål.

Visionsarbete och varumärke

Under våren gjordes en politisk workshop inför framtagande av ny vision för Ånge kommun. Tidigare har medarbetarna och koncernledningen varit involverade i processen. Efter en tids uppehåll på grund av Covid-19 har sedan arbetet gått vidare och involverat medborgare.

Medarbetarna är en framgångsfaktor i ett lyckat varumärkesarbete, och är de som sprider positiva budskap om organisationen. Ett nytt intranät har utformats för att stärka det interna informationsflödet, kommunikationen och delaktigheten och i förlängningen varumärket. Lansering av det nya intranätet skedde under våren 2020 och var en prioriterad kraftsamling för att förstärka möjligheterna till god kommunikation i pandemin.

Digitalisering

Ett digitaliseringsteam har utformat en gemensam handlingsplan med åtgärder som behöver prioriteras. Flera pågående projekt har blivit pausade då det inte funnits resurser i verksamheterna att genomföra dem.

I den snabbare takten av digitalisering används kommunens e-tjänster allt mer. Arbetet fortsätter tillsammans i verksamheterna att utforma nya och förbättrad service till medborgare. Kommunens digitala stödsystem utvecklas med förbättrade flöden och verksamheter får stöd, bland annat ÅFA när det gäller införande av M365 samt skolans införande av ny lärplattform Haldor.

Den pågående processkartläggningen ställdes på sparlåga, men ändå med målet att införa ett processbaserat diariesystem vid årsskiftet 2020/2021, så arbetet fortskred under hösten 2020. Ärendehanteringssystemet Platina uppgraderades i december och processbaserad diarieföring infördes vid årsskiftet.

Ett nytt fakturasystem har införts under året. Projektet har tagit längre tid än beräknat och har kostat betydligt mer än planerat.

Under hösten har ett projekt kring säker inloggning genom multifaktorsautentisering prioriterats för att höja säkerheten i informationshanteringen. Det projektet kommer att fortsätta under 2021.

IT-enheten genomförde en skrivaruupphandling under våren 2020 som tyvärr blev överklagad till Förvaltningsrätten och efter avslag där även överklagad till Kammarrätten. Överklagan avsågs nyligen, och kommunen har startat sitt införande av skrivartjänst. Nästa större upphandling som ligger i startgroparna är drift av Nätverk som kommer att genomföras 2021.

Ett ökat behov uppstod i kommunens verksamheter att i högre utsträckning distansarbete. Informationsutbildningar kring säkerhet genomfördes under perioden. En följdverkning av pandemin är att hårdvaruleveranser blivit försenade, tex headset och även laptops, det är även en ökning av kostnader för licenser för distansarbete. Bland annat påverkades skolan som inte fick sina nya datorer i tid till skolstart.

Det EU-finansierade projektet IoTXchange drog i gång i september och har initierat en lokal arbetsgrupp med representanter från kommunala verksamheter, politiska företrädare och regionen, Servanet och Mittuniversitetet.

Samhällsutveckling

Ett uppstartsarbete pågår för att skapa en översiktsplan. Arbetet med frågor som rör tillstånd för vindkraft har varit omfattande för Näringslivskontoret. Ett arbete pågår för att stärka Ånge som attraktiv kommun. Hittills har vissa konkreta insatser utförts som röjning och städning av kommunens fastigheter, några av de mer strategiska åtgärderna avvaktade kommunstyrelsen med.

Corona har gjort det omöjligt att genomföra de planerade företagsbesöken (100 per år, som ett led i arbetet med att klättra 100 platser i Svenskt Näringslivs ranking, samt att genomföra handlingsprogrammet för ett förbättrat näringslivsklimat. Arbetet har ändå haft fokus på förbättrad dialog och en mer utvecklad kommunikation i alla frågor kopplade till näringsverksamheten. Kommunen etablerade en samverkansgrupp, tillsammans med bland annat arbetsförmedlingen, efter att beskedet om nedläggning av sågen i Östavall kom.

Samverkansgruppen fick medel från Trygghetsfonden via Ljunganstiftelsen och stödjer de anställda vid sågen i fortsatt arbetsliv.

Social hållbarhet

Sedan 1 februari 2020 och fram till 31 juni 2022 bedrivs Ångemodellen som ett projekt medfinansierad av Europeiska Socialfonden. Även Ånge kommun och Samordningsförbundet Ånge är medfinansierare. Projektet är en fortsättning på en långsiktig utveckling av kommunens arbete med arbetsmarknadsåtgärder och är framtagen genom en dialog mellan kommunens utvecklingsenhet, socialtjänst, vuxenutbildning, näringslivskontor och Arbetsförmedlingen. Dessa tillsammans med övriga medlemsorganisationer i Samordningsförbundet Ånge; Försäkringskassan och Region Västernorrland utgör de viktigaste parter i samverkan kring projektets målgrupp. Den långsiktiga effekten av projektet blir en hållbar arbetsmodell för att arbeta framgångsrikt med målgruppen, ökad inkludering på arbetsmarknaden samt minskad fattigdom.

Ungdomsgårdarna stängdes under våren på grund av Corona. Båda ungdomsgårdarna startade upp igen efter sommaren. Gårdarna kunde hålla öppet till vecka 47 då de fick stänga igen på grund av pandemin och på grund av att personalen behövdes i ansträngda verksamheter. Att ordna sommarpraktik för ungdomar har inneburit ett stort och framgångsrikt arbete, vilket också varit till nytta för kommunen i form av uppsnygning av olika områden. Ett café på Getberget öppnades med sommarvikarier som sökt arbete inom socialförvaltningen, men på grund av pandemin inte kunde arbeta i vård och omsorg.

Biblioteksverksamheten i centralbiblioteket i Ånge har varit öppen även under pandemin, men med anpassning vad gäller gräns för antal besökare och andra åtgärder. Filialerna i Fränsta och Torpshammar har varit stängda, men låntagarna har servats med utlån. Antalet besökare har minskat, liksom även utlåningen. Låntagarna var måna om att verksamheten skulle vara tillgänglig och höll fint avstånd och använde den handsprit som finns att tillgå. Tyvärr behövde verksamheten stängas från vecka 48 med anledning av pandemin.

Arrangemang, som Nationaldagen och Kulturnatten, har varit inställda på grund av Corona. Sommaren för arrendatorerna har varit succé fylld med många gäster. Inga arrangemang har skett under hösten, däremot startade planeringen för Kulturnatten 2021 upp med beslut om att arrangera natten via inspelning och livestreaming.

9.1.5 God ekonomisk hushållning

Drift

Driftredovisning, Kommunstyrelsen, tkr	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse %	Utfall 2019
Verksamhetsintäkter	38 653	24 312		35 022
Verksamhetskostnader	-118 670	-104 489		-117 191
Driftnetto	-80 017	-80 177	0,2	-82 169

På grund av rådande pandemi är kostnaderna för ungdomsgårdar, bostadsanpassningsbidrag, färdtjänst och riksfärdtjänst lägre än budgeterat.

Kommunen har betalat ÅFA för kostnader i samband med lokalutredning, 1,5 mkr.

Införandet av nytt fakturasystem blev dyrare än beräknat, slutlig uppgörelse med leverantören är inte klar.

Kostnaderna för servicegrupp och arbetsmarknad är högre än budgeterat.

Kostnaderna för simhallen är lägre än budgeterat eftersom renovering utförts under året.

IT-enheten följer budget för året trots flera oväntade kostnader. Brist på upphandlingskunskap på kommunen har bidragit till större kostnader för upphandlingskonsult än beräknat. Extra kostnader med anledning av pandemin har främst gällt licenser och extra inköp av hårdvara för hemarbete.

Investeringar

Investeringsprojekt, tkr		Utfall 2020	Budget 2020
920105	Spontanidrottsplats	0	300
921200	Möteslokaler	0	100
921300	Gemensam IT-infrastruktur	0	500
921301	Utbyte kopieringsapparater	0	100
923811	Fritidsanläggningar	0	100
923820	Ombyggnad simhall Fränsta	29 802	29 866
923921	Kulturanläggningar	0	120
923922	Kultur/Haveröströmmar	0	100
925103	Lekpark	0	300
	Summa	29 802	31 486

Renoveringen av Fränsta simhall har pågått för fullt under 2020 och kommer att vara klar för i början av 2021. Det mesta av arbetet har bedrivits av lokala hantverkare som har gjort ett otroligt jobb.

Med anledning av pandemin har inte några övriga investeringar gjorts.

9.1.6 Måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges mål: Ett aktivt och levande näringsliv fyllt av nytänkande och kreativitet. Ett lokalt och regionalt engagemang och samarbete.

Nämndens mål: Företagarna ska uppleva ett positivt företagsklimat

Det sammanvägda resultatet i Svenskt Näringslivs ranking förbättrades med 33 punkter i mätningen 2020. Det gör att Ånge kom en bit på väg mot målet att förbättra vår rankingposition med 100 punkter till hösten 2021.

Resultatet följer av arbete med förbättrad dialog och en mer utvecklad kommunikation i alla frågor kopplade till näringsverksamheten.

Under 2020 deltar Ånge kommun som en av 12 kommuner i Svenskt Näringslivs utvecklingsprogram för ett förbättrat näringslivsklimat. Programmets genomförande har kraftigt påverkats av Corona-pandemin och de åtgärder och aktiviteter som hade förväntats kunna genomföras har nästan undantagslöst skjutits på framtiden. Under årets första halva fanns fortfarande förhoppning om att pandemin skulle avklinga under hösten vilket skulle göra möjligt att återgå till en mer normal verksamhet. Verkligheten visar att läget i stället har förvärrats succesivt i en andra smittovåg. Av den anledningen har kommunen under hösten ytterligare skärpt restriktionerna vilket ytterligare påverkar möjligheterna till måluppfyllelse negativt.

Planerade företagsbesök har ställts in, arbetet med kommunens vision och varumärke har försenats och alla fysiska möten har behövts ersättas med digitala former eller ställas in. De åtgärder som staten satt in för att mildra effekterna av pandemin för företag och entreprenörer har så småningom kommit även enskilda firmor till del vilket är positivt. Många av våra företag har tagit till vara på möjligheten att få stöd under en svår kris, vårt bidrag har varit att ge råd och bistå i anslutning till ansökningsprocesser.

Nedläggningen av Norra skogs sågverk i Östavall. Ånge kommun närmar sig sin slutpunkt efter drygt ett års process. Tidigt i processen etablerades ett arbetssätt som av erfarenhet från tidigare omställningsprocesser visat sig vara effektivt. En samordningsgrupp bestående av de intressenter som är bidragande i processen har varit i drift sedan hösten 2019 och fortfarande. Gruppen består av representanter från Region Västernorrland, Arbetsförmedlingen Norra skog AB, Trygghetsrådet, Trygghetsstiftelsen samt Ånge kommun med deltagande från kommunledningskontoret, näringslivskontoret, arbetsmarknadsenheten, Bobergsgymnasiet och Ångströmsenheten. Som komplement till samordningsgruppens arbete och för att öka flexibiliteten i omställningen har Norra skog AB tillskjutit 1,7 mkr, medel som förvaltas av Ljungastiftelsen och som ska användas till åtgärder som skapar arbetstillfällen och anställningsbarhet där övriga instanser inte har lösningen. Insatserna beslutas av en beslutsgrupp där Ånge kommun deltar via näringslivskontoret. Ur fonden har fram till nu beviljats stöd till ett värde av ca. 300 tkr.

Under hösten 2020 initierade Norra ett projekt för att ställa om Östavallsågen till en företagspark. Ett konsultföretag har fått i uppdrag att under 8 månader kartlägga möjligheter och marknadsföra platsen och dess möjligheter för att om möjligt locka nya verksamheter att etablera sig på platsen där det förut sågades timmer.

Sammantaget har arbetet med anledning av omställningen i Östavall kunnat genomföras på ett rimligt positivt sätt (givet förutsättningarna) men tagit fokus och resurser ifrån andra aktiviteter.

Processerna omkring de tre vindkraftparker som redan har tillstånd samt de tre parker som är i tillståndsprocess har visat sig ge goda möjligheter till utvecklad dialog med näringslivet vilket har varit positivt. Engagemanget i vindkraftsfrågan hos allmänheten är stort och organisationens ambition är verka objektivt, transparent och med fakta som grund.

Trots pandemi och de utmaningar som den inneburit för näringslivet finns en positiv inställning till företagandets möjligheter. Under året har Näringslivskontoret samarbetat med företag i utvecklingsfas, med nya företag som etableras och med företag som planerar att förlägga verksamhet i kommunen. I flera fall är processerna fortsatt aktiva och utgången oviss men det finns förhoppning om en positiv utveckling.

Prioriterade aktiviteter	Kommentar
 tillsammans med näringslivet genomföra framtagen handlingsplan	<p>Arbetet med att genomföra framtagen handlingsplan i syfte att förbättra näringslivsklimatet i kommunen har kraftigt påverkats av Coronapandemin.</p> <p>Årets verksamhet har istället inriktats mot att kommunicera de åtgärder som beslutats om och riktas till näringslivet för att mildra pandemieffekterna.</p>

Mått	Period	Utfall
 Resultatet i Svenskt Näringslivs undersökning kommer vara måttalen som dessutom kan jämföras över tid.	2020	35
<p>Kommentar Resultatet har förbättrats med 35 punkter från 2018 års resultat på 277 till 2020 då rankingen blev plats 242.</p>		

Kommunfullmäktiges mål: Goda förutsättningar att bo och leva i Ånge kommun. Att ha service, kommunikationer, idrott, kultur och en rik fritid som ökar trivselfaktorn.

Nämndens mål: Vända befolkningstrenden

Under perioden har befolkningen minskat med 90 personer, vilket innebär att trenden är rätt stabil men något förbättrad. 2019 års resultat var - 95 personer på helåret.

Vissa av de insatser som kan leda till en långsiktigt förbättrad eller stabil befolkningsutveckling har inte startat enligt plan. Kommunstyrelsen har beslutat avvakta med de föreslagna insatserna som långsiktigt kan bidra till positiv utveckling, till exempel projekt om bostadsförsörjning och en processledning med fokus på utveckling.

Yttre omständigheter så som allvarlig förändring i världsläget på grund av corona har påverkat kommunen på kort och lång sikt. En trend med mer arbete på distans kan gynna Ånge. Men nedläggningsbeslut av sågen i Östavall är stora negativa beslut för Ånge.

En stor del av samhällsutvecklingen sker utanför kommunens verksamheter, och intresse finns för att kommunen bjuder in till medborgardelaktighet.

Kommunen arbetar för att samarbetet med Arbetsförmedlingen ska löpa på så bra som möjligt, trots en märkbart sämre tillgänglighet sedan Arbetsförmedlingen flyttade sitt kontor från Ånge. Besked om att staten satsar på att upprätta servicekontor i Ånge är en positiv nyhet, som skapar bättre förutsättningar till en mer likvärdig statlig service för Ånge kommuns invånare.

Prioriterade aktiviteter	Kommentar
 Förbättrade skolresultat	Antalet elever som blev behöriga att söka nationellt

Prioriterade aktiviteter	Kommentar
	gymnasieprogram gick från Totalt 75% (läsåret 18/19) till 81% Minervaskolan och 75% Fränstaskolan (läsåret 19/20). Bobergsgymnasiets elever presterar fortsatt bra resultat trots förändringen till distansundervisning under vårterminen. Andelen elever med gymnasieexamen uppgick till 92,7%. (38 av 41 elever).
 Lyfta bostadsförsörjningsfrågan	Kommunstyrelsen beslutade att avvakta med aktiviteten på grund av osäkerhet inför kommunens ekonomiska resultat 2020. Del i projektet attraktiv kommun.
 Varumärkesarbete	Varumärkesarbete är påbörjat och kommer att ges större utrymme när kommunen antagit en ny vision.
 förbättrat näringslivsklimat	2020 års ranking har ökat med 35 punkter till plats 242 sedan 2018.

Mått	Period	Utfall
 förbättring i befolkningstrendens mått.	2020	-90

Kommunfullmäktiges mål: Utbildningsmöjligheter med hög kvalitet genom hela kedjan från förskola till vuxnas lärande. Att kunna tillgodose arbetslivets efterfrågan på kompetens.

Nämndens mål: Minska och förhindra utanförskap/fler till jobb & utbildning

Under 2020 har arbetet i Ångemodellen fortsatt enligt projektplan. Årets första sex månader präglades av analys- och planeringsfas. Under analys- och planeringsfasen har projektet rekryterat sin personal, ordnat bra och trevliga lokaler samt utarbetat rutiner och metoder. Parallellt med planeringsfasen fortsatte det ordinarie arbetet inom ramen för Samlad kraft, vilket innebar fortsatta arbetsmarknadsinsatser för arbetslösa. Under augusti månad har Ångemodellen gått in i genomförandefas och börjat rekrytera deltagare. Projektet har anpassats utifrån Covid-19 genom att endast ta emot bokade besök för att undvika för mycket folk i lokalerna.

Fram till 31 december har 11 personer (7 män och 4 kvinnor) skrivits ut ur Ångemodellen enligt följande: 4 till arbete, 2 utbildning, 2 överförd till annan myndighet, 1 bidragsanställning, 1 praktik och 1 annan orsak.

Prioriterade aktiviteter	Kommentar
 Tidiga insatser för att stärka individer	Samtliga deltagare från starten deltar i arrangerade aktiviteter - deltagarna får möjlighet att göra studie- och yrkesval utifrån intresse - utarbetad modell bidrar till ett stärkt samarbete mellan kommunens arbetsmarknadsenhet och näringslivet - målgruppen upplever en ökad motivation och nyfikenhet till arbete eller studier, samt ökad kunskap och förståelse för betydelsen av kost, motion, hälsa och hygien - fler kvinnor och män har större möjligheter

Prioriterade aktiviteter	Kommentar
	till ett arbete och en egen försörjning
 fortsatt utveckling av arbetssättet för Samlad Kraft för Ånges Framtid	<p>Målet är att så många som möjligt ska komma ut i egenförsörjning, att målgruppens utsatthet ska minska och andelen inskrivna medborgare som lever på försörjningsstöd ska bli mindre, vilket också är en socioekonomisk utmaning. Kommunens framtagna kartläggning över arbetskraftsbehovet i kommunen lyfts upp som ett betydelsefullt underlag i arbetet med målgruppen. Underlaget användas i kommunikationen med deltagarna när samtal kring framtida val av studier eller arbete tas upp. Ett förbättrat mående bland deltagarna är ett av projektets mål. Individfokus och aktivt arbete med att se över rehabmetoder och kommunala regelverk är en betydelsefull insats. Detta för att minimera risken för att personer från målgruppen faller mellan stolarna, alltså för att arbeta preventivt mot potentiellt utsatta målgrupper.</p>

Mått	Period	Utfall
 mätning av andel i studier	2020	
 genomförd skolgång	2020	
Kommentar		
Behöriga att söka nationellt gymnasieprogram från 75% (läsåret 18/19) till 81% (läsåret 19/20). Bobergsgymnasiets elever med gymnasieexamen 92,7%. (38 av 41 elever)		
 Andel i jobb	2020	Låg arbetslöshet i Ånge
 Andel inskrivna hos Arbetsförmedlingen	2020	7,7 %
 Andel i försörjningsstöd	2020	
Kommentar		
ingen stor förändring mot fjolåret		

Nämndens mål: Skapa förutsättningar för kommunens och företagens tillgång till kompetens

Den kompetensinventering som genomfördes hösten 2019 har gett ett mycket bra underlag för att i samråd med skolan och Arbetsförmedlingen genomföra satsningar på utbildningar där det finns betydande efterfrågan på arbetskraft.

Arbetet med kompetensförsörjning är långsiktigt och det behövs många olika typer av insatser från olika representanter för att elever ska känna motivation och tillförsikt inför sin kommande yrkesframtid. Ånge kommun är medfinansiär till Framtidsvalet 2.0 vars övergripande mål är att stärka kompetensförsörjningen för såväl offentliga som privata arbetsgivare inom länet samt att sänka ungdomsarbetslösheten.

Projektet består av tre delar:

- Beskriva hur arbetsmarknaden ser ut för elever och ge dem information för att kunna

- göra egna aktiva utbildningsval.
- Skapa en gemensam plattform för kunskapsbyggande och det fortsatta arbetet med ungdoms och arbetsmarknadsrelaterade utmaningar.
- Framtidens arbetsmarknad – genom ett digitalt verktyg ge förutsättningar för kvalitativ dialog om arbetsmarknaden mellan skolpersonal, föräldrar och elever.

Prioriterade aktiviteter	Kommentar
 Strategiskt arbete med kompetensförsörjning	
 Framtidsvalet 2.0	

Mått	Period	Utfall
 Antal tjänster som inte kan tillsättas med efterfrågad kompetens.	2020	
 En värdering av effekt av gjorda insatser.	2020	
Kommentar insatserna har inte genomförts i omfattning som planerat.		

9.1.7 Medarbetare

Medarbetarna arbetar i stort utsträckning på distans under pandemin, vilket ställer annorlunda krav på verksamheten och på arbetsmiljön.

Rekommendationen till medarbetarna från krisledningsstaben har varit att de som har möjlighet utifrån arbetsuppgifter ska arbeta hemifrån i den utsträckning som är möjlig och i dialog med närmaste chef.

Medarbetarna har i varierande grad känt att perioden med distansarbete fungerat väl och med väl fungerande rutiner. En framgångsfaktor kan vara att det skapas forum för social samvaro så som digitala träffar för att främja psykiskt välmående i en ansträngd tid.

Medarbetarna har gjort arbetsinsatser utöver det vanliga, då de själva ställt om sitt sätt att arbeta, men även lyckats utveckla verksamheten till att hantera den pågående situationen och möta förväntningar på service och nya arbetssätt.

IT-enheten

I juni rekryterade IT-service en ny medarbetare för att ersätta en pensionering vid årsskiftet. Rekryteringen visade att det är svårt att hitta IT-kompetens och stärker vår uppfattning att vi behöver anlita externa leverantörer för drift.

En medarbetare i informationen slutade i augusti för att gå vidare till en annan tjänst inom kommunen. Annonsering under hösten gav många ansökningar och resulterade i anställning.

Utvecklingsenheten

Personalchefen gick den 1 januari in som ansvarig för utvecklingsenheten, i en kombinerad roll som personal- och utvecklingschef. Ny arbetsledare Fritid, rekryterades och började i maj.

Kulturchefen tog i augusti över ansvaret för ungdomsgårdarna. Två personer rekryterades i början av hösten till ungdomsgården i Ånge. En bibliotekarie har rekryterats med ansvar för Minervaskolan och Bobergsgymnasiet.

Projektet Ångemodellen startade 1 februari 2020. I april rekryterades två nya medarbetare till projektet. Från IFO överflyttades, enligt tidigare överenskommelse, en socialsekreterare för att i projektet arbeta som arbetsmarknadssekreterare samt en projektmedarbetare rekryterades externt. Under 2020 har Arbetsförmedlingen finansierat en tjänst - koordinator för extratjänsten, vilken också rekryterades internt.

Kommunkansliet

Medarbetare inom arkiv och bilpoolsadministration och en folkhälsoplanerare med en längre tids tjänstledighet avslutade anställningar. Verksamheten har hanterats genom ett kombinerat vikariat inom bilpool och arkiv. På grund av covid-läget har resursen lånats ut på halvtid till socialtjänsten, vilket gör att arkivverksamheten prioriterats ned till minimum. Bilpoolens verksamhet har utretts och kommande rekrytering av upphandlare inom ekonomienheten kommer att ta vid i det arbetet.

Rekryteringen för arkivet och för folkhälsostrateg har startat, och annonserades under december 2020. En rekrytering av en trainee inom samhällsplanering genom Sundsvallsregionen, trainee Södra Norrland genomfördes. Start för traineetjänsten är 7 januari 2021.

Medarbetarna på kommunkansliet har haft en vår med fokus på hälsa och välmående. Målsättning inom gruppen har varit att skapa rörelse och aktivitet för att motverka negativa effekter av stillasittande.

Ekonomienheten

Från och med den 1 oktober hör avgiftshandläggning, två medarbetare, för socialförvaltningen till ekonomienheten. Tre rekryteringar har gjorts under året, upphandlare, ekonomiassistent/systemförvaltare och avgiftshandläggare.

Bemanningskontoret

Bemanningskontoret med närmare 30 tillsvidareanställda (undersköterskor, förskolelärare, barnskötare och en kock) delades och flyttades från och med mars månad till de tre övriga förvaltningarna, främst till socialförvaltningen som behåller ett samlat bemanningskontor under en bemanningschef. Ett mindre antal medarbetare övertogs av utbildningsförvaltningen och ett fåtal av tekniska förvaltningen.

Personalenheten

Enheten har tre HR-konsulter, fyra lönehandläggare och en systemförvaltare. Inga personalförändringar under perioden.

9.1.8 Framtiden

För att vara en attraktiv kommun i framtiden behöver organisationen skapa förtroende och på bästa sätt anpassa sig till medborgarna när det gäller service, samhällsbyggnad och utveckling. Det visionsarbete som pågår och är prioriterat och angeläget för kommunens och medborgarnas framtida utveckling.

Inom områdena **digitalisering, kompetensförsörjning och socioekonomisk utveckling**

ligger lösningar på många av kommunens framtida möjligheter och utmaningar.

Samverkan Bräcke Sundsvall

Corona-pandemin har synliggjort digitaliseringshastigheten och anpassningen till nyare sätt att arbeta gjordes i en större och snabbare omfattning för verksamheterna. De stora förändringarna i arbetssätt i och med digitalisering är ännu bara i uppstart.

För att en kommun som Ånge ska klara en digital utveckling är samarbetet mellan kommuner en grund till framgång. Ånge kommun har ett bra samarbete inom e-samverkan med länets kommuner, tillsammans finns styrkan att genomföra bra utvecklingsinsatser.

Kompetensförsörjning kommer att vara en stor utmaning för Ånge kommun framöver. Prognosen är att antalet invånare i åldrarna 19-64 år minskar, samtidigt som många kommer att gå i pension. Enligt SKL kommer kommunsektorn att ha stora pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster vilket innebär att kommuner och regioner kommer att behöva rekrytera många nya medarbetare de kommande åren.

Prognosen att antalet invånare kommer att fortsätta minska påverkar även det ekonomiska utrymmet negativt, vilket kommer att innebära fortsatta behov av verksamhetsförändringar. Att fortsätta arbetet med att utveckla näringslivsklimatet och att medborgarna upplever att det är positivt att bo och leva i Ånge kommun är viktiga prioriteringar.

Minskat utanförskap är en annan stor utmaning. För att minska utanförskapet i framtiden är det viktigt att fler går ut grundskolan med behörighet att söka program på gymnasiet.

Förslag till nytt utjämningsystem ger Ånge kommun mer än nuvarande modell, men den strukturella anpassningen i och med befolkningsutvecklingen är ändå nödvändig för att klara en hållbar ekonomi.

9.1.9 Intern Kontroll

Olämpliga" personer anställs

Kontrollmoment	Utfall
Kontroll av referenstagning	 Ingen avvikelse
Vad kontrolleras?	
Minst två referenser ska tas på alla nyanställda (tillsvidare och vikariat över tre månader) för att säkerställa att vi anställer lämpliga personer.	
Hur sker kontrollen?	
Kontroll sker i systemstödet för rekrytering. Kontroller sker genom 10 stickprov av alla avslutade rekryteringsärenden.	
När utförs kontrollen?	
Varje tertial	
Kommentar	
Av avslutade rekryteringsärenden är referenser tagna. Några rekryteringsärenden är dock inte avslutade i personalsystemet. Möjligen är referenser inte tagna i rekryteringsärenden som i systemet inte är avslutade, men där sökanden i själva verket är tillsatta.	

Att antalet långtidssjukskrivna ökar.

Kontrollmoment	Utfall
Följs rehabiliteringsprocessen	 Mindre avvikelser
Vad kontrolleras? Chefernas uppföljning av sjukfrånvaro.	
Hur sker kontrollen? Kontroll sker genom stickprov (slumpmässigt urval) om 10 långa sjukfall över 60 dagar.	
När utförs kontrollen? Varje tertial	
Kommentar Stickprov 10 långa sjukfall av 73 över 60 dagar, 2020 Utbildningsförvaltningen: Sju medarbetare utifrån stickprov, sex medarbetare fullföljt rehabprocessen, en medarbetare inte fullföljt rehabprocessen. Socialförvaltningen: tre medarbetare utifrån stickprov, två medarbetare fullföljt rehabprocessen, en medarbetare delvis fullföljt rehabprocessen.	

Risk att personuppgifter inte hanteras på rätt sätt

Kontrollmoment	Utfall
Personuppgifter	 Ingen avvikelser
Vad kontrolleras? Rutiner för hantering av personuppgifter	
Hur sker kontrollen? Genom stickprov och återrapportering till nämnden.	
När utförs kontrollen? Löpande under året.	

Kommunens alla verksamheter hanterar många personuppgifter. Särskilt exponerade är uppgifter som publiceras i handlingar till digitala kanaler som mötesportal och webbdarium. Det är viktigt att de rutiner och regler som finns upprätthålls. Därför har personuppgifter varit föremål för extra stickprov under året. Stickproven visar goda resultat och reglerna kring publicering har fungerat.

Samlad Kraft

Kontrollmoment	Utfall
Ångemodellen	
Vad kontrolleras? Genomgång av internkontroll dokument för projektet Samlad Kraft	
Hur sker kontrollen? Genomgång och uppföljning av ett antal kontrollpunkter som finns framtaget för arbetsmetodiken enligt Ångemodellen	
När utförs kontrollen? Varje tertial	

Att vi ej vet varför medarbetare lämnar Ånge kommun.

Kontrollmoment	Utfall
Avslutningssamtal	■ Större avvikelse
Vad kontrolleras?	
Dokumentation ska skickas till HR och läggas i personakten (även besked om att medarbetaren ej vill genomföra avslutningssamtal).	
Hur sker kontrollen?	
Intern kontroll sker genom 10 stickprov (en gång per år) bland personer som slutat på kommunen under året.	
När utförs kontrollen?	
En gång per år	
Kommentar	
<p>För första gången följs avslutningssamtal upp i intern kontroll. Det är ett omvitnat problem att avslutningssamtal ej erbjuds och/eller genomförs. Det finns en mall för detta som chefer ska följa och dokumentationen av genomförda ska även lämnas in till HR. Det vi kan följa upp är i vilken mån sådan dokumentation lämnas in och jämföra det med hur många personer som under året har avslutat sin tillsvidareanställning.</p> <p>2020 avslutade totalt 66 personer sin anställning (63 på kommunen och tre på ÅFA), inklusive pensioneringar. Det var 34 personer som sagt upp sig och 32 som gått i pension. Totalt har cirka 120 personer bytt jobb under året, men ungefär hälften av dessa har alltså gått till annat jobb inom kommunen.</p> <p>HR har fått in redovisning av sex (6) genomförda avslutningssamtal, dvs knappt tio procent. Detta är ett mycket dåligt utfall. Fördelning mellan förvaltningarna är: Två från utbildningsförvaltningen, en från socialförvaltningen samt tre från kommunstyrelseförvaltningen. På grund av låg svarsfrekvens ges mycket begränsade möjligheter till analys och generella slutsatser.</p> <p>Det är troligt att fler samtal har genomförts, men ej rapporterats. Utöver detta har många personer bytt tjänst inom kommunen, men där finns ingen rutin eller krav på att samtal ska genomföras.</p> <p>Det finns ingen möjlighet att följa upp i hur många fallsamtal har erbjudits, men där medarbetaren ej velat ha ett sådant samtal.</p>	

9.2 Tekniska nämnden

9.2.1 Kommunala styrdokument av betydelse

- Budget 2020 med mål och riktlinjer
- Kompetensförsörjningsstrategin
- Digitaliseringsstrategin
- Renhållningsordning
- Avfallsplan
- Va-plan
- Krisledningsplan

Utmaningar under året

- Pågående pandemi, och hanteringen av densamma har under året varit den dominerande uppgiften och påverkat förvaltningens arbete i hög grad. En hel del extraarbeten har uppstått inom verksamheten för att minska smittspridning och personalbortfall.

Framgångar under året

- Gjort Anpassningar i verksamheterna till rådande pandemi och då främst inom kost, städ och administration.

9.2.2 Statlig styrning inom verksamhetsområdet

Verksamheten styrs av

Lagen om allmänna vattentjänster, reglerar i stort va-verksamheten. Utöver den så regleras avloppsreningsverken av miljölagstiftningen, förordningar och miljöbalken.

Avfallshanteringen styrs av EU:s avfallsdirektiv, miljöbalken och avfallsförordningar.

Kostverksamheten; livsmedelslagen, skollagen.

Gator vägar; Plan- och bygglagen

Arbetsmiljölagstiftningen omfattar alla verksamheter

Utmaningar under året

Inom avfallsområdet har det under året varit flera oklarheter om när planerade förändringar ska träda ikraft. Det senaste beslutade regeringen i december om att avskaffa producentansvaret för insamling och materialåtervinning av returpapper. Det blir ett kommunalt ansvar att svara för returpapper.

- Insamling av förpackningar: Framskjutet ikraftträdande till 31 dec 2022, producentansvar.
- Insamling av matavfall: Framskjutet ikraftträdande till 31 dec 2023, kommunalt ansvar
- Insamling och materialåtervinning av returpapper, 1 januari 2022, kommunalt ansvar.

Fortfarande finns oklarheter hur det ska skötas och vilka ekonomiska konsekvenser beslutet kommer att medföra för kommunen. Miljödepartementet har tillsatt en utredning som ska se

över producentansvaret för förpackningar. Utredningen ska lämna förslag på nya bestämmelser om insamling och återvinning av förpackningar. En av punkterna som ska utredas är om kommunerna ska organisera insamlingen.

Framgångar under året

Kommunen har låtit utreda konsekvenser om införande av matavfallsinsamling och lämnat in dispensansökan om införande i samband med nya entreprenadavtal för insamling av hushållsavfall, efter ett sent regeringsbeslut där man flyttade fram datum för införandet vilket medförde att kommunens dispensansökan återtogs. Utredningen om matavfallsinsamling kommer ändå att vara användbar vid ett framtida införande.

9.2.3 Uppdrag och ansvarsområde

Översikt av verksamheten

Tekniska nämndens verksamhetsområde har inte förändrats från föregående och utgörs av följande områden:

- Kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggningar
- Renhållningsverksamhet
- Kommunens gator och vägar, parker, övrig mark
- Kommunens jord- och skogsfastigheter
- Bredband
- Kostverksamheten
- Städ
- Kommunens trafiknämnd
- Terminalen

Särskilda uppdrag och prioriteringar

Under året har följande uppdrag prioriterats:

- Pandemiplanering uppföljning Corona
- Detaljprojektering av nytt reningsverk i Fränsta
- Kostprojekt
- Krisplan

Utmaningar under året

Ansträngt läge under våren med anledning av rådande pandemi, med en hel del extrauppgifter, samtidigt som normala verksamheten ska fungera.

Framgångar under året

- Fortsatt samverkan med Servanet om bredbandsutbyggnad.
- Detaljprojektering av reningsverk klart.
- Samverkan med äldreomsorgen i kostprojektet.
- Nytt avtal om drift av omlastningsterminalen
- Flogas etablering på terminalen i Ånge
- Etablering av Rocco Oil i terminalen

9.2.4 Årets viktiga händelser

VA-verksamheten:

- Fyra projekt blev beviljade totalt 550 000 kr för åtgärder som förbättrar vattenhushållningen och tillgången till dricksvatten. Projekten har resulterat i underlag till tre nya vattenskyddsområden (Gammelboda, Moradal och Fredriksdal) samt förslag på hur vattentäkten i Moradal kan utvecklas.
- Narkotikaprovtagningen i avloppsvatten har påbörjats. Projektet är treårigt och Länsstyrelsen bekostar analyserna. I vår kommun analyseras avloppsvattnet från Ånge ARV.
- Detaljprojekteringen av det nya reningsverket i Fränsta är slutförd.
- Startat utbyte av mekaniska vattenmätare till sådana som går att fjärravläsa via Servanets LoRa-nät.
- Nytt övervaknings- och styrsystem infört, några anläggningar driftsatta.

Kostorganisationen:

- En Klimatsmart temavecka, serverat Halloweenlunch, nobellunch och traditionsenliga påsk-, midsommar- och julbufféer.
- Pandemin, riskbedömningar och uppdaterat handlingsplan för att minimera smittspridning och förebygga ohälsa inom kök.
- Under en period i våras infördes portionering av mat i våra skolrestauranger och under senare delen av hösten har vi erbjudit lunchlådor för elever med fjärrundervisning. Sedan smittspridningen startade på kommunens särskilda boenden i slutet av november har vi skickat lunch- och middagsmat i matlådor till drabbade avdelningar.
- Kostprojekt tillsammans med äldreomsorgen, nytt sätt med äldre maten.
- Startat upp vårt nya kostprogram *Mashie* som ska ersätta nuvarande Aivo som läggs ner.
- Vi har genomfört *Livsmedelsupphandling* i samverkan med Kramfors och Sollefteå kommuner.

Städ:

- Extrastäd enligt folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Renhållning:

- Ny entreprenör för insamling av slam.
- Färdigställande av ny trädgårdstipp.

Gator vägar och park:

- Upprustning av Mittpunktsvägen
- Projektet attraktiv kommun, uppsnyggning, riktning stolpar, skyltar, gallring skogsmark i Fränsta planteringslådor torget i Ånge
- Gc-väg Ljungaverk i samarbete med Trafikverket.
- Etablering av Flogas på terminalen i Ånge.
- Rocco Oil etablering i f.d. posthuset.

Gemensamt:

- Stabsarbete för pågående pandemi.

- Distansarbete enligt rekommendation från FHM.

9.2.5 God ekonomisk hushållning

Drift

Driftredovisning, Tekniska nämnden, tkr	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse %	Utfall 2019
Verksamhetsintäkter	58 062	55 445		57 551
Verksamhetskostnader	-97 914	-97 270		-97 784
Driftnetto	-39 852	-41 825	4,7	-40 233

Årets sammanställning för tekniska nämndens verksamheter visar på ett överskott på 2,2 mkr. En förklaring till det goda resultatet är att vi inte haft stora kostnader för att hantera pågående pandemi samt i stort sett samtliga verksamheter visar på mindre överskott. kostverksamheten och bredbandet har ett större överskott än förväntat, kosten har haft lägre livsmedelskostnader och personalkostnader under året och intäkterna för bredbandet är högre än budgeterat.

Investeringar

Investeringsprojekt, tkr		Utfall 2020	Budget 2020
921102	Ombyggnad posten	1 489	2 000
922000	Bredband DIG 2020	-2 355	4 000
922001	Bredband	6 258	0
922002	Bredband Ö Magdbyn - Ei	1 844	0
922003	Bredband övriga ortsnät	1 536	0
933102	Pendelparkering Torpshammar	-73	19
933147	GC-vägar	0	400
941001	Upprustning torg	371	194
950800	Medborgarhus brandlarm	266	0
950802	Bredbandslyftet	0	1 000
950803	Bredband, Nordanede, Byberget, Kälen	0	2 800
950804	Bredbandsanslutningar, förtätningar	0	1 000
950805	Nya skyddsområden enligt miljöbalken	0	300
950806	Åtgärder avfallsplan	0	400
950807	Renhållning matinsamling	0	2 250
950808	Terminal utökning/asfaltering	0	500
952102	Förvärv obebyggd mark från ÅFA	4 228	0
953500	Gatubelysning	0	200
954200	Ledningsnät, sanering	43	2 100
954210	Ledningsnät Alby	10	0
954213	Ledning Parteboda - Erikslund	7	0
954219	Ledningsnät Östby	440	3 250
954223	Investeringar Östavall (Tkn)	21	0
954232	Ledningsnät Ljungaverk	226	0
954234	Ledningsnät Torpshammar	129	0
954240	Ledningsnät Ånge	717	0
955300	Avloppsreningsprojekt Ft-Th	6 095	6 000
955410	Driftövervakning	1 022	3 700
955612	Yta trädgårdsavfall (vid värmeverk)	310	660
	Summa	22 585	30 773

Den totala investeringen för året ligger 8,2 mkr lägre än budget.

Projekt 921102 Ombyggnad posten hyresgäst Anpassning tillkommer 400 tkr bokas på 2021.

Den sammanlagda bredbandinvesteringen för året efter bidrag uppgår till 7,3 mkr och mot budgeterat 8,8 mkr. Kostnaderna förs endast på projekt Dig 2020 och bredband vilket är anledningen till att flera projekt saknar kostnad men det finns en budget.

Kostnadsredovisningen skiljer sig också från budget utifrån att projekten löper över flera år

och investeringsbidragen hamnar inte alltid på samma år som kostnaden.

Renhållning, ändrade förutsättningar för införande av matavfallsinsamling medför att inköp av kärl för matavfall 2,2 mkr och åtgärder enligt avfallsplan 0,4 mkr planeras göras under 2022.

Terminal, utökning/asfaltering kommer inte att utföras, nytt avtal från 2021.

Förvärv av fastigheter från ÅFA ej budgeterat, beslut i KS.

Sanering va totalt 1,6 mkr budget 2,1 mkr.

Ledningsprojekt Östby försenat planeras under 2021.

Driftövervakning för va pågår planeras vara klart under 2022.

Yta för trädgårdsavfall i huvudsak färdigställd återstår kostnader för ca 100 tkr.

9.2.6 Måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges mål: Ett aktivt och levande näringsliv fyllt av nytänkande och kreativitet. Ett lokalt och regionalt engagemang och samarbete.

Kommunfullmäktiges mål: Goda förutsättningar att bo och leva i Ånge kommun. Att ha service, kommunikationer, idrott, kultur och en rik fritid som ökar trivselfaktorn.

Nämndens mål: Minska kostnader och miljöpåverkan genom att sänka matsvinnet med 10%

Matsvinnet under motsvarande period 2019 var på skolorna 42-50 g/portion, mätt som serverings- och tallrikssvinn.

Under vårterminen 2020 så är den genomsnittliga nedgången av serverings- och tallrikssvinn så mycket som 50-70% vilket uträknat per ätande blir ca 12-15 g.

Här måste vi tillägga att siffrorna är något osäkra eftersom vi införde portionering av mat på skolorna som åtgärd för minskad smittspridning av Covid-19. Portioneringen i sig är en stor bidragande faktor till att både serverings- och tallrikssvinnet minskade märkbart.

Prioriterade aktiviteter	Kommentar
 Direkt kommunikation med personal och elever	Matsvinnet kommuniceras både för personal och elever. Finns taylor i matsalarna där svinnet visas.

Mått	Period	Utfall
 Matsvinnet ska mätas på skolorna och redovisas månadsvis för varje enhet. På förskolorna görs stickprov.	Tertial 3 2020	60

Nämndens mål: Minska andelen förpackningar i hushållsavfallen genom information och riktade kampanjer.

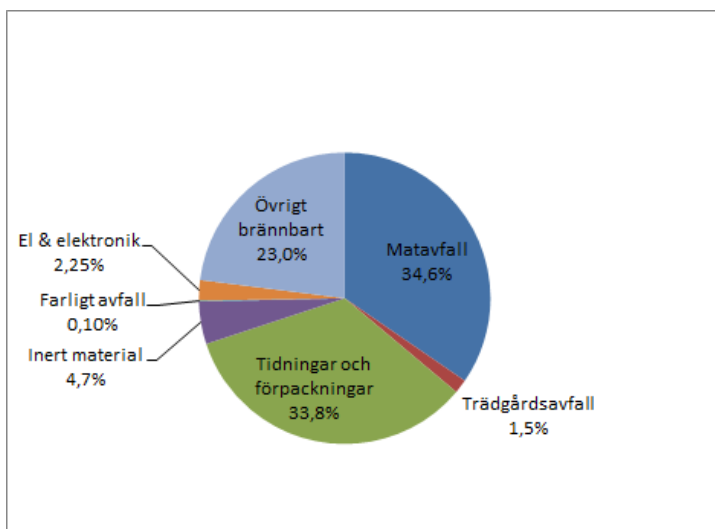
Riktade informationsinsatser har genomförts mot medborgare för att stimulera återbruk och återvinning och därmed minskad mängd avfall.

Förvaltningen har i informationsblad med fakturan, notiser på Facebook, reportage i lokalradion samt informerat på hemsidan med syfte att ge kunskap för att motivera ökad återvinning av förpackningar.

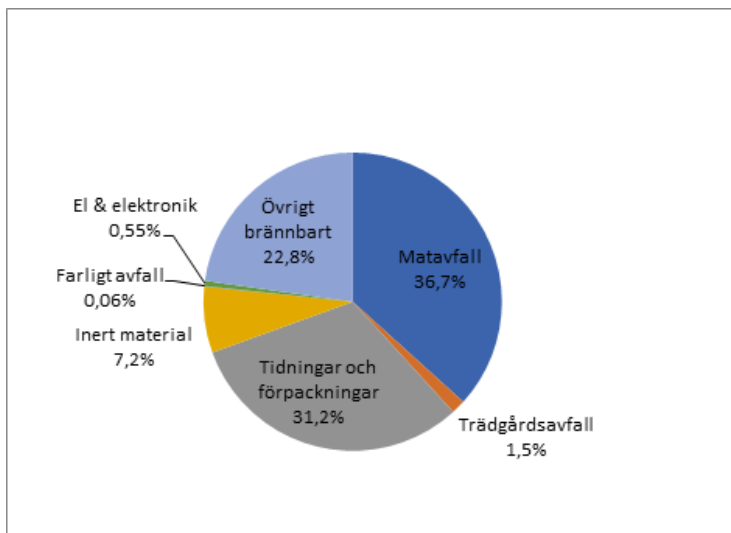
Målet har utvärderats i plockanalysresultat av förpackningsavfall i restavfallet.

Mängden förpackningar i restavfallet har minskat med 2,6 % jämfört med föregående år.

2019

2020

Nämndens mål: 85 % av hushållen ska få erbjudande om anslutning till bredband.

Enligt Post -och Telestyrelsen finns 5364 hushåll i Ånge kommun varav 65% har tillgång till fiber och 2% via fast radio, vilket betyder att 1770 hushåll saknar tillgång till bredband med hastigheten 100 Mbit. Tekniska nämndens mål är att 85% skall få erbjudande om bredbandsanslutning vilket motsvarar 1500 hushåll. Under året har ca 800 hushåll erhållit brevutskick om erbjudande av fiberanslutning. Utöver dessa så är det nästan 300 hushåll som själv anmält intresse av bredbandsanslutning men de har inte medräknats för de kan även ingå i områden som fått brevutskick.

Målet är bara delvis uppfyllt 800 av 1500 och så här i efterhand är det bara att konstatera att målsättningen i förhållande till de resurser som finns för att bygga ut fibernätet varit väl hög. Vår ambition har varit att vi inte ska skicka erbjudanden till kunder där kostnaderna efter möjliga bidrag blir orimligt höga, och undvika onödiga förväntningar på anslutning.

Totalt har vi under året anslutit 140 nya kunder.

Mått	Period	Utfall
 Antal som erbjudits anslutning.	Tertial 3 2020	800

Kommunfullmäktiges mål: Utbildningsmöjligheter med hög kvalitet genom hela kedjan från förskola till vuxnas lärande. Att kunna tillgodose arbetslivets efterfrågan på kompetens.

9.2.7 Medarbetare

Följande rekryteringar har gjorts under året:

Kostchef började sin anställning i 1 mars, kundtjänstmedarbetare i augusti och ny säkerhetssamordnare september. Vi har haft många kvalificerade sökanden på våra tjänster.

Sammanfattningsvis har vi på ett bra sätt kunnat ersätta de vakanser som uppstått i verksamheten.

9.2.8 Framtiden

Det finns en hel del utmaningar framåt inom den tekniska verksamheten för hur infrastrukturen ska klaras. En minskande befolkning, äldre anläggningar med underhållsbehov och ökade krav både på funktionalitet säkerhet och miljö är inte enkelt att lösa.

Klimatanpassning och hållbarhet är ytterligare en utmaning för verksamheten. Den här problembilden delar vi givetvis med andra glesbygdskommuner där en minskande befolkning med färre kunder och ökade reinvesteringar får en påverkan på framtida avgifter.

Det som ligger närmast i tiden nu är att genomföra byggandet av det nya avloppsreningsverket i Fränsta, där planeras byggstart till sommaren 2021 med färdigställande

slutet 2022.

Den fortsatta bredbandsutbyggnaden är också otroligt viktig för att kommunens medborgare inte ska hamna i ett digitalt utanförskap, där måste kommunen hitta lösningar där det inte finns en marknad som fungerar och framförallt då via ett ökat ansvarstagande från staten för att klara de nationella målen.

Inom avfallshanteringen råder fortfarande oklarheter om hur förändringar i fastighetsnära insamling av returpapper och matavfall kommer att påverka kommunens kostnader.

En ytterligare utmaning är framtida vägunderhåll både för de kommunala gatorna och de enskilda vägföreningarna där vägstandarden i många fall är sämre än på de kommunala vägarna.

Utöver detta så förändringar i vår omvärld påverkat säkerhetsfrågorna i kommunen då kommunen är en del av totalförsvaret, inom det området har kraven också ökat.

Sammanfattningsvis så blir det allt viktigare att ha en långsiktig strategi för framtida satsningar i lokaler och anläggningar då påverkan på befintlig infrastruktur är stor, och för att hålla ned framtida kostnader.

9.2.9 Intern Kontroll

Hälsorisk

Kontrollmoment	Utfall
Vattenprover	 Ingen avvikelser
Vad kontrolleras? Vattenkvalitén ur mikrobiologisk synpunkt	
Hur sker kontrollen? Analys av vattenprover	
När utförs kontrollen? Enligt kontrollprogram	

Under 2020 har det tagits 301 vattenprover (råvatten, utgående från vattenverk och hos användare). Av dessa totalt 301 prover var 172 st mikrobiologiska och 129 st var kemiska.

Av de 172 mikrobiologiska proverna var 5 st "Tjänliga med anmärkning", resterande prover har haft resultatet "Tjänligt".

Hälsorisk

Kontrollmoment	Utfall
Kontroll matlådor	 Ingen avvikelser
Vad kontrolleras? Bakteriellt innehåll	
Hur sker kontrollen? Skicka prov till analyslaboratorium	
När utförs kontrollen? Stickprov två gånger per år.	

Kontrollmoment	Utfall
Kommentar Kontroll av matlådor, bakterieanalyser 2020 har utförts i januari och oktober, samtliga har varit godkända.	

Högre kostnad än nödvändigt.

Kontrollmoment	Utfall
Samverkansmöten	 Ingen avvikelse
Vad kontrolleras? Att möten hållits.	
Hur sker kontrollen? Redovisning av möten till tekniska nämnden.	
När utförs kontrollen? Halvårsvis till nämnden	

9.2.9.1 Nämnden får inte vetskap

Kontrollmoment	Utfall
Uppföljning av delegeringsbeslut	 Ingen avvikelse
Vad kontrolleras? Att delegeringsbeslut dokumenteras.	
Hur sker kontrollen? Stickprov	
När utförs kontrollen? I samband med uppföljning av tekniska nämndens beslut.	

9.3 Utbildningsnämnden

9.3.1 Kommunala styrdokument av betydelse

- Mål och prioriteringar Budget 2020 Ekonomisk plan 2021-2022
- Kompetensförsörjningsstrategin
- Digitaliseringsstrategin
- Upphandling
- Skolskjutsreglemente
- Regional utbildningsstrategi

Utmaningar under året

1. Covid-19. Året har nästan helt präglats av arbetet med covid-19. Flertalet insatser, åtgärder och beslut har utgjort fokus i verksamheterna.
2. Kompetensförsörjning. Svårt att rekrytera behöriga och legitimerade lärare och förskollärare. Insatser har gjorts i form av arbetsintegrerad lärarutbildning, annonsering, sociala medier och länssamverkan. Rekrytering inför ht-20 gick något bättre än förväntat.
3. Ånge kommun har under första halvan av 2020 arbetat med att komma igång med en ny lärplattform. Lärplattformen ska vara på plats med start ht-20. Fortfarande återstår en hel del arbete då utbildningsinsatser skjutits fram p.g.a. pandemin.
4. Flera fall av skolskjutsärenden har överklagats till förvaltningsrätten. Samtliga ärenden har överklagan avslagits där Ånge kommuns bedömning fortsatt gäller. Skolskjutsreglementet har reviderats och beslut om detta har fattats i utbildningsnämnden.
5. Ny verksamhetsplan för 2020-2022 har utarbetats och har antagits under RUN-riksdagen (feb 2020).

Framgångar under året

1. Hanteringen av covid-19-pandemin i verksamheterna. Trots stort personalbortfall under året har vår personal och chefer hållit ihop verksamheterna. Fokus har varit det viktiga kärnuppdraget med utbildning och undervisning.
2. Arbetsintegrerad lärarutbildning pågår som en del i regional samverkan med MIUN. Tyvärr blev satsningen pausad av Mittuniversitetet vilket innebar att inga nya intag gjordes under 2020. Troligtvis återupptas AIL med start 2021.
3. Samarbetet mellan socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen pågår och fokuserar på att minska risken för att elever hamnar i utanförskap. Socialnämnden och Utbildningsnämnden har antagit ett likvärdigt mål för detta.
4. Koncernledningens arbete med lokalstrategi och kompetensförsörjning fortsätter.
5. För tillfället utreds möjligheten till nybyggnation vid Åsgatan. Detta efter den upphandling som Skl Kommentus har genomfört.

9.3.2 Statlig styrning inom verksamhetsområdet

Verksamheten styrs av

Skollag (2010:800): https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

Skolförordning (2011:185): https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skolforordning-2011185_sfs-2011-185

Gymnasieförordningen (2010:2039): https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/gymnasieforordning-20102039_sfs-2010-2039

Förordning (2011:1108) om vuxenutbildning: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20111108-om-vuxenutbildning_sfs-2011-1108

Förordning (2002:1012) om vuxenutbildning: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20021012-om-kommunal_sfs-2002-1012

Utmaningar under året

1. Covid-19-pandemin. Regeringen har under året beslutat om förändringar i tidigare förordningar samt nya förordningar för att underlätta arbetet för skolhuvudmän under pandemin. Flera beslut har fattats för att underlätta arbetet för verksamheterna.
2. Elevernas studieresultat måste höjas. Behörighet och betygsresultat för åk.9 klart hösten 2020. Förvaltning och verksamheter har jobbat aktivt med kartläggning och åtgärder på området. Särskilt stöd och nyanlända elevers lärande har varit fokusområden. Fler elever måste ges rätt förutsättningar för att kunna bli behöriga att söka ett nationellt gymnasieprogram.
3. Kompetensförsörjning. Behöriga lärare och förskollärare med legitimation.
4. Statsbidragen är fortfarande osäkra. Besked har dock kommit att fler statsbidrag ska bli generella samt att redovisningen av statsbidragen ska bli lättare p.g.a. rådande läge med Covid-19.
5. Gymnasiesamverkan i länet. Samverkan pågår under 2020 inom områden så som fjärrundervisning och gemensamt gymnasiekansli.

Framgångar under året

1. [Antalet elever som blev behöriga att söka nationellt gymnasieprogram gick från 75% \(läsåret 18/19\) till 78% \(läsåret 19/20\). För våra skolenheter var behörigheten följande: 81% Minervaskolan och 75% Fränstaskolan \(läsåret 19/20\).](#)
2. Ånge kommun var drivande i att starta upp den nya lärarutbildningen AIL (arbetsintegrerad lärarutbildning). Ånge kommun representerar även länet i rektorsutbildningens styrgrupp. Detta som en del av kompetensförsörjningsplanen.
3. Bobergsgymnasiets elever presterar fortsatt bra resultat trots förändringen till distansundervisning under vårterminen. Andelen elever med gymnasieexamen uppgick till 92,7%. (38 av 41 elever).
4. Skolinspektionen har granskat Bobergsgymnasiets arbete med distansundervisning under våren (p.g.a. Covid-19) med goda resultat. Vid granskningen framkom att Bobergsgymnasiet har hanterat situationen mycket bra. Några utvecklingsområden finns om man blir tvingade att fortsätta med detta.

9.3.3 Uppdrag och ansvarsområde

Översikt av verksamheten

Utbildningsnämndens verksamhetsområde utgår från lagstadgad verksamhet. Musikskolans verksamhet bedrivs utifrån politisk ambitionsnivå. Verksamheterna bedriver utbildning och undervisning och verksamheten är till för barn, elever och vårdnadshavare.

Utbildningsnämndens ansvarsområde utgörs av:

- Förskola
- Fritidshem
- Grundskola (inkl. förskoleklass)
- Grundsärskola
- Gymnasieskola
- Vuxenutbildning
- Musikskola

Särskilda uppdrag och prioriteringar

Under året 2020 har särskilda uppdrag prioriterats:

- Fokus på kärnuppdraget för hantering av covid-19-pandemin. Huvudmannabeslut som gynnar verksamheterna och barnens/elevernas utveckling mot måluppfyllelsen.
- Nytt verksamhetssystem för kvalitetsgranskning och uppföljning samt ny lärplattform. Verksamhetssystemen ska främja och utveckla systematiskt kvalitetsarbete och ge en enhetlig bild över våra verksamheters kvalitetsarbete. Det ska även bli tydligare vid uppföljning på huvudmannanivå. Lärplattformen ska underlätta för personal samt ge elever och vårdnadshavare en tydlig bild av utveckling och måluppfyllelse.
- Elevernas kunskapsresultat och specialpedagogiskt förhållningssätt har prioriterats i samtliga verksamhetsövergripande nätverk och utbildningar.
- Samverkan mellan Soc och Utb. Arbete med att förebygga och förhindra utanförskap bland barn och unga. Exempel på detta är projekt i Fränsta och Ånge. Vidare kör vi även igång med ett större projekt i samverkan mellan Soc och Utb.

9.4 Årets viktiga händelser

Covid-19. Under året 2020 har vi befunnit oss i ett extraordinärt och tufft läge p.g.a. pandemin.

Utbildningsförvaltningen och rektorsorganisationen planerade inför eventuella förändringar i verksamheten. Planer för hur vi skulle organisera undervisningen vid större personalbortfall. Följande är åtgärder som genomfördes till följd av detta:

1. Prao i grundskolan ställs in och skjuts upp.
2. Friluftsdagar (som innebär resor) ställs in och skjuts upp.
3. Studiebesök ställs in och skjuts upp.
4. Simundervisning pausas och skjuts upp.
5. Utvecklingssamtal genomförs på annat sätt.
6. Hälsosamtal för förskoleklass genomför skolsköterskor med vårdnadshavare via telefon eller ”länk-möte”.

7. Distansstudier infördes för samtliga gymnasieelever och elever vid vuxenutbildningen.
8. Politiskt beslut om att ge ersättning till gymnasieelever för skollunch under tiden som distansstudier pågår.
9. Politiskt beslut om att barn (i förskola) till vårdnadshavare som är föräldralediga och arbetssökande ska stanna hemma. Från och med måndag 23/3 och tills nytt beslut kommer ska de så kallade 15- och 20-timmarsbarnen stanna hemma för att minska belastningen inom förskolan på grund av den ansträngda personalsituationen och för att minska barngrupperna. Beslut 2020-06-17 om återgång till normalt läge.
10. Distansundervisningen för gymnasiet förlängdes under vt-21.
11. Partiell distans eller fjärrundervisning för högstadiet infördes under vt-21.

Under långa perioder hade våra verksamheter stora personalbortfall. Flera gånger lyckades vi lösa detta genom att personal från andra verksamheter frivilligt gick över och hjälpte till. Under hösten fortsatte utmaningarna med stora personalbortfall och enskilda skolor var särskilt drabbade. Vår personal har slitit hårt under perioden och de har gjort ett fantastiskt arbete.

[Antalet elever som blev behöriga att söka nationellt gymnasieprogram gick från 75% \(läsåret 18/19\) till 78% \(läsåret 19/20\). För våra skolenheter var behörigheten följande: 81% Minervaskolan och 75% Fränstaskolan \(läsåret 19/20\).](#) Bobergsgymnasiets elever presterar fortsatt bra resultat trots förändringen till distansundervisning under vårterminen. Andelen elever med gymnasieexamen uppgick till 92,7%. (38 av 41 elever).

I Maj pekade prognosen på ett nollresultat för utbildningsnämndens verksamheter. Därefter förändrades prognosen till att landa på ett minusresultat med -4,5 mkr för året. Vuxenutbildningen gör ett minusresultat med 2 mkr, är och har varit underfinansierade under ett antal år. Bobergsgymnasiet -1,5 mkr och Minervaskolan - 900 000.

Arbete med kompetensförsörjningsplan och lokalförsörjningsplan fortsätter. Arbetet med ny förskoleby på Åsgatan fortsätter och beslutet blev en nybyggnation enligt Sundsvallsmodellen. Arbetet med Fränstaområdet är återupptaget och pågår.

Arbetsintegrerad lärarutbildning i samarbete med MIUN. En student från Ånge kommun genomför arbete och studier. AIL pausat under 2020 med förhoppning om att mittuniversitetet ska återuppta satsningen hösten 2021.

9.5 God ekonomisk hushållning

Drift

Driftredovisning, Utbildningsnämnden, tkr	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse %	Utfall 2019
Verksamhetsintäkter	29 681	24 283		28 903
Verksamhetskostnader	-243 309	-235 169		-239 988
Driftnetto	-213 628	-210 886	-1,3	-211 085

Årsbokslutet för utbildningsnämndens verksamheter visar ett underskott på -2,7 mkr för 2020. Delårsprognosen för helår visade -4,5 mkr. Tilläggsbudget för löneökningar kom in sent och det försvårade korrekta beräkningar tidigare. Enskilda åtgärder samt tilläggsbudget för

digitalisering justerar resultatet 2020.

Utbildningsnämnden, utbildningskontoret och den gemensamma resursen landar bättre än förväntat resultat. Förskolorna (öst och väst), Björkbackaskolan, Ljungaskolan, Fränstaskolan och Torpshammars skola gör bättre resultat än förväntat. Förklaring till detta kan närmast ses i svårigheten att rekrytera behörig personal fullt ut. Under 2020 har vikariat tillsättningen inom förskolan och skolan gått ner p.g.a. covid-19 och att färre barn/elever har varit på plats.

Negativa resultat:

1. IKE gymnasieskolan blev 1,5 mkr dyrare än beräknat. Trots återvändare hade vi fortfarande många elever i andra gymnasieskolor. Fler elever går dyra program/utbildningar hos andra huvudmän. Sundsvalls kommun genomförde en prisjustering av IKE vilket bidrog till att även grundbeloppet hos friskolorna ökade. Detta medförde högre kostnader då flera av våra elever finns i Sundsvall.
2. IKE grundskolan, f-klass och fritids blir 1,4 mkr dyrare än beräknat. Förklaras i fler elever i andra kommuners verksamheter eller i fristående verksamheter. Vi genomförde och bekostade även omfattande anpassningar av lokaler i annan kommuns skola som har en av våra elever. Anpassningen motsvarade 0,5 mkr för 2020. Vi har bokat upp kostnader för tilläggsbelopp som vi nekat. Ärenden ligger hos Förvaltningsrätten.
3. VUX/YRK blev 1,8 mkr dyrare än beräknat. Många nya elever och fler anpassningar än tidigare beräknat. Budget 2021 har justerats och anpassats till verksamhetens omfattning.
4. Fler elever i grundsärskolan än beräknat och dyrare taxiresor i Östersund för dessa. 360 000 kr
5. Bobergsgymnasiet blev 1,6 mkr dyrare än beräknat. Justering av budget för IKE görs fr.o.m. 2021 om fler elever väljer Bobergsgymnasiet. Enligt nya prognoser väljer fler elever Bobergsgymnasiet fr.o.m. hösten 21.
6. Musikskolan klarade inte av sin besparing på 0,5 mkr under 2020.
7. Grundskolor och förskolor har lämnat ett större överskott än förväntat. Totalt 2,3 mkr. Kan förklaras i att planerade aktiviteter ej har kunnat genomföras samt att vikariat tillsättningen varit lägre p.g.a. lägre antal elever och barn i verksamheterna.
8. Nämnden och förvaltningen lämnar ett överskott på 1,8 mkr. Kan förklaras i att planerade aktiviteter ej har kunnat genomföras p.g.a. covid-19.
9. Trots nedläggningen av Alby skola under 2019 fortsatte en negativ ekonomisk prognos för 2020.

Genomförda åtgärder under 2020:

- Personalanpassning efter elevunderlag vid Minervaskolan. Har dock ej fått full effekt.
- Enskilda Åtgärder på musikskolan. Åtgärder har ej haft full effekt.
- Inför 2021 görs åtgärder med att anpassa VUX något.
- Omfördelning av budget för IKE på både grund och Gy inför 2020. Trots detta blir kostnaden högre än beräknat.

Ej genomförda åtgärder 2020:

- Minskning av övrig personal inom skolans verksamhet
- Minskning av elevhälsans personal. Utifrån rådande läge finns nu en utbildnings- och aktivitetsskuld p.g.a. covid-19. Detta medför att planerade förändringar behöver prioriteras om.

Investeringar

Investeringsprojekt, tkr		Utfall 2020	Budget 2020
960101	IT-investeringar	1 800	1 900
960104	Utemiljöer skolor	26	0
960106	Musikskolan	77	100
96104	Ute-/innemiljö skolor	785	1 800
Summa		2 688	3 800

Utbildningsnämnden har haft 1,9 mkr till byte av datorer (personal och elev). Under 2020 har vi använt 1,8 mkr.

Utbildningsnämnden har 1,8 miljoner till ute/innemiljö. Där har investeringarna landat på 811 000.

Totalt önskas 1 075 000 föras över till 2021.

Ute/innemiljö	
Möbler fsk	116
Ombyggnation Minerva	295
Ute miljö Ljunga	227
Utemiljö Torp	125
Utemiljö fsk Östra	48
	811
Musikskolan	
3 apple-datorer	45
3 personnal pc	32
	77
Önskar ombudgetera 2021	
Fräsmaskin Boberg, beställd 2020	500
Investeringar nya program Boberg	450
Personaldatorer	125
Summa	1 075

9.6 Måluppfyllelse

Nämndens mål: Fler elever ska känna sig trygga i skolan.

Tidigare trygghetsmätningar (Lupp, Öckerömodellen) har visat att allt fler elever känner sig otrygga i skolan. Ett exempel på detta är att fler flickor i högstadiemiljö upplever ökad otrygghet. Det är viktigt att vi i fortsättningen använder resultaten av de undersökningar vi gör och analyserar elevernas svar och upplevelser för att komma fram till åtgärder. Barn och elever som mår bra och känner sig trygga har lättare att lära. Barn och elever som lär mår också bättre. Lärandeuppdraget och trygghetsarbetet ska gå hand i hand.

Vi har från 2021 beslutat att prioritera kommunövergripande undersökning genom LUPP. Till detta genomför kommunledningskontoret nu en rekrytering av folkhälsosstrateg. Denna persona blir en viktig pusselbit i arbetet tillsammans med våra verksamheter i fortsatt arbete för analys och åtgärder i hälso- och trygghetsarbetet.

Under 2020 har ett antal trygghetsmätningar och arbetsmiljöronder genomförts i våra verksamheter. [Inför kommande år ska mätpunkter förtydligas genom nämndens målarbete. Förvaltningen föreslår mätpunkter efter de trygghetsmätningar som ska genomföras.](#)

Mått	Period	Utfall
■ Mäts genom arbetsmiljöronder, likabehandlingsplanens mätningar, arbetsmiljökommittén, elevråd	2020	
<p>Kommentar</p> <p>Resultat av trygghetsarbetet under 2020</p> <p><u>Fränstaskolan</u></p> <p>2020 års arbetsmiljöenkäter för eleverna visade att de allra flesta trivs och känner sig trygga. De känner till och följer skolans ordningsregler. Rektor leder elevrådet på högstadiet och under 2020 har ingen elev lyft upp frågor om bristande trygghet. Några elever önskar mer studiero på lektionerna. Personalen känner att klimatet på skolan har blivit bättre sedan 2019. Det är en annan kultur och attityd läsåret 20/21 jämfört med tidigare, i positiv riktning. Mentorerna följer upp konflikter och incidenter på ett mycket bra sätt med både elever och vårdnadshavare. Mentorerna har också bidragit till fler rastaktiviteter och att den nyrenoverade FA-lokalen är bemannad. Eleverna känner igen de vuxna och vet var de ska vända sig. I lägre årskurser har vi styrda rastaktiviteter varje dag. Skolan fokuserar arbetsinsatser i åk.6-7. Skolan har satt in extra resurser och stärkt upp i åk 6. Personalen tror att tryggheten kommer att öka om åk 6 ska flyttas och tillhöra mellanstadiet framöver.</p> <p><u>Minervaskolan</u></p> <p>Minervaskolan har upprättat en långsiktig plan för arbetet med normer och värden. Minervaskolan ser ett stort behov av att satsa på dessa frågor utifrån tidigare behovsanalyser och signaler. Minervaskolan vill därmed tillsammans med Fält- och stödteamet (socialtjänsten), Svenska kyrkan och föreläsaren Tina Wilhelmsson starta ett långsiktigt arbete som skapar ett klimat där alla får vara lika och olika. Ett samhälle där alla känner sig trygga och välkomnade.</p> <p>Livsstilskollektionen har genomförts i åk.6. De flesta eleverna känner att de har arbetsro på lektioner. 2 elever upplever att de inte har arbetsro. Samtliga elever säger att de har någon att umgås med på raster. 2 elever upplever att det kan kännas otryggt. Åk.7 har genomfört hälsosamtal. Där ser vi att fler elever i åk.7 känner sig trygga i jämförelse med föregående år i hälsosamtalen. Det är lika stort antal elever som trivs bra eller mycket bra i jämförelse med tidigare år. Fortfarande svarar ett antal elever att de känner oro bl.a. i korridorerna.</p> <p>Resultaten i de analyser som skolan har gjort visar att tryggheten på skolan är förhållandevis god. Dock behöver ytterligare arbete göras vad gäller normer och värden. Fokus blir nära samarbete med eleverna och deras vårdnadshavare. Påbörjade och genomförda aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trygghetsansvarig/trygghetsteam på skolan. Insatsen är inspirerad av Björkbackaskolans arbete. Vid övergång mellan skolenheterna ska eleverna känna sig trygga att arbetet fortsätter likvärdigt. 		

Mått	Period	Utfall
		<p>- Fördjupat samarbete mellan skolas elevhälsa, mentorer, fält- och stöd, samt familjebehandlare på socialtjänsten, sjukhuslärare på Sundsvalls sjukhus, samt barn- och ungdomspsykiatri.</p> <p>- Särskild undervisningsgrupp "Gröna villan". Projektet är avbrutet och studium har startats upp på skolan.</p> <p><u>Björkbackaskolan</u></p> <p>De mätningar skolan har genomfört är sammanställningar av hälsosamtal, information från eleverna själva vid elevrådsmöten och observationer av trygghetsansvariga, kurator och fritidspedagog (arbetar som skolgårdslärare under raster) samt klassavcheckningar med elevernas mentorer. Resultatet av dessa mätningar är att tryggheten på Björkbackaskolan är mycket god. Skolan har ett fåtal elever som känner otrygghet av särskilda skäl. I dessa fall har skolan upprättat en handlingsplan, med konkreta stödåtgärder. Berörda elever lämnas inte ensamma med "problem/svårigheter", de vuxna som undervisar dessa elever är involverade i handlingsplanen och säkerställer stöd/trygghet under lektionstid. De skolgårdslärare som ansvarar över verksamheterna på rasterna är involverade och säkerställer stöd för trygghet under raster. Vi har ett nära samarbete med berörda elever och deras vårdnadshavare. Handlingsplanen utvärderas kontinuerligt. Plan mot diskriminering och kränkande behandling har revideras inför vt-21. Där har skolan lagt till en plan för jämställdhetsarbetet. Rektor och övriga i elevhälsoteamet anser att samtliga klasser på Björkbacka har god studiero.</p> <p>Rektor i samråd med skolans elevhälsoteam och arbetslag har gemensamt tagit ett beslut om att lägga till några förebyggande aktiviteter under vt-21, utöver det ordinarie förebyggande trygghetsarbetet som sker på skolan. Detta p.g.a. att skolan genom åren erfarit att problem som tidigare inte uppvisats i de lägre årskurserna har en tendens att börja dyka upp i klasser när eleverna kommer upp i förpubertal ålder. Skolan vill därför förekomma, innan problem vuxit sig allt för stora.</p> <p>Alla elever i åk.4 kommer att få besvara frågor i en anonym enkätundersökning – resultatet ger oss en fingervisning om vad som fungerar bra och vilka eventuella problem som eleverna själva upplever. Vilket därefter blir vårt huvudsakliga mål med insatser och aktiviteter.</p> <p>Enkätundersökningens huvudområden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Språkbruk • Värdegrundsarbete - att var och en accepteras och respekteras för den de är • Studiero • Stärka Vi-känslan <p><u>Ljungaskolan</u></p> <p>Utifrån den elevenkät som Ljungaskolans elever svarat på så trivs de allra flesta av eleverna bra på skolan. 2 elever svarar att de inte trivs. 93% av eleverna säger att det vet vem de ska gå till om de behöver hjälp ute (på raster). 74% av eleverna tycker att personalen gör ett bra jobb med att motverka mobbing, 24% tycker att personalen gör ett ok jobb, och en av eleverna tycker att personalen borde göra mer, tex ringa hem, eller ge inneraster. Skolan upplever ett nära och bra samarbete med vårdnadshavarna. Flera trygghetsåtgärder har genomförts under året bl.a.</p> <p>Extra insatser under året för att öka tryggheten har bl.a. varit: personalledda rastaktiviteter, uppstartsträffar med föräldrar, lektioner med nät-etikett, Fler vuxna ute på raster, kamratraster, NPF anpassning av ett grupprum.</p> <p><u>Torpshammars skola</u></p> <p>Enligt skolenkäten ht-19 så ligger Torpshammars skola i nivå med riket och något högre än övriga skolor i kommunen vad gäller trygghet. Rektor upplever att värdet är ännu bättre idag. Skolan känner till att det finns en viss rädsla för och mellan enstaka elever. Under elevråd nämns ibland oro mellan elever, men det finns också en förståelse och vetskap om att vuxna finns nära om det behövs.</p> <p>Skolan har arbetat aktivt med att säkerställa trygghet under 2020. På rasterna är det minst två personal ute. På morgonen finns vuxna ute och tar emot barnen. Konflikter reds ut omgående eller så fort som möjligt. Skolan har även organiserat om och i klassrummen är det ofta fler vuxna. Otrygghet upplevs inte vara ett stort problem, men enskilda fall förekommer.</p> <p><u>Bobergsgymnasiet</u></p> <p>Bobergsgymnasiet har under stora delar av 2020 bedrivit fjärr- och distansundervisning utifrån nationella rekommendationer till följd av covid-19. Till allra största del har eleverna studerat hemifrån. Skolan har följt upp</p>

Mått	Period	Utfall
<p>arbetet genom undersökningar för eleverna och personalen. För eleverna har Bobergsgymnasiet genomfört en halvårsundersökning av distansundervisningen och elevernas upplevelser. Eleverna upplever en viss oro för sina studieresultat i samband med distansundervisningen. Dock var övervägande positiva till hur arbetet hade fungerat under vt-20. På grund av fjärr- och distansundervisningen under året har inga andra elevundersökningar för trygghet genomförts. Dessa planeras under 2021.</p>		
 Termins och slutbetyg	2020	Ja
<p>Kommentar</p> <p>Antalet elever som blev behöriga att söka nationellt gymnasieprogram gick från 75% (läsåret 18/19) till 81% Minervaskolan och 75% Fränstaskolan (läsåret 19/20) totalt 78%. Bobergsgymnasiets elever presterar fortsatt bra resultat trots förändringen till distansundervisning under vårterminen. Andelen elever med gymnasieexamen uppgick till 92,7%. (38 av 41 elever).</p>		

Nämndens mål: Andelen elever som är behöriga till nationellt gymnasieprogram ska öka under 2020

Antalet elever som blev behöriga att söka nationellt gymnasieprogram gick från 75% (läsåret 18/19) till 78% (81% Minervaskolan) och (75% Fränstaskolan) (läsåret 19/20). Totalt 78%. Därav skedde en svag ökning av behöriga till nationellt yrkesprogram.

Prioriterade aktiviteter	Kommentar
 Fortsätta utveckla undervisningen i varje klassrum via våra kommunövergripande nätverk	<p>Utbildningsnämnden</p> <p>Samtliga kommunövergripande nätverk pågick till och med mars. Därefter påverkades detta av pågående pandemi (Covid-19). Många nätverk ställdes in p.g.a. hög sjukfrånvaro. Under höstterminen 2020 återupptogs arbetet till viss del. Utbildningsförvaltningen bedömde att skolor och förskolor behövde fokusera på arbetet som skedde vid den egna enheten. Skolverket uppmanade samtliga huvudmän att fokusera på kärnuppdraget (undervisning). Myndigheters fortsatta uppmaningar och restriktioner blev avgörande för hur arbetet genomfördes under ht-2020.</p>
 Fortsätta utveckla våra chefer så att de kan leda arbetet med lärandeuppdraget i våra verksamheter	<p>Utbildningsnämnden</p> <p>Samtliga skolledare (inkl. skolchef) skriver personliga ledarplaner. Ledarplanerna avser att ge en transparent bild av uppdraget och vilken avsikt rektor och skolchef har med sitt ledarskap för sin verksamhet. Lärandeuppdraget är i fokus vid samtliga ledningsträffar och tid prioriteras till detta. 2 rektorer genomgår för närvarande den statliga rektorsutbildningen.</p> <p>P.g.a. rådande pandemi fick arbetet prioriteras om under våren och hösten 2020. Arbetet kommer att återupptas så snart som möjligt. Trots Stor påverkan av covid-19 och många förändringar under året har våra chefer uppvisat ett stort engagemang och vilja att fortsätta vårt jobb mot högre målpåfyllelse.</p>

Prioriterade aktiviteter	Kommentar
<p> Tydliga uppföljningar och analyser av kunskapsresultat. Sker kontinuerligt som en del i vårt systematiska kvalitetsarbete</p>	<p>Utbildningsnämnden</p> <p>Reviderad årsklocka enligt utbildningsnämndens beslut. Införandet av nytt uppföljningssystem för systematiskt kvalitetsarbete startade 2019 och fortsatte under 2020. På grund av pandemin blev nya utbildningsinsatser inställda. Tanken vara att Stratsys skulle användas fullt ut. Våra rektorer arbetar just nu med införande av årsredovisningar och uppföljningar för sina verksamheter. Rapporter, uppföljningar och analyser har dock genomförts i annan form och som en del i avrapportering till utbildningsnämnden under 2020.</p> <p>Under 2021 kommer utbildningsnämnden, som huvudman, ta del av enhetliga och tydliga uppföljningar och analyser från verksamheten när systemet används fullt ut.</p>
<p> Fortsätt utveckla tillgängliga lärmiljöer för samtliga barn och elever</p>	<p>Utbildningsnämnden</p> <p>Utvecklingsarbete för tillgängliga lärmiljöer pågår vid samtliga skolor och förskolor. Skolorna och förskolorna arbetar själva fram lokal plan för sitt utvecklingsarbete. Som grund för detta ligger kommunal målstyrning samt likvärdig skola. Fortbildning av lärare, förskollärare och rektorer pågick till viss del under 2020.</p> <p>P.g.a. rådande pandemi fick arbetet prioriteras om under våren och hösten. Lokala fortbildningar begränsades till distansutbildning i enskilda fall. I övrigt uppmanades verksamheterna att prioritera kärnuppdraget. Anpassningen fortsatte även under hösten med undantag för viss fortbildning av personal i vår nya lärplattform.</p>
<p> Skolan och förskolan ska personalförstärka genom statsbidrag, egna satsningar på ungdomsresurser samt genom extratjänster</p>	<p>Utbildningsnämnden</p> <p>Statsbidragen visade sig fortsättningsvis vara en stor osäkerhet även under 2020. Riktade statsbidrag så som likvärdig skola, kompetensutveckling via studier och personalförstärkning inom elevhälsan är några exempel. Ånge kommun fick 1 mkr mindre under 2019 i statsbidrag för att förstärka och bibehålla personal inom elevhälsan. Totalt tappade Ånge kommun 1,7 mkr i statsbidrag under 2019.</p> <p>Statsbidragen under 2020 var fortsatt en osäkerhetsfaktor p.g.a. rådande pandemi. Flera mindre statsbidrag togs bort och ersattes av ett större, mer generellt bidrag. Minskningen av statsbidragens storlek fortsatte under 2020. Inför 2021 är detta fortsatt en osäkerhetsfaktor.</p>
<p> Utveckla arbetet med Informations- och kommunikationsteknik (IKT) i samtliga verksamhetsformer</p>	<p>Utbildningsnämnden</p> <p>Utbildningsförvaltningen har under första delen av 2020 arbetat med att komma igång med en ny lärplattform. Tyvärr gick de första planerna i stöpet men arbete återupptogs i början av ht-20. Fortfarande är alla frågor inte hanterade och lösta. Stora datainvesteringar genomförda (inköp av laptop till elever). Samtliga elever i åk 4-9 har egna bärbara datorer. Nya investeringar väntas under 2021.</p>

Prioriterade aktiviteter	Kommentar
<p> Förvaltningen genomför aktiviteter för rekrytering av behörig personal och kompetensförsörjning</p>	<p>Utbildningsnämnden</p> <p>under 2020 hade Ånge kommun en helt intakt rektorsgrupp. Det innebär att vi inte har behövt nyrekrytera rektorer under 2020 och att vi kunde starta läsåret med kontinuitet. Vi lyckades rekrytera en ny musikledare/chef för musikskolan. Rekryteringen av legitimerade lärare och förskollärare såg något bättre ut än förväntat. Dock saknas fortfarande viss ämneskompetens, särskilt vid våra högstadieskolor.</p> <p>Kommunövergripande kompetensförsörjningsplan är på plats. Ånge kommun har varit drivande i arbetet med arbetsintegrerad lärarutbildning (AIL). Ånge representerar länet i styrgrupp för AIL och rektorsutbildningen. Arbetet fortsätter under 2021.</p> <p>Interna insatser pågår. Vidareutbildning för lärare till speciallärare samt utbildning av specialpedagog. Rekrytering av logoped ligger på is men frågan ska återupptas under 2021.</p>
<p> Fortsätta att utveckla samverkan mellan skola, socialtjänst och BUP</p>	<p>Utbildningsnämnden</p> <p>Utbildningsnämnden och socialnämnden arbetar utifrån enskilda gemensamma mål. Nämnderna är överens och tycker att barn och ungdomar är självklara när kommunen planerar för sin framtid. Välmående barn och ungdomar som trivs med sin utbildning, sin omgivning och sin fritid är ett intresse för alla i kommunen.</p> <p>Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen har tidigare samarbetat i olika forum för att förbättra möjligheterna för barn och unga att lyckas i skolan och få en bra fritid. Vi har nu fått möjligheten att genomföra ett projekt som finansieras med statligt riktade medel via Tillväxtverket.</p> <p>Projektet riktar sig till barn från förskoleklass till årskurs tre och har temat mental träning. Projektet med mental träning i skolan innefattar både elever och personal.</p> <p>I ett första skede fick rektorer, lärare och övrig skolpersonal förberedande utbildning i verktygen. Arbetet skedde under hösten 2020. Under 2021 kommer elever i yngre åldrar få träna metoderna.</p>
<p> Fortsätta utveckla stödet för våra nyanlända via studiehandledning</p>	<p>Utbildningsnämnden</p> <p>Statliga insatser och stöd för nyanlända elevers lärande minskade under 2020. Projektet (nyanlända elevers lärande) finansierades genom riktat statsbidrag och avslutades under 2019. Insatserna fortsatte som en del av planen under 2020. Dock utan statlig ersättning.</p> <p>Inför 2020 internrekryterade utbildningsförvaltningen en samordnare för studiehandledning och digitalisering. Detta som en del av kommunövergripande medel för kompetensförsörjning och digitalisering.</p> <p>Genom att anställa egna studiehandledare och modersmåslärare har vi nått högre resultat med våra elever. Vi har även kompletterat våra insatser genom köp av tjänster.</p>

Prioriterade aktiviteter	Kommentar
	Vår egen insats med samordnare fortsätter inte på samma sätt under 2021. Planen är att fördela mandat och uppgifter i rektorsgruppen.

Mått	Period	Utfall
 Termins- och slutbetyg	2020	Ja
Kommentar Antalet elever som blev behöriga att söka nationellt gymnasieprogram gick från 75% (läsåret 18/19) till 81% Minervaskolan och 75% Fränstaskolan (läsåret 19/20), totalt 78%. Bobergsgymnasiets elever presterar fortsatt bra resultat trots förändringen till distansundervisning under vårterminen. Andelen elever med gymnasieexamen uppgick till 92,7%. (38 av 41 elever).		

Nämndens mål: Implementera tidiga samordnade insatser i samverkan med socialtjänsten.

Utbildningsnämnden och socialnämnden arbetar utifrån enskilda gemensamma mål. Nämnderna är överens och tycker att barn och ungdomar är självklara när kommunen planerar för sin framtid. Välmående barn och ungdomar som trivs med sin utbildning, sin omgivning och sin fritid är ett intresse för alla i kommunen.

Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen har tidigare samarbetat i olika forum för att förbättra möjligheterna för barn och unga att lyckas i skolan och få en bra fritid.

Vi har nu fått möjligheten att genomföra ett projekt som finansieras med statligt riktade medel via Tillväxtverket.

Projektet riktar sig till barn från förskoleklass till årskurs tre och har temat mental träning. Projektet med mental träning i skolan innefattar både elever och personal.

I ett första skede fick rektorer, lärare och övrig skolpersonal förberedande utbildning i verktygen. Arbetet skedde under hösten 2020. Under 2021 kommer elever i yngre åldrar få träna metoderna.

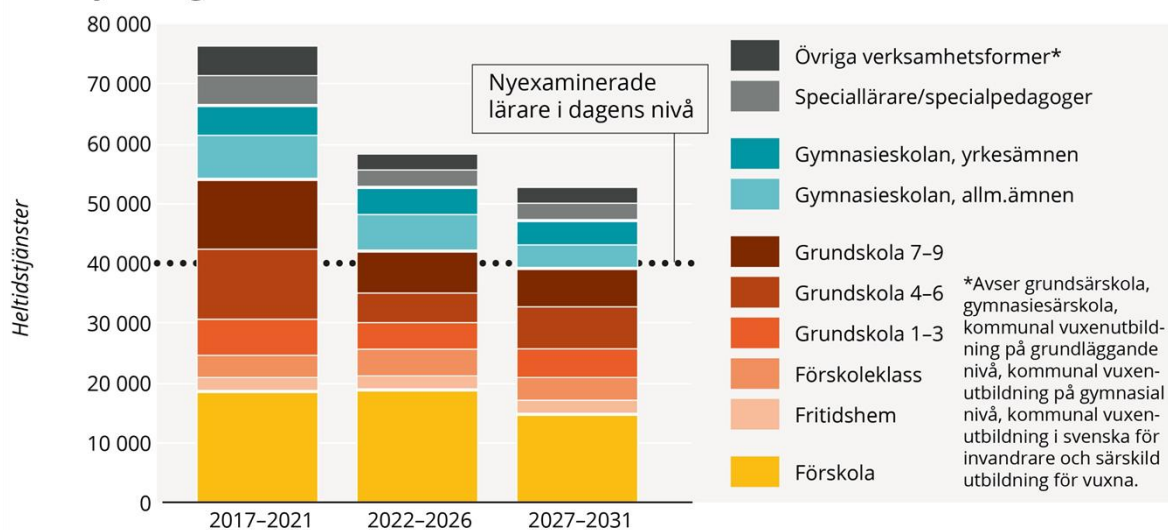
Mått	Period	Utfall
 Antal insatser, effekter av insatser, behörighet och betyg	2020	2
Kommentar 1. Projekt - Mental Hälsa		
Personalförstärkning och kompetensutveckling av speciallärare.	Möjlighet till fler speciallärare till yngre åldrar.	
Arbete med förebyggande och hälsofrämjande metoder	Kompetensutvecklingsinsatser/mental hälsa-träning för all personal (inkl. rektorer)	
Nära arbete med externa aktörer (Peak You)	Möjliggjort att vi har kunnat sprida kunskap som en röd tråd i samtliga av våra verksamheter. Likvärdighet i samtliga verksamheter.	
Förstärkning av resurser till elevhälsan	Fler elever har nu möjlighet att nås av specialfunktioner i skolornas elevhälsoarbete.	

Mått	Period	Utfall
2. Samarbete vid elevhälsoteam		Tydligare struktur i våra elevhälsoteam mellan stödfunktioner. Elevhälsoplaner har uppförts vid skolenheterna. En central elevhälsoplan planeras under 2021.

9.7 Medarbetare

- Pandemin har ställt verksamheterna och personalen inför tuffa utmaningar. Under året har vi haft stort personalbortfall vilket har påverkat oss i hög utsträckning. Våra medarbetare inom utbildningsnämndens verksamhetsområde har hanterat extraordinära provningar på ett fantastiskt sätt.
- Tidigare nedläggningen av Alby skola innebar att befintlig och behörig personal ersätter obehöriga och vid vakanser vid Björkbackaskolan.
- Fortfarande svårt att rekrytera vissa lärarkategorier ex. SVA-lärare, ma/no samt fritidspedagoger och förskollärare. Dock har rekrytering av legitimerade lärare och förskollärare gått bättre än förväntat.
- Kompetensförsörjningen är och blir en stor utmaning i framtiden. Följande bild redogör för kommande läge. Källa Skolverket. Presenterat av SKR:

Rekryteringsbehov av lärare

Källa: Skolverket

- Ingen nyrekrytering av rektorer under 2020. Stabil rektorsgrupp där vi kontinuerligt kan fortsätta vårt arbete. Viss förändring har meddelats inför 2021 där rektor för Fränstaskolan slutar. Intern plan för att hantera detta tillfälligt finns.
- Personalförstärkningar inom elevhälsan genom riktade statsbidrag osäkert framöver. Statsbidraget minskade mer än beräknat under 2019 och är fortfarande en osäkerhetsfaktor p.g.a. rådande pandemi.

9.8 Framtiden

Vi såg en ökning av födda barn i kommunen under åren 2017-2019, vilket är positivt. Under 2018 föddes 93 st. motsvarande siffra för 2017 var 73. Antal födda barn 2019 blev 92. 2020 var antalet födda 78 st. Förändringarna har inneburit att vi behövt öppna fler avdelningar i förskolan. Behovet av barnomsorg fortsätter att öka på vissa orter.

I dagsläget har vi många barn och elever i andra kommuners förskolor/grundskolor eller i friskolor. Antalet elever i andra kommuner eller i friskola har ökat. Detta är ett osäkert kort inför framtiden. Med färre elever i våra skolor men med samma skolstruktur så ökar våra kostnader för lokaler. Kostnaderna för interkommunal ersättning och bidragsbelopp ökar också. En negativ påverkan för den kommunala skolan som följd av detta.

Andelen elever som blir behöriga till nationellt gymnasieprogram ökar något men arbetet måste fortsätta. Detta gäller även elever måluppfyllelse i alla ämnen. Forskning visar att en gymnasieutbildning har stor påverkan inför framtiden.

Fortsatt satsning på tidiga insatser ses som en nyckel till att nå högre resultat.

Lokalförslöjningsarbetet har startat bra och måste tas vidare till nästa nivå. Samlad förskola på Åsgatan är beslutat och kommer att ske i form av nybyggnation. Arbetet med att se över Fränstaområdet återupptogs och pågår.

För första gången på många år ser vi att sökbilden till Bobergsgymnasiet ökar. Vi har allt fler elever i åk.9 som söker utbildningar vid Bobergsgymnasiet i sitt förstahandssök.

Gymnasieskolan har efter beslut även marknadsfört två nya utbildningar inför ht-21. Bygg och anläggning samt fordonsteknisk utbildning. Båda utbildningarna har lockat flera elever. Beslut om investeringar och programstart väntas under februari 2021.

Vi ser att det blir tufft ekonomiskt framöver. Stor osäkerhet kring kommande statsbidrag, elevantal samt behörig personal.

9.9 Intern Kontroll

Brist på personal

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
Rekryteringar	 Mindre avvikelser	Arbetsintegrerad lärarutbildning (AIL)	
Vad kontrolleras? Antal rekryteringar där ingen med efterfrågad kompetens kunnat anställas		HÖK 18	
Hur sker kontrollen? Förvaltningscheferna rapporterar			
När utförs kontrollen? Varje tertial			
Kommentar Utbildningsnämnden Kompetensförsörjningen och rekrytering av behörig personal är några av våra största utmaningar. Utb har ej full behörighet i våra verksamheter. Svårt att rekrytera vissa yrkeskategorier så som SVA,			

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
<p>modersmåslärare och ämneslärare Ma/No</p> <p>Några tjänster som inte har tillsatts pga kompetensbrist. Bl.a. förskollärare och lärare med no kompetens.</p> <p>7 st. rekryteringsförsök har genomförts under året där ingen med efterfrågad kompetens har kunnat anställas. Obehöriga eller personer med annan kompetens har anställts under tidsbegränsad period.</p>			

Referenser

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
<p>Kontroll av referenstagning</p> <p>Vad kontrolleras? Referenser</p> <p>Hur sker kontrollen? Kontroll sker i systemstödet för rekrytering. Slumpmässig internkontroll görs 1 ggr/mån av HR.</p> <p>När utförs kontrollen? Vid anställning</p> <p>Kommentar Utbildningsnämnden Inga avvikelser av referenstagning under året. Kontroller har utförts vid enskilda tillfällen och rekryteringar.</p>	<p> Ingen avvikelse</p>		

Sjukfrånvaro

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
<p>Sjukfrånvaro</p> <p>Vad kontrolleras? Sjukfrånvaro</p> <p>Hur sker kontrollen? Uppföljning av kommunens frisknärvarotal. Uppföljning sker i utbildningsnämnden.</p> <p>När utförs kontrollen? Varje tertial</p> <p>Kommentar Ökad sjukfrånvaro p.g.a. covid-19</p>	<p> Mindre avvikelse</p>	HÖK 18	

Ungdomar i utanförskap

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
<p>Systematiskt kvalitetsarbete</p>	<p> Ingen avvikelse</p>		

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
<p>Vad kontrolleras? Att årets plan följs. Årets plan är granskad och godkänd av skolinspektionen.</p> <p>Hur sker kontrollen? Kontrollen görs av förvaltningschef. Uppföljning i utbildningsnämnd varje månad.</p> <p>När utförs kontrollen? Löpande</p> <p>Kommentar</p> <p>Utbildningsnämnden Den stora påverkansfaktorn under året har varit pågående pandemi (covid-19). Trots detta har inga större avvikelser i årshjulet för systematiskt kvalitetsarbetet identifierats.</p> <p>Från höstterminen 2020 planerades att utbildningsförvaltningen skulle föra in allt SKA-arbete i verksamhetssystem Stratsys. All rapportering av SKA till nämnden blir på så sätt likvärdig i utformning. Resultat kommer kunna jämföras och analyseras från olika år. På grund av pandemin har införandet inte kunnat genomföras med fullt resultat. Arbetet fortsätter och beräknas vara klart under vårterminen 2021.</p>			

Brist på behöriga lärare

Kontrollmoment	Utfall	Förbättrande åtgärd	Status
<p>vakanser samt rekrytering</p> <p>Vad kontrolleras? Antal vakanser samt rekrytering</p> <p>Hur sker kontrollen? Återrapport av chefer till förvaltningschef</p> <p>När utförs kontrollen? Vid rekrytering och organisationsplanering</p> <p>Kommentar</p> <p>Utbildningsnämnden Tillsättning och rekrytering inför läsåret 20/21 bedömdes bättre än förväntat. Inom några kompetensområden är det fortfarande svårt att rekrytera. Bl.a. förskollärare och lärare med Ma/No kompetens. Fortfarande saknas behöriga lärare inom olika ämnesområden vid våra skolor. Tidsbegränsad åtgärd blir tillsättning av obehöriga eller personer med annan kompetens som vikarier. Totalt har 7 rekryteringar genomförts där vi inte har kunnat hitta rätt kompetens i våra sökningar.</p>	<p>◆ Mindre avvikelse</p>	<p>AIL</p> <p>Ordinarie lärarutbildning</p>	<p>▶</p> <p>!</p>

9.10 Socialnämnden

9.10.1 Kommunala styrdokument av betydelse

Utmaningar under året.

Kommunens mest påtagliga styrmedel är budgetdokumentet. Där finns både den ekonomiska fördelningen av medel till verksamheterna, mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning och mål för verksamheterna.

Under fjolåret antogs två viktiga kommunala styrdokument som verksamheten lagt särskild vikt vid, - kompetensförsörjningsstrategi och digitaliseringsstrategi. Dessa områden är identifierade som nyckelområden för att kommunen och förvaltningen ska klara sitt välfärdsuppdrag på ett bra sätt. Genom strategierna har verksamheten gjort prioriteringar och skapat fokus kring frågorna.

Några övriga dokument som styr verksamheten:

- Arkivregler
- Arvodesreglemente
- Ånge kommuns styrprocess samt regler för internkontroll
- Finanspolicy
- Upphandlingspolicy
- Informationssäkerhetspolicy
- Handlingsplan för persondataskydd
- Kommunikationspolicy, strategi och riktlinjer för sociala media
- Handlingsprogram olycksförebyggande arbete
- Krisledningsplan
- Plan för tillgänglighet och delaktighet
- Relevanta dokument inom personalområdet som arbetsmiljöpolicy mm
- Kostpolicy
- Riktlinjer för bistånd
- Delegeringsordning

Anpassning av styrdokument

Det finns ett pågående visionsarbete för kommunen och det gör att nästa naturliga steg är att se över vilka dokument som ska kopplas till visionen. De styrande dokumenten är i flera fall ålderstigna, och en ny prioritering kommer kring de områden som verkligen behöver fokus. Utan en tydlig politisk vision blir arbetet svårare i förvaltningarna. Tydliga visioner och målbilder kommer att underlätta prioriteringar för förvaltningen. En utmaning under perioden har varit hanteringen av Covid-19, och därigenom en nedprioritering av det utvecklingsarbete som kunnat avvakta.

9.10.2 Statlig styrning inom verksamhetsområdet

Verksamheten styrs av

GDPR – Dataskyddsförordningen (General Data Protection Regulation)

HSL – Hälso- och sjukvårdslagen

LASS – Lag om assistansersättning

LPT – Lag om psykiatrisk tvångsvård
LRV – Lag om rättspsykiatrisk vård
LSS – Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade
LUL – Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
LVM – Lagen om vård av missbrukare
LVU – Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga
PuL – Personuppgiftslagen
SoL – Socialtjänstlagen
SOSFS – Socialstyrelsens föreskrifter
SFS nr: Alkohollag (2010:1622)

Utmaningar under året

Både Sol och LSS har regeringen påbörjat en översyn. Det är väldigt olyckligt för vissa grupper i samhället att denna översyn ej verkställs. Ett exempel är dom brukare som har personligassistans där många ramlar mellan stolarna och i slutänden är det kommunerna som står med extra kostnader.

9.10.3 Uppdrag och ansvarsområde

Översikt av verksamheten

Socialförvaltningens verksamhetsområde utgår från lagstadgad verksamhet. Verksamheterna bedriver vård och omsorg, kommunal hälso och sjukvård och individ och familjeomsorg.

Socialnämndens ansvarsområde utgörs av:

- SÄBO
- Kortvård
- Dagvård
- Hemsjukvård
- Hemtjänst
- Gruppboendestad
- Serviceboende LSS
- Daglig verksamhet LSS
- HVB för ensamkommande
- Stödboende för ensamkommande
- Utsluss för ensamkommande
- Fält och stöd verksamhet
- Öppenvård vuxna
- Barn och familj
- Vuxenstöd
- Försörjningsstöd
- Socialpsykiatri
- Alkoholhandläggning

Särskilda uppdrag och prioriteringar

- **Nytt verksamhetssystem för kvalitetsledning**

Kvalitetsledningssystemet sätts i Januari 2020 och har egenkontroller för kvalitet inlagd för varje del av verksamheten. Ambitionen är att skapa en digitaliserad kvalitetsledning med bättre möjligheter till överblick och delaktighet i alla led i organisationen. Som ett första år har 2020 avsetts att etablera vana att använda sig av systemet bland cheferna i förvaltningen. Inriktningen har varit ledningsprocesser och kärnprocesser.

Kvalitetsledning är föränderlig av sin natur och strävan med systemet är att inte bara förbättra verksamheterna utan också själva ledningssystemet. Därför kommer det aldrig att "bli färdigt". Det skulle kunna kallas för ett "levande system", där systemet hela tiden ska förbättra sig själv och vara relevant för verksamheterna.

Arbetet har börjat i liten skala för att etablera vanor och upplevd nytta med användandet. Tyvärr har dock användandet av systemet plågats av motgångar under första halvåret 2020 då fokus har legat på hanteringen av Covid-19.

- **Omställning till Nära vård**

Arbetet med nära vård har tagit fart. Tillsammans med regionen har ett programdirektiv och avsiktsförklaring utarbetats. Både kommunerna och regionen håller på att rekrytera nyckelpersoner för uppdraget. Viktigt är att förankring sker i alla kommuner på politisk nivå eftersom vissa strukturella prioriteringar kan bli aktuella.

- **Samverkan mellan Socialnämnden och Utbildningsnämnden.**

Arbete med att förebygga och förhindra utanförskap bland barn och unga. Exempel på detta är projekt i Fränsta och Ånge. Vidare kör vi även igång med ett större projekt i samverkan mellan Socialtjänsten och Utbildningsnämnden. Följande informationsbrev har gått ut inför satsningen:

Utbildningsnämnden och socialnämnden arbetar med en del gemensamma mål. Båda tycker att barn och ungdomar är självklara när kommunen planerar för sin framtid. Välmående barn och ungdomar som trivs med sin utbildning, sin omgivning och sin fritid är ett intresse för alla i kommunen.

Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen har tidigare samarbetat i olika forum för att förbättra möjligheterna för barn och unga att lyckas i skolan och få en bra fritid. Nu har vi fått möjligheten att genomföra ett projekt som finansieras med statligt riktade medel.

Projektet riktar sig till barn från förskoleklass till årskurs tre och har temat mental träning. För precis som muskler kan tränas och göras starkare kan förmågan att hantera kluriga situationer också tränas och göras starkare. Med många verktyg i verktygslådan kan man lösa fler uppgifter.

Projektet med mental träning i skolan innefattar både elever och personal. Till vår hjälp kommer vi att ha Anna-Karin F Gunnarsson och Peter Gunnarsson från företaget Peakyou (Du kan läsa mer om företaget på www.peakyou.se).

9.10.4 Årets viktiga händelser

Covid-19

Från och med vecka 11 har arbetet med att förebygga/minska spridning av Covid-19 dominerat verksamheternas arbete. Arbetet har varit av sådan karaktär att utrymme inte

funnits för andra prioriteringar. Rutiner för att hantera smittade personer och att förebygga smittspridning är utarbetade och implementerade i verksamheten. Samverkansmöten med smittskydd och vårdhygien i länet samt även möten med hälsocentralen och vårdcentralen har varit framgångsrikt.

Dagliga möten med enhetschefer och ersättare via kommunikationssystemet TEAMS har gjort att information och frågor hanterats omgående vilket har varit uppskattat och effektivt. Verksamheten har även byggt upp ett provtagningsteam, bestående av sex undersköterskor vilket bidragit till att hantera misstänkt smitta snabbt. Trots detta har framförallt äldreomsorgen varit hårt drabbad sista kvartalet.

Antal händer i vården har varit svårt att tillgodose under Pandemin. Framförallt inom äldreomsorgen.

På grund av vikariebrist inom Hälso- och sjukvård har direktupphandling av sjuksköterskor och arbetsterapeut gjort. Omprioriteringar av resurser har gjorts inom den egna förvaltningen och andra förvaltningar.

Teknik

Socialnämnden arbetar övergripande med en digitaliseringsplan även om det mesta har fått stå tillbaka på grund av Pandemin. 2020 har arbetet varit koncentrerat på införandet av nytt dokumentationssystem Lifecare. Det nya systemet innebär bla att våra medborgare som har behov av försörjningsstöd skall kunna göra detta även digitalt. Även orosanmälningar kommer att finnas digitalt. Arbetet kommer att fortsätta under 2021

Förutom arbetet med Covid-19 har rutiner för läkemedelsautomat (Dosell) utarbetats och den första maskinen har tagits i bruk i mitten på juni. Även där är samverkan uppbyggd mellan patientansvarig läkare, sjuksköterska, enhetschef, brukare och teknikansvarig på hemtjänsten.

Även digitalsigntering har upphandlats och skall införas 2021 inom kommunal hälso- och sjukvård.

Förebyggande arbete

Kostprojektet har gått från att vara en lokal försöksverksamhet inom särskilt boende till att börja införas i övrig verksamhet. Kostprojektet handlar om att ge brukare en mer tilltalande måltidsupplevelse och en bättre timad tillförsel av näringsämnen. Matglädje och resultat i kroppsvikten hos brukare har registrerats. En förbättrad upplevelse av måltider och jämnare näringstillförsel har ett brett utfall för brukares välmående och blir en parallell förstärkning till övrigt förebyggande arbete, som exempelvis det fallförebyggande arbetet. Projektet har varit en framgång i samverkan mellan två förvaltningar; Teknisk förvaltningen och Socialtjänsten. Men även detta arbete har stannat av pga. pandemin eftersom tanken var att implementera arbetssättet inom alla särskilda boenden.

Arbetet med fallförebyggande verksamhet har fortsatt. Två arbetsgrupper (Hallstaborg och hemtjänst mitt) har utsett fallcoacher som tillsammans med sjuksköterskor, arbetsterapeut och fysioterapeut gått Socialstyrelsens utbildning "ett fall för teamet". Övriga i personalgruppen kommer att gå utbildningen individuellt. Arbetssätt utarbetas utifrån respektive verksamhet. Dock har detta arbete inte kunnat fullföljas eftersom det varit stor resursbrist av personal under pandemin.

Organisatoriska förändringar

En viss omorganisation skett under året. För att kunna finansiera socialpsykiatri har en

minskning inom öppenvården skett. Socialpsykiatrisamordnare har rekryterats för att stärka förvaltningens förmåga att möta efterfrågan på handledning och koordinering av frågor som berör psykiskt mående, både internt och till medborgare. Från och med augusti är tjänsten tillsatt.

Socialnämnden har minskat med en verksamhetschef. Hemtjänst och hemsjukvård har gemensam verksamhetschef med LSS. Verksamhetschef för SÄBO har tagit över biståndshandläggarna. För att kunna möta behovet av en mer förebyggande socialtjänst har Hälso- och sjukvårdens rehabenhet förstärkts med en till enhetschef har tillsatts. Dessutom var Hälso- och sjukvårdsgruppen för stor för att kunna säkerställa en god arbetsmiljö.

Minskning av antal platser inom särskilt boende har skett till följd av minskad efterfrågan. Spångbrogårdens särskilda boende har genomgått en omstrukturering till ett boende för äldre. Detta innebar att brukare som valde att bo kvar övergick till hemtjänst, vilket i sin tur ökade behoven av hemtjänst. Däremot har inte den planerade fortsatta anpassning av antal platser inom särskilt boende kunnat genomföras på grund av pandemin.

Inom LSS har socialnämnden öppnat en tillfällig gruppbostad på Spångbro. I juni togs den i drift. Den pågående pandemin gjorde sig påmind även i denna uppstart där mer resurser hade underlättat uppstarten. Ett intressant arbete har pågått i denna nya gruppbostad vad gäller innovativa digitala lösningar för att underlätta för brukare och personal.

IFO

Ångemodellen är ett relativt nytt arbetssätt för att få klienter med försörjningsstöd i sysselsättning. Det är en modell där fokus ligger på arbete/sysselsättning och individens egna resurser. Detta är ett samarbete mellan utvecklingsenheten och socialtjänsten. Socialnämnden ser detta arbetssätt som långsiktigt och har inte förväntat att se så stora effekter ännu. Under slutet av 2019 kom beslut om att arbetsmarknadsenheten beviljats projektmedel av EFS för en period av 3 år vilket har möjliggjort en utökning av antalet anställda i projektet. 2020 har gått i pandemins tecken och för många som står långt från arbetsmarknaden har det faktiskt inneburit möjligheter till arbete och sysselsättning. Ett ökat behov av arbetskraft till lågtröskelarbeten har gjort att många fått sysselsättning. För andra delar i verksamheten så har pandemin inneburit begränsningar, särskilt för dem som skall göra studiebesök på arbetsplatser, behöver en praktikplats och liknande.

Under 2020 överfördes Socialpsykiatrin till IFO. I augusti anställdes en samordnare. Samordnaren har under tiden hon varit anställd ägnat sig åt att skapa kontaktnät med nyckelpersoner från olika samhällsfunktioner, hon har arbetat med individärenden, handledning av personal och rådgivande kontakter, även haft motiverande samtalsterapi i enskilda ärenden. Vidare har samordnaren handlett och undervisat personal inom omsorgen i psykisk ohälsa och andra funktionsnedsättningar för att förstärka personalens kompetens.

Då Socialnämnden inför 2020 fick spara in på en tjänst inom öppenvård missbruk så har ingen egen missbruksbehandling bedrivits under året. Däremot har eftervård, anhörigstöd, enskilda samtal gått att genomföra. Ett stort tryck och ökat behov av missbruksvård har utmynnat i många institutionsplaceringar under året.

All samverkan socialnämnden startat med skolan kring barn och unga fortskrider. Socialnämnden har rekviderat medel från Socialstyrelsen för att kunna fortsätta arbetet med att främja psykisk hälsa i skolan under 2020. Det har även tilldelats medel från Tillväxtverket för detta arbete. Flera riktade insatser pågår med ett långsiktigt perspektiv. Pandemin har gjort att

saker planerats om men vi följer ursprungsplanen om att införa mental träning i skolorna med fokus på lägre årskurser.

Socialnämnden fattade 2019 beslut om att tillsammans med 5 andra kommuner i länet starta en organisation för gemensam familjehemsvård, i syfte att förbättra möjligheterna till rekrytering av familjehem, öka kvalitén i familjehemsvården genom stöd, handledning och utbildning till familjehem, samt minska antalet sammanbrott. Organisationen har nu rullat i 1,5 år, är fullbemannad och har fokuserat på att marknadsföra och rekrytera familjehem. Ett antal jourhem är kontrakterade och finns att tillgå för de kommuner som är med i GFO. Pandemin har påverkat, framförallt kring de utbildningar, fortbildningar, nätverkande som planerades att genomföras. En del har genomförts digitalt, andra ligger och väntar. En målsättning är att inom länet kunna leverera familjehem till kommunerna för att undvika att deltagande kommuner måste göra dyra, konsulentstödda familjehemsplaceringar.

När det gäller ensamkommande barn och unga har inflödet av asylsökande in till landet varit lågt till följd av bland annat pandemin. Migrationsverket har under året gjort räddningsaktioner för kvotflyktingar och genom det har vi emottagit ett antal ensamkommande med uppehållstillstånd. Överenskommelse gjordes i länet om att Ånge kommun skulle ta emot länets anvisningar av ensamkommande under 2020 (förutom Härnösands). Det har gjorts även om det inte inneburit så många under året. Inför 2021 gäller samma överenskommelse och Ånge kommun har också fått en högre tilldelning av kvotflyktingar (20 st. istället för 10 st.), för att kunna ta emot ensamkommande kvotflyktingar i större utsträckning. Det innebär att kommunen fortsätter med sina verksamheter och driver HVB-hem, stödboende och utslussverksamhet.

Hemtjänst

Personalens engagemang och lojalitet kring att genomföra det goda omvårdnadsarbetet under pandemin måste få nämnas först och främst. Pandemin innebar att under större delen av året fick alla medarbetarna arbeta med att säkerställa god vård och omsorg. Lojaliteten och flexibiliteten hos alla vårdbiträden, undersköterskor, sjuksköterskor, sjukgymnaster, arbetsterapeuter och enhetschefer var och är en förutsättning för att kunna klara av pandemin.

Den stora utmaningen bestod i att kunna genomföra arbetet med många brukare som insjuknat i covid-19 samtidigt som våra medarbetare även dom drabbades av sjukdom då dom också fick covid-19. Verksamheten klarade uppgiften, men priset av detta var en hög andel sjukskrivningar och att annat arbete fått stå tillbaka.

En verksamhetschef slutade under året samt att ytterligare en enhetschef anställdes på 50% inom kommunal hälso- och sjukvård. Sedan slutet av år 2020 så har verksamheten en organisation med en enhetschef på 100% för sjuksköterskor samt en enhetschef på 50% för rehabiliteringspersonalen.

Stöd och omsorg

Under året startades en ny gruppbostad LSS i provisoriska lokaler. Starten gjordes i början av juni månad. Rekrytering och utbildning ägde rum under kvartal ett och två. Våra brukare flyttade in en vecka in i juni månad.

Coronapandemin har som för alla andra överskuggat verksamheten och inneburit många förändringar och anpassningar. Under en kort period har den dagliga verksamheten varit stängd, men under huvuddelen av tiden har verksamheten kunnat bedriva den dagliga verksamheten, uppdelad i mindre grupper med färre deltagare i varje grupp.

Under året så utökades antalet personliga assistentgrupper från två till nuvarande tre grupper.

Under året avslutades en placering. En köpt en plats på LSS gruppbofastad gick istället till att kunna erbjuda personen en plats på en gruppbofastad i egen regi. Detta har minskat kommunens kostnader med drygt en miljon räknat på årsbasis.

9.10.5 God ekonomisk hushållning

Drift

Driftredovisning, Socialnämnden, tkr	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse %	Utfall 2019
Verksamhetsintäkter	45 634	34 300		42 853
Verksamhetskostnader	-319 858	-303 932		-307 267
Driftnetto	-274 224	-269 632	-1,7	-264 414

Flyktingverksamhet, Socialnämnden	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse %	Utfall 2019
Verksamhetsintäkter	11 062	13 066		10 228
Verksamhetskostnader	-12 495	-13 341		-11 755
Driftnetto	-1 433	-275	-421,1	-1 527

Första kvartalet gjordes ett gediget arbete med att säkerställa ekonomin. Framförallt inom äldreomsorgen där översyn av timmar och schema genast gav effekt. Sedan kom pandemin och det blev ett helt annat fokus. Prioriteringen blev på rutiner, kontinuitet av personal och stora inköpsvolymerna av skyddsutrustning. Att använda sig av bemanningsmodellen för att få en bra ekonomi var omöjlig att kombinera med detta. Kontinuitet prioriterades för att minska smittspridningen vilket fick motsatt effekt på ekonomin. Vilka resurser som staten kommer att skjuta till är inte helt och hållet klart vilket gör prognosen svårbedömd. I december när trycket var som störst på organisationen ersätts inte socialförvaltningen för sina omkostnader från staten. Denna ersättning kommer någon gång under 2021. Socialnämnden har inte fått igen alla kostnader i samband med pandemin, från staten. Men det motsvarar kostnadstäckningen för ca 70% .

Det socialnämnden har identifierat under som avviker negativt är:

Ensamkommande: stängda gränser, mindre mottagande och pandemin. Rekvirerat bidrag från Länsstyrelsen till integrationsprojekt som delvis har utförts under året, fortsätter 2021. Bokat bort osäker intäkt på 300 tkr. Resultat -1,6 mkr (gymnasielag + 467 tkr = totalt -1 150 tkr)

HVB barn och unga - bokat ort osäkra intäkter på 1 350 tkr vilket ger - 1 238 tkr på resultatet

HVB Vuxen - Ökat behov av institutionsvård under året ger ett resultat på -1 620 tkr.

Hemtjänst och KHS: +2137 tkr

SÄBO som trots tomma platser haft dubbelbemanning på många komplexa ärenden som ej varit kopplat till pandemin. Avviker ca - 1 mkr.

Hemtjänst

Hemtjänsten har backat rejält. Spångbrogården avvecklades och brukare gick över till hemtjänst. Delar av personalen övertogs av Alby hemtjänst. Behoven ökade markant och har först nu stabiliserats. Nattpatrullen har haft utökade resurser i västra kommundelen som gjort att en extra personal per natt satts in. Från och med mitten av juni är extraresursen borttagen. Även komplexa ärenden funnits under året.

Kostnader för leasingbilar ligger minus pga. budget inte stämmer med de extra kostnader som faktureras centralt.

Personalens engagemang och lojalitet kring att genomföra det goda omvårdnadsarbetet under pandemin måste få nämnas först och främst. Pandemin innebar att under större delen av året fick alla medarbetarna arbeta med att säkerställa god vård och omsorg. Lojaliteten och flexibiliteten hos alla vårdbiträden, undersköterskor, sjuksköterskor, sjukgymnaster, arbetsterapeuter och enhetschefer var och är en förutsättning för att kunna klara av pandemin.

Den stora utmaningen bestod i att kunna genomföra arbetet med många brukare som insjuknat i covid-19 samtidigt som våra medarbetare även dom drabbades av sjukdom då dom också fick covid-19. Verksamheten klarade uppgiften, men priset för detta var en hög andel sjukskrivningar och att annat arbete fått stå tillbaka.

En verksamhetschef slutade under året samt att ytterligare en enhetschef anställdes på 50% inom kommunal hälso- och sjukvård. Sedan slutet av år 2020 så har verksamheten en organisation med en enhetschef på 100% för sjuksköterskor samt en enhetschef på 50% för rehabiliteringspersonalen.

Utfall för hemtjänsten: - 1370 tkr

Ansvarsområdet 97729 (hemvårdskontoret) lämnar ett överskott i jämförelse med budget på + **1,108 tkr**. Tre anledningar till detta är; en verksamhetschef har slutat utan att ersättas, två avgiftshandläggare har organisationsmässigt flyttats från hemvårdskontoret till ekonomienheten, samt att beläggning på Hospice varit lägre i jämförelse med budgeten.

Kommunal hälso- och sjukvård

Den kommunala hälso- och sjukvården lämnar ett plus på 1,817 tkr. Att lämna ett överskott på pengar i budgeten är normalt väldigt bra, men detta överskott är mindre bra. Anledningen är att verksamheten varit underbemannade på sjuksköterskesidan. Den har inte lyckats hitta vikarier i den utsträckning som hade behövts. Detta medför i sin tur att verksamheten inte kunnat arbeta med alla arbetsuppgifter som den borde ha gjort. På lång sikt är det ett stort problem att vara underbemannad, ytterst riskeras patientsäkerheten.

Utfall för kommunal hälso- och sjukvård: + 1817 tkr.

SÄBO

Särskilda boenden har varit hårt prövad i Corona tider där nettomerkostnaden för pandemin är 7,6 mkr. Ett stort arbete med att anpassa arbetsmodellen med schema och X-pass påbörjades innan pandemins utbrott, ett arbete som fick stoppas i samband med utbrottet. Ett fokus på kontinuitet har prioriterats istället för att optimera x-passen. Ett till verktyg för att minska

smittspridningen har varit att stoppa rörligheten av personal mellan enheter. Något som påverkade ekonomin med överanställningar och övertid. Merkostnader är ännu inte klarlagda då det inte är klar hur mycket staten kompenserar, vilket gör prognosen svårbedömd. Utöver covidrelaterad påverkan på verksamheten har det även funnits behov av extra resurs till följd av vak, helger och nätter. Extra resurser och vak är inte budgeterat, samtidigt har helger och nätter få x-pass att vara flexibel med, vilket leder till merkostnader. Nyckeltalen för bemanning räcker inte för att täcka behov av brukare som är multistjuka och har komplexa behov. Prognosen till följd av detta behov var - 1 mkr. Det är angeläget att åtgärda bemanningstalen.

Utfall för SÄBO ca: - 7, 8 mkr

IFO

Försörjningsstöd

En minskning av antal hushåll och en liten ökning av snittkostnad per månad per hushåll ger - 200 tkr i resultat för 2020. Under 2019 arbetades Ångemodellen fram, som är ett nytt arbetssätt för att få klienter med försörjningsstöd i sysselsättning. Arbetet har fortgått under 2020. Det är en modell där fokus ligger på arbete/sysselsättning och individens egna resurser. Detta är ett samarbete mellan utvecklingsenheten och socialtjänsten. Socialnämnden ser denna omställning till ett nytt arbetssätt som långsiktigt och förväntar inte stora effekter ännu.

Barn och unga

En placering på HVB, ett pågående skyddsärende (med förväntad kostnadstäckning från Migrationsverket) gör att resultatet är minus 1,5 mkr. Osäkerhet kring kostnadstäckningen har gjort att förväntad intäkt bokats bort varvid resultatet blir 1,3 mkr sämre än förväntat. Samtliga ärenden är överklagade, med oviss utgång. Familjehemsvården visar ett stort plusresultat (+ 1,2 mkr) tack vare minskat antal placeringar och att vi arbetat oss ur dyra konsulentstödda familjehemspaceringar. Insatsen stödfamilj har gått ned och lämnar för året ett plusresultat på nästan 400 tkr.

Vuxenstöd

Inför 2020 neddragning av en tjänst inom öppenvården. Ingen egen behandling har bedrivits och trycket har varit hårt för institutionsbehandling, varvid budgeten överskridits med - 1,6 mkr. Fokus har varit att nyttja egen öppenvård och göra få institutionsplaceringar. Det bedrivs ingen egen öppenvårdsbehandling för spelmissbruk utan tjänsten köps av annan kommun vid behov.

HVB ensamkommande

Under 2019 effektiviserades och minskades verksamheten för att kunna möta ett minskat behov och det har vi fortsatt med under 2020. I drift 2020 har funnits HVB-hem, stödboende och utslussverksamhet. Under året gjordes överenskommelse med övriga kommuner i länet om mottagandet för 2020, som innebär att Ånge kommun stått som mottagande kommun för länets alla anvisningar om ensamkommande (utom Härnösand). Det har inte varit så stort inflöde (bland annat med anledning av pandemin). Samma överenskommelse gäller 2021 och kommunen har också fått en högre tilldelning av kvotflyktingar för att kunna ta emot ensamkommande kvotflyktingar. Vi förberedde flytt av verksamheten till Fränsta men det blev inget då kommunen ändrade sig och inte behövde de lokaler vi bedriver verksamhet i till förskolelokaler. Ekonomiskt visar verksamheten ett resultat på - 1 150 tkr för 2020.

Socialpsykiatri

En verksamhet som varit eftersatt i många år men under andra halvan av 2020 anställdes en samordnare till socialpsykiatrin och verksamheten kunna starta upp och möta de behov som finns inom det området.

Utfall för IFO: -459 tkr

Stöd och omsorg

Gruppboheter och daglig verksamhet

Stöd och omsorg har öppnat en tillfällig gruppbohet. Eftersom behovet var svårbedömt var även budget svår att beräkna. Lokalernas utformning påverkar utfallet eftersom de inte är optimala för verksamheten. Ny gruppbohet backade med - 1275 tkr

Övriga gruppboheter har haft inne extraresurser vilket motsvarar totalt ca - 800 tkr. Dock har daglig verksamhet överskott i budget pga. Corona och minskad verksamhet.

Personlig assistans

I budget sakades pengar för ett tillfälligt utökad LSS, personlig assistans ärende vilket motsvarar -892 tkr

Övrig personlig assistans har gått plus pga. att staten betalar sjuklönekostnader inom personlig assistans

Kortidsvistelse

Ett nytt ärende har uppstått inom kortidsvistelse LSS. Motsvarar - 465 tkr

Familjehem/elevhem

Med en elev färre som genomgår gymnasieskola än prognosen +829tkr

Stöd och omsorg

Årets resultat hamnar på strax över 699 tkr plus i jämförelse med lagd budget. De största anledningarna är Coronapandemin. Staten har ersatt sjuklönekostnaderna vilket har minskat våra kostnader för de personliga assistansuppdragen. Den dagliga verksamheten har också varit helt stängd under en period och delvis stängd under större delen av tiden och det har resulterat i lägre personalkostnader.

Det finns även ett överskott på ansvarsområdet för familjehem/elevhem då två av eleverna har avslutat sina studier på annan ort och inte behöver elevhemsplatsen.

Pandemin har även medfört att personer som är beviljade kontaktpersoner och eller ledsagning i större utsträckning tackat nej till insatser, av rädsla för att träffa andra under pandemin.

Socialpsykiatrin har ett överskott mot lagd budget. Det beror på att vi hade budget för hela året, men den som anställdes började under augusti månad.

Några ansvarsområden har lämnat ett minus i jämförelse med lagd budget. För ansvarsområdet med tillfällig utökning av personlig assistans blev underskottet knappt 900 tkr. Även ansvarsområdet 97214, kortidsvistelse, lämnade ett minus på 465 tkr och anledningen är att besluten blev större än vad vi kunnat förutse.

Gruppboheten Älvgården lämnar ett minus och anledningen är ett behov av utökad

personalbemanningen i samband med sjukdom under den första delen av 2020.

Den nystartade gruppboenden (Spångens gruppboende) genererade ett minus mot lagd budget på drygt en miljon kronor. Avvikelsen förklaras med att omvårdnadsbehovet var större än vad vi kunnat förutspå samt att de provisoriska lokalerna inte är optimala för ändamålet.

Utfall för stöd och omsorg: + 699 tkr

Investeringar

Investeringsprojekt, tkr		Utfall 2020	Budget 2020
97101	IT-investeringar	450	500
97102	Renoveringar o bredband	76	200
97103	Vitvaror	0	100
97104	Myndighetskrav	89	450
97105	Förebyggande+taklyftar, sängar	580	557
97106	Möbler, sn	112	100
977823	Ny gruppboende	0	100
	Summa	1 307	2 007

Socialnämnden önskar att xx tkr ombudgeteras 2021.

Särskilda boenden har gjort följande investeringar:

- Investeringskonto 97102, Renoveringar och bredband
 - 76 tkr för ett nytt kontor för enhetschef på Hallstaborg
 - 124 tkr finns kvar då p.g.a. pandemin kunde vi inte utföra ljudisolering gällande SSK lokalen i Furubacken.
- Investeringskonto 97104, Myndighetskrav
 - 89 tkr använt till köp av en dekontaminator till Furubacken
 - 361 tkr finns kvar för
 - Trygghetslarm gällande Utsiktens demensboende. Ett beslut togs i nämnde att lägga ned 10 boendeplatser där Utsikten läggs ned och därmed inget ny trygghetslarm behövs.
 - Nyckelskåp; på grund av reglerna så det finns pengar även som blev kvar.
- Investeringskonto 97105, Förebyggande
 - Hela investeringssumma, 579 tkr, användes till sängar, taklyftar och madrasser.
- Investeringskonto 97106, Möbler
 - 61 tkr användes av särskilda boenden till demensvänliga möbler, Hallstaborg.
 - 51 tkr har använts till möbler hemvård Öst.

9.10.6 Måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges mål: Ett aktivt och levande näringsliv fyllt av nytänkande och kreativitet. Ett lokalt och regionalt engagemang och samarbete.

Kommunfullmäktiges mål: Goda förutsättningar att bo och leva i Ånge kommun. Att ha service, kommunikationer, idrott, kultur och en rik fritid som ökar trivselfaktorn.

Nämndens mål: Öka andelen elever som är behöriga till nationellt gymnasieprogram genom tre aktiviteter inom socialnämndens verksamhet, som bidrar till målet.

Påbörjat projekt med mental träning i skolan.

Översyn av mätmetoder för trygghet för skolungdomar påbörjad.

Handläggare på barn och familj påbörjat samarbete med elevhälsoteam på skolorna.

Prioriterade aktiviteter	Kommentar
 Fortsatt samverkan mellan socialnämnden och utbildningsnämnden, bland annat deltar socialtjänsten i elevhälsoteam på alla skolor, fältassistenter i skolmiljön, genom statliga medel arbeta med att främja psykisk hälsa i skolan, fortsatta samverkansträffar med skola/BUP	Handläggare på barn och familj har påbörjat samarbete med elevhälsoteam i skolan Projekt med mental träning i skolan påbörjat Översyn av mätmetoder för trygghet för skolungdomar påbörjad.

Mått	Period	Utfall
 Antal elever i årskurs 9 med godkända betyg	2020	
Kommentar Resultat har vid delårsrapport ännu inte kommit.		

Nämndens mål: Minska allvarliga fysiska skador till följd av fall (fallskador) inom särskilda boenden och hemsjukvård med 40%, jämfört med föregående år.

Minskning av allvarliga skador till följd av fall med 43,7% från föregående år.

2019 - 32 st.

2020 - 14 st.

Prioriterade aktiviteter	Kommentar
 Utbildning i fallprevention till omvårdnadspersonal	Två arbetsgrupper (Hallstaborg och hemtjänst mitt) har utsett fallcoacher som tillsammans med sjuksköterskor, arbetsterapeut och fysioterapeut gått Socialstyrelsens utbildning "ett fall för teamet". Tanken var att baspersonal skulle utbildas, men detta har inte varit möjligt.
 Att inom SÅBO och hemtjänst skapa team för att arbeta fallpreventivt	Två arbetsgrupper (Hallstaborg och hemtjänst mitt) har utsett fallcoacher som tillsammans med sjuksköterskor, arbetsterapeut och fysioterapeut gått Socialstyrelsens utbildning "ett fall för teamet". Dessa har dock inte "satts i drift" då det kräver utbildning av baspersonal och samarbete med denna för att få bäst effekt.

Mått	Period	Utfall
 En minskning av antal allvarliga fallskador bland de som är 80 år och äldre med 40% jämfört med 2019.	Halvår 2 2020	 Godkänd
Kommentar En minskning av allvarliga fallskador med 43,7%. 2019 - 32 st. 2020 - 14 st.		

Nämndens mål: Ökad självständighet för brukare i hemmet genom digitalisering. Två nya aktiviteter för digitalisering ska genomföras under året.

Digitala lösningar för nyöppnad gruppboende för ökad trygghet för de boende. Med larm och kameror.

E-tjänster för medborgare och brukare. Med ansökan för ekonomiskt bistånd samt orosanmälan för barn som far illa.

Kommunfullmäktiges mål: Utbildningsmöjligheter med hög kvalitet genom hela kedjan från förskola till vuxnas lärande. Att kunna tillgodose arbetslivets efterfrågan på kompetens.

Nämndens mål: Ökad frisknärvo bland anställda genom att korttidssjukfrånvaron minskar med 1%-enhet.

Målet är en minskning med 1%-enhet.

En ökning med 1,88%-enheter. En möjlig förklaring är att personal varit tvungna att stanna hemma vid minsta förkylningssymptom, utifrån riktlinjer för hantering av Covid-19.

Mått	Period	Utfall
 frisknärvaro	2020	
Kommentar Målet är en minskning med 1%-enhet. En ökning med 1,88%-enheter.. En möjlig förklaring är att personal varit tvungna att stanna hemma vid minsta förkylningssymptom, utifrån riktlinjer för hantering av Covid-19.		

9.10.7 Medarbetare

Uthållighet i arbetet med Covid-19

Socialnämnden har varit en hårt pressad organisation under första halvåret och årets sista månader. Pandemin har inneburit hög arbetsbelastning på alla nivåer. Dock har all personal varit oerhört duktiga och ansvarstagande. Ordinarie verksamhet har ställt om till att skydda våra brukare och patienter från smitta.

Socialnämnden har följt sjukskrivningstalen noga. Det har varit svårt att göra jämförelse med 2019. Rekommendationerna har varit att alla medarbetare ska stanna hemma vid minsta symtom vilket alla tagit på största allvar.

Normalt ska sommaren vara återhämtning men av kända skäl har detta varit svårt. Samtidigt har inte slutet av året inneburit någon återhämtning. Det finns en oro för hur mycket belastning personalen tål.

Bemanning och kompetensförsörjning

Arbetet med att finslipa arbetsmodellen för valfri sysselsättningsgrad och bemanningsövertagandet tog fart igen efter semestrarna. Men tvärstannade i november. Det fortsatta arbetet med införandet av rollen vårdbiträde behöver samköras med eventuella nedskärningar i antalet platser och ambitioner att i högre grad anpassa särskilda boenden till brukarbehov, ett arbete som också tog fart igen efter den första "coronaomställningen" men likt tidigare nämnda försök blev det även här tvärnit i november.

Arbetet med att hantera coronahotet mot våra brukare har medfört att tankar om chefsförsörjningen tagit ny fart. En modell som används under pågående pandemi kommer att utvärderas och vara en del i den framtida planeringen.

Hemtjänst

Har inte lyckats med att anställa sjuksköterskor på sjukdomsvikariat och längre vikariat i den utsträckning som skulle ha behövt. Verksamheten har tyvärr varit väldigt underbemannade under året. Dels bidrog pandemin till en högre frånvaro, men även att det överlag varit svårt att rekrytera vikarier på området.

En verksamhetschef färre, men en nyrekrytering av enhetschef på 50% för rehab. Två avgiftshandläggare har under hösten övergått till att tillhöra Ekonomienheten.

Omvårdnadsbehovet inom hemtjänsten har varit större än budgeten. Hemtjänstgruppen Alby/Haverö har utökats med anledning av att Spångbrogården upphörde att vara ett särskilt boende och att flertalet av de boende valde att få sin omvårdnad utförd av hemtjänstens personal.

Stöd och omsorg

En utökning av antalet medarbetare har skett inom stöd- och omsorg med ca: 13 personer. Det

är dels den nystartade gruppboenden (Spångens gruppboende) och att en brukare valt kommunen som arbetsgivare i ett personligt assistansärende.

Det visade sig vara svårt att rekrytera utbildade stödpedagoger i tillräcklig omfattning, där behövs det en fortsatt fokusering på området.

9.10.8 Framtiden

Övergripande

Rent generellt ser Socialnämnden att kommunerna tillskrivs ett större ansvar. Trygg och säker hemgång, Nära vård, LSS utredningen (barn under 16 år), spelmissbruk och inriktning med förebyggande arbete i kommande översyn av Socialtjänstlagen, är några exempel.

Nära vård

Socialnämnden ser att det ökade kommunala ansvaret kommer att vara positivt för våra medborgare, som idag inte har samma förutsättning under kvällar och helger för tillgång till primärvård, som i större städer. Dock behöver staten omfördela medel från sluten vård till primärvård och hemsjukvård för att omställningen ska bli bra. Annars är det stor risk att enbart förflyttning sker av arbetsfördelning, men inga statliga medel. Kommunerna står för ca 30 % av vården.

Organisatoriska förändringar och kompetensförsörjning

Socialtjänsten behöver göra en anpassning inom äldreomsorgen för att säkerställa framtida behov. Socialnämnden har haft en överkapacitet av platser inom särskilda boenden de senaste åren, med en förskjutning till hemtjänst och hemsjukvård. Fler brukare väljer att bo hemma med insatser från hemtjänsten. Parallellt med detta visar all tillgänglig nationell statistik och regeringens riktade medel på att det om ca 5 år finns ett ökat behov av platser på särskilda boenden. Bredvid detta kommer redogörelser från kommuner att prognoserna för tillfället inte rimmar med verkligheten och att de har svårt att hitta en rimlig förklaring till utvecklingen. Att planera för detta samtidigt som socialtjänsten just nu har fler särskilda boendeplatser än liknande kommuner är en stor utmaning. Att följa långsiktiga prognoser och trender hos andra kommuner i landet blir avgörande för att kunna göra korrigeringar i tid.

Lokalförsörjningsplanen är ett strategiskt viktigt dokument för Socialnämnden. Behovet av ett trygghetsboende är påtagligt. Medborgare som inte kan bo kvar i sina hus, p.g.a. ålder eller någon form av handikapp, får närhet till viktiga samhällstjänster och social samvaro.

Forskning har visat att detta förskjuter åldersrelaterade problem med många år.

Socialnämnden har ett pågående arbete med att ta fram en plan för hur behovet kan säkerställas i framtiden. Personalens kompetens och brukarnas behov är där viktiga delar, som behöver samspela med lokalers utformning och läge.

Även en ny gruppboende lokaliserad i Ånge är i drift. Socialnämnden ser ett ökat behov inom LSS. Kommunen har fler personer 0-22 år med insatser enligt LSS än de flesta kommuner i landet, per invånarantal. Vilket också speglar sig i skolan och ställer stora krav på kompetens och resurser. Dessa personer blir äldre och behovet av ytterligare en gruppboende är stor. På riksnivå sker en översyn av LSS vilket kan innebära förändringar framförallt vad gäller huvudmannskapet av personlig assistens.

En annan utmaning inför framtiden är att säkerställa att våra medarbetare har rätt kompetens. Socialnämnden ser att fler svårt multisjuka söker till särskilda boenden vilket innebär mer

specialistvård. Även det psykiska måendet bidrar till utmaningar. Socialnämnden har idag nyckeltal som inte motsvarar den vård och omsorg som till viss del krävs. Till följd blir det extra kostnader för extra vak och förstärkt bemanning. Nyckeltalen behöver förändras och personalens kompetens behöver användas på ett smartare sätt.

Digitalisering

Digitaliseringen blir nödvändigt för att klara framtid uppdrag inom välfärden. Nära vård kan ske i hemmet om rätt utrustning finns för att koppla upp mot slutenvård och primärvård. Kommunens strategi för bredband och digitalisering är oerhört viktig för Socialnämnden. Annars kommer vi som kommun att skapa segregation och digitalt utanförskap. När Telia avvecklat koppartråden och ersatt med mobilnätverk märktes genast en försämring i täckningsgrad. Regeringen har tillsatt en utredare, som riktar sig mot socialtjänsten och framtiden. Glesbygderna har en stor utmaning med infrastrukturen, som är en förutsättning för utveckling. Ett exempel är socialnämndens trygghetslarm. Det fungerar inte ens med förstärkare i vissa områden. Om inget görs strategiskt av regeringen kommer vår kommun att uppleva ett digitalt utanförskap. Incitament finns inte hos privata aktörer i glesbygd där kundunderlag saknas.

Samverkan runt folkhälsa och förebyggande arbete

En oroväckande utveckling är den ohälsa som finns hos våra medborgare i arbetsför ålder. Socialnämnden behöver i sin verksamhet ställa om mot ett mer förebyggande arbete där socialpsykiatri och samarbete med regionen är nödvändig. Vår kommun är i behov av ett gemensamt strategiskt arbete kring folkhälsa för att inte belasta socialtjänsten i framtiden. Socialnämnden har ambitionen att utveckla det förebyggande arbetet.

En viktig fråga för att öka antal ungdomar som klarar sig genom skola och gymnasium med godkända betyg är att föräldrarna har sysselsättning och utbildning. Ånge kommun behöver fokusera på att få ut fler i sysselsättning och integrera våra utlandsfödda. Nationellt kan man se att det tar lång tid för gruppen nyanlända att komma i egen försörjning, utan subventioner. Den korta tid på 2 år i etablering är i de allra flesta fall inte tillräckligt. Ett gemensamt projekt inom kommunen finns. I detta ligger också den viktiga kompetensförsörjningen. Ånge kommun behöver fler personer i arbete.

9.10.9 Intern Kontroll

Att rutin för hantering av kontanta medel inte efterföljs

Kontrollmoment	Utfall
Kontroll av förebyggande åtgärder kontanthantering Vad kontrolleras? Synkronisering av rutin till en och samma för alla verksamheter Information på enheters APT om reviderad rutin Hur sker kontrollen? Kontroll av minnesanteckningar från APT Kontroll om rutin reviderats. När utförs kontrollen? Årsskifte 2020-2021	 Större avvikelser

Kontrollmoment	Utfall
Kommentar Ej genomförda aktiviteter. Revidering av rutin ej klar.	

Brist på personal

Kontrollmoment	Utfall
Rekryteringar	 Ingen avvikelse
Vad kontrolleras? Antal rekryteringar där ingen med efterfrågad kompetens kunnat anställas	
Hur sker kontrollen? Förvaltningscheferna rapporterar	
När utförs kontrollen? Varje tertial	
Kommentar Efterfrågad kompetens har kunnat tillsättas. Dock har det varit svårigheter att rekrytera tillräckligt med personal med rätt kompetens under den värsta perioden av covid-19.	
Hantering i strategisk ledningsgrupp	 Större avvikelse
Vad kontrolleras? Kontroll om kompetensförsörjning hanteras och dokumenteras på strategisk ledningsgrupp vid samtliga planerade möten	
Hur sker kontrollen? Granskning av anteckningar från möten	
När utförs kontrollen? Halvårsvis	
Kommentar Den strategiska ledningsgruppens planering har helt omkullkastats i samband med Covid-19. Viss långsiktig planering för kompetensförsörjning har kunnat genomföras, med pågående projekt som försörjning av sommarvikarier, titelutbyte inom stöd och omsorg och införandet av vårdbiträden. Men som stående punkt vid mötena har den prioriterats bort till förmån för planering riktad mot hanteringen av pandemin.	

Ohälsosam arbetsmiljö

Kontrollmoment	Utfall
Skyddsronder	 Större avvikelse
Vad kontrolleras? Att riktad och allmän skydds rond är utförd.	
Hur sker kontrollen? Verksamhetschefer kontrollerar att verksamheterna dokumenterat allmän och riktad skydds rond.	
När utförs kontrollen? Allmän skydds rond utförs andra kvartalet. Riktad skydds rond utförs tredje kvartalet.	
Kommentar En majoritet av enheterna har inte en dokumenterad allmän skydds rond inom tidsspannet. Enheter har prioriterat arbetet med arbetsmiljöanalyser kopplade till Covid-19 och den allmänna skydds ronden har inte	

Kontrollmoment	Utfall
hunnit utföras inom tidsramen. Arbetet med att få till en gemensam skyddsrand för socialnämndens verksamheter förlagda på kommunhuset har inte blivit verkligt, men kommer att lyftas vid KLK samverkan till hösten.	

Persondataskyddet för brukare riskeras

Kontrollmoment	Utfall
Loggkontroller Vad kontrolleras? Att loggkontroller i Procapita utförs. Hur sker kontrollen? Undersöker om granskningsprotokoll för loggkontroller finns för tertialets månader. När utförs kontrollen? Varje tertial.	 Ingen avvikelse

Risk att personuppgifter inte hanteras på rätt sätt

Kontrollmoment	Utfall
Loggkontroller (Kommunövergripande internkontroll som i socialnämndens internkontroll finns under process Informationssäkerhet) Vad kontrolleras? Att loggkontroller i Procapita utförts och dokumenterats Hur sker kontrollen? Undersökning om granskningsprotokoll for loggkontroller finns för tertialets månader När utförs kontrollen? Tertial Kommentar Loggkontroller utförda.	 Ingen avvikelse

10 Gemensamma nämnder och förbund

10.1 God ekonomisk hushållning

Driftredovisning, Gemensamma nämnder och förbund, tkr	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse %	Utfall 2019
Medelpads räddningsförbund	-11 582	-11 450		-11 172
Överförmyndarnämnd	-1 419	-1 270		-1 360
Kollektivtrafikmyndigheten	-7 957	-8 200		-8 009
Samordningsförbundet	-368	-368		-289
Bygg och Miljö	-4 178	-4 101		-3 321
Total	-25 504	-25 389	-0,5	-24 151

10.2 Överförmyndarnämnden MITT

Överförmyndarnämnden Mitts uppdrag är att utöva tillsyn över ställföreträdare, det vill säga gode män, förvaltare och förmyndare. Syftet med tillsynen är att kontrollera att ställföreträdare sköter sina uppdrag på ett lämpligt sätt så att de som har behov av stöd och hjälp inte drabbas av rättsförlust. Nämnden har en skyldighet att lämna statistik till länsstyrelsen, utreda tingsrättens ansökningar om ställföreträdarskap vid föreläggande, erbjuda utbildning till ställföreträdarna samt utreda behov av ställföreträdare och föreslå lämplig person för uppdraget.

Överförmyndarnämnden Mitt har ett preliminärt resultat för år 2020 när det gäller Ånges del: Kostnader för överförmyndarverksamhet 100 000 och för ensamkommande barn -121 000.

Summan för Ånge kommun - 21 000 Ånge kommun kommer att faktureras enligt avtal.

10.3 Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland

Kommunalförbundet kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län bildades av länets sju kommuner och landstinget Västernorrland 2012 med ansvar för den regionala kollektivtrafiken enligt Lag om Kollektivtrafik SFS 2010:1065 och EU kollektivtrafikförordningen (EG) 1370/2007. Kommunalförbundet fastställer i ett regionalt trafikförsörjningsprogram samt beslutar om budget för kollektivtrafiken i Västernorrlands län. Kommunalförbundet beslutar om allmän trafikplikt inom länet.

Kommunalförbundet ansvarar även för att:

- Efter överenskommelse med Region Västernorrland eller en kommun i länet upphandla persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål som kommunerna eller landstinget ska tillgodose samt samordna sådana transporttjänster.
- Verka för att den regionala kollektivtrafiken är tillgänglig för alla resenärsgupper samt
- Verka för en tillfredsställande taxiförsörjning i länet.

Kommunalförbundet leds av en förbundsledning som består av nio ledamöter vilka utses av respektive medlems fullmäktige.

Den av kommunalförbundet upphandlade samhällsfinansierade busstrafiken och särskilda kollektivtrafiken (SÄKO) i Västernorrlands län körs under varumärket Din Tur. Norrtåg AB, som ägs gemensamt av de fyra nordligaste kollektivtrafikmyndigheterna, upphandlar den regionala tågtrafiken.

10.4 Räddningstjänstförbundet

Medelpads räddningsförbund arbetar efter följande styrdokument; ägaruppdrag 2020-2023 som anger inriktningarna, handlingsprogram 2020-2023 som anger övergripande mål samt mål- och resursplan (MRP) 2020 som anger detaljerade mål och aktiviteter. Ytterst utgår inriktningen för räddningstjänstens verksamhet från lagar och förordningar. Lagen om skydd mot olyckor är den viktigaste.

År 2020 har varit ett år som inte har varit likt något annat. Pandemin satte redan under våren ett starkt avtryck på flertalet viktiga förhållanden vid Räddningstjänstförbundet. Omfattande verksamhet, såväl extern som intern, har fått planeras om eller flyttas framåt i tiden. Prioriteringen har legat på att så långt som möjligt förhindra att smittan sprids till personalen. Och då i första hand att den operativa verksamheten har kunnat fungera

Under året startade arbetet upp med att projektera för tre nya brandstationer. Sundsvall och Timrå ska få nya heltidsstationer samt Liden ska få en ny RIB-station. Allt går under arbetsnamnet Pandora. Både när det gäller lokalsamarbete och samverkan i övrigt mot bakgrund av nya lokallösningar, eftersträvas ett nära samarbete med bland annat ägarkommunerna, Region Västernorrland och SOS Alarm AB. Att lokalerna utformas i enlighet med personal- och arbetsmiljöintressen är särskilt viktigt. Arbetet med Pandora är högt prioriterat inom MRF och kommer att pågå under flera år framöver.

10.5 Samordningsförbundet

Samordningsförbundet Ånge har som uppdrag att verka för en finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet samt för tvärssektoriell samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Västernorrland och Ånge kommun.

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundets uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna.

Pandemin och den ökade arbetsbelastningen för förbundets samverkande parter har inneburit stora utmaningar under 2020. Men trots det kan vi peka på positiva trender; Ånge kommun har fortfarande lägre arbetslöshetssiffror än andra kommuner i länet, inte minst när det gäller ungdomsarbetslösheten. Antalet hushåll som är beroende av ekonomiskt bistånd minskar. Dessa positiva trender kan härledas till parternas samverkan dels inom ramen för projektet Ångemodellen som delfinansieras av förbundet dels inom ramen för handläggarnätverket ”RÅFA-gruppen” (Region, Ånge kommun, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen) vars

syfte är bland annat att ge individer som bedöms i behov av samordnade insatser anpassat stöd med arbete eller studier som mål.

10.6 Bygg och miljö

Den gemensamma nämnden bildades den 1 januari 2018 tillsammans med Ånge kommun. Nämnden ansvarar för frågor inom plan- och bygglagens område, miljöbalkens område, livsmedelslagstiftningens område, ärenden om bostadsanpassning med mera.

En mycket stor del av nämndens arbete är styrt av lagar och förordningar där myndighetsutövningen spelar en central roll. Nämnden består av ledamöter från Bräcke och Ånge kommuner där antalet ledamöter uppgår till fem stycken.

Årets händelser

En uppföljning av 2019 års revisioner har skett, varvid länsstyrelsen har uttalat sig positivt över de genomförda åtgärderna.

Nämnden har under året fått ett nytt uppdrag avseende trängseltillsyn på serveringsställen vilket har krävt en hel del resurser. Uppdraget gäller minst till maj 2021.

Den pågående pandemin har fått konsekvenser för årets planerade tillsyn där delar har förskjutits och annat har förändrats eller ställts in.

Pandemin har också medfört högre belastning på byggnadsinspektörerna då mängden av mer komplexa ärenden har ökat.

Ett omfattande arbete har genomförts med införande av e-tjänster, vilket bedöms öka tillgänglighet och bidra till bättre service för såväl kommuninvånare som företag.

Personalomsättningar under året har orsakat ett resursbortfall, främst inom miljö- och hälsoskyddstillsyn.

11 De kommunala bolagen

11.1 Ånge Fastighets- och Industri AB

11.1.1 Årets viktiga händelser

Covid-19

ÅFA har påverkats av Covid-19 pandemin men effekten har dock varit förhållandevis begränsad. Till följd av pandemin har uppgörelser gjorts i form av hyresrabatter till några näringsidkare och leverantörsfakturer betalas på kortare tid. Vid årets utgång var summan av de lämnade hyresrabatterna dock mycket begränsad.

Några viktiga händelser under 2020

- Under 2019 tömde ÅFA 16st lägenheter i Ljungaverk och under 2020 tömdes ytterligare 30st lägenheter i Alby. ÅFA skall under 2021 riva dessa lägenheter.
- Det sker en detaljplaneändring i Alby och den är förhoppningsvis klar under våren 2021 så att ÅFA sedan kan försöka att sälja skolan i Alby.
- Renoveringen av Fränsta simhall har pågått för fullt under 2020 och skall nu vara klar för en nyinvigning i början av 2021. Det mesta av arbetet har bedrivits av lokala hantverkare.
- Kommunfullmäktige har tagit beslut om att ÅFA ska påbörja byggnationen av nya förskolan på Åsgatan, det kommer att byggas en liknande förskola som Sundsvalls kommun har byggt på ett flertal plaster i Sundsvall.
- ÅFA har gjort klart med Riksarkivet om en till- och ombyggnad av MKC för att säkerställa en utökning av deras verksamhet i Fränsta.
- ÅFA har minskat antal förvaltningsområden från 8 till 6, detta är ett resultat av minskat fastighetsbestånd och effektiviseringar som genomförts.

11.1.2 God ekonomisk hushållning

Drift

Den tilltagande boendesegregationen begränsar människors frihet och hotar sammanhållningen i samhället. På svaga marknader som Ånge kommun finns ett bostadsöverskott medan det i stora delar av landet finns ett underskott av lägenheter. Dessutom är det stora svårigheter att ekonomiskt klara den begränsade nyproduktion eller ombyggnation som ändå behövs i vissa av våra landsbygdskommuner i landet.

Samtidigt ökar behoven av vård och omsorg samt tillgängliga bostäder för den växande äldre befolkningen i snabbare takt än kommunernas resurser. Dessa växande skillnaderna mellan olika delar av landet är ett problem som måste tacklas.

De ekonomiska förutsättningarna för bolaget var vid ingången av 2020 inte de bästa, med en vakansgrad på ca:10% som ökat till ca:12% och en lägre intäkt på bostadsdelen med ca: 5 Mkr och fortsatta kostnader på hyresobjekten med ca:2,5 Mkr. ÅFA har under året tömt 30 lägenheter i Alby och därav sänkt kostnaderna i Alby rejält samt gjort personalnedskärningar som också inneburit minskade kostnader.

För bokslutet 2020 har ÅFA varit tvingade att genomföra nedskrivningar på ca:11 Mkr, så på helår 2020 redovisas ett negativt resultat. Dock värt att notera är att trots utmaningar lyckades ÅFA uppvisa ett positivt rörelse resultat om ca:3,5 Mkr före nedskrivningar.

Nedskrivning kan kräva tillskott

Enligt gällande redovisningsregler måste en fastighets värde skrivas ner om marknadsvärdet bedöms vara lägre än det bokförda värdet (kostnaden för mark och byggnad). En nedskrivning innebär en kostnad för bolaget och kan i vissa fall utlösa krav på kapitaltillskott från ägaren om och när soliditeten urholkas. En liten kommun som Ånge kommun har kan ha svårt att lämna ett större tillskott och i vissa fall kan tillskott riskera att betraktas som olagligt statsstöd.

Investeringar

Investeringar under 2020

- Energioptimeringar, Hemskogsvägen och Solgårdsgatan
- Ombyggnad matsal, Boberg
- Ombyggnad; Gelab
- Takbyte, Hemskogsvägen
- Ombyggnad, Spångbro
- Badhuset
- Ombyggnad, Brandstation Fränsta
- Lokalutredningar

Totalt har ÅFA gjort investeringar på Ca: 15Mkr under 2020.

11.1.3 Måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges mål: Ett aktivt och levande näringsliv fyllt av nytänkande och kreativitet. Ett lokalt och regionalt engagemang och samarbete.

Kommunfullmäktiges mål: Goda förutsättningar att bo och leva i Ånge kommun. Att ha service, kommunikationer, idrott, kultur och en rik fritid som ökar trivselfaktorn.

Kommunfullmäktiges mål: Utbildningsmöjligheter med hög kvalitet genom hela kedjan från förskola till vuxnas lärande. Att kunna tillgodose arbetslivets efterfrågan på kompetens.

Nämndens mål: Förutsatt att ägaren inte ålägger ÅFA ytterligare investeringar sänks låneskulden med 10 miljoner.

ÅFA fortsätter att följa vår amorteringsplan med ca:10 Mkr per år.

Nämndens mål: Bibehålla underhållet på en nivå av minst 10 miljoner.

ÅFA har fortsatt att underhålla för minst 10Mkr per år, men det kan naturligtvis bli svårare att hålla den summan på grund av höga vakanser och att marginalen minskar. Det är fortsatt ett stort underhållsbehov på våra bostadsfastigheter och med minskade ekonomiska förutsättningar måste både beståndet och planerna ses över löpande.

Nämndens mål: Höja vårt NKI (Nöjd Kund Index)

ÅFA har bytt leverantör för mätningarna till Aktiv bo och enligt deras mätning uppvisas ett index på 79, Detta blir mer analyserbart efter nästa mätning då det går att jämföra resultaten.

Nämndens mål: Kartlägga och tillgodose framtida kompetensbehov

ÅFA utbildar löpande sin personal och vid varje medarbetarsamtal ses behoven över och en utbildningsplan tas fram om det finns behov. Många av vår personal har förkovrat sig i olika ämnen under året.

Nämndens mål: Vakansgraden ska inte överstiga vakansgraden till 3,5 %.

Ett mål som verkligen behöver arbetas med för att uppnå. ÅFA skall riva 46st lägenheter under 2021, men det räcker inte då det fortsatt finns ca:80st lägenheter vakanta i vårt bestånd. ÅFA måste fortsätta att anpassa beståndet till befolkningsutvecklingen i kommunen annars kommer det att medföra stora kostnader som urholkar ekonomin i ÅFA under lång tid.

Nämndens mål: Bredband till alla lägenheter.

Ett mål som uppnåtts för flera år sedan.

Nämndens mål: Minska energianvändningen med 20 % till år 2020

ÅFA har sänkt energianvändandet med ca 26% sedan 2009.

Från ca 30 434 MWh till 22 364 MWh

11.1.4 Medarbetare

ÅFA har anpassat organisationen under året. Pensionsavgångar har ej ersatts samt en tjänst har varslats i kundcenter. Under 2021 kommer fler pensionsavgångar som inte kommer att

ersättas. Under året har administrationen förstärkts med en ny ekonomiansvarig.

11.1.5 Intern Kontroll

Att inte attestrutiner följs

Kontrollmoment	Utfall
Attestrutiner	 Mindre avvikelser
Vad kontrolleras? Att behöriga personer attesterat enligt attestplan	
Hur sker kontrollen? Genom stickprov	
När utförs kontrollen? Löpande under året genom stickprov.	
Kommentar ÅFA har under året implementerat ett attest & inköpsreglemente som gör det tydliggör befogenheter och summer. Under nästa år skall även fastighetsköarna in i attesten.	

Brist på personal

Kontrollmoment	Utfall
Rekryteringar	 Ingen avvikelser
Vad kontrolleras? Antal rekryteringar där ingen med efterfrågad kompetens kunnat anställas	
Hur sker kontrollen? VD rapporterar	
När utförs kontrollen? Varje tertial	
Kommentar Inte några problem med ansökningar då det genomförts rekryteringar, många behöriga sökande har det varit på de tjänster som annonserats ut.	

LOU

Kontrollmoment	Utfall
LOU	 Ingen avvikelser
Vad kontrolleras? Avstämning så att inköp görs mot kommunens och egna ramavtal	
Hur sker kontrollen? Förvaltare kontrollerar och rapporterar till VD	
När utförs kontrollen? Löpande	
Kommentar Har varit problem med att följa upp och göra nya upphandlingar i tid på våra ramavtal, men kommunen har nu anställt en upphandlare som hjälpt oss med förfrågningar under hösten så det har säkrats upp nya avtal där det fattades.	

Högre vakansgrad på både hyres och lokaldelen

Kontrollmoment	Utfall
Resultatuppföljning	◆ Mindre avvikelse
Vad kontrolleras?	Resultatuppföljning gentemot budget, både helhet och per resultatenhet.
Hur sker kontrollen?	Jämförelse mellan avstämnda rapporter och budget.
När utförs kontrollen?	Löpande avstämmningar under året.
Kommentar	Gick in i 2020 med en hög vakansgrad som har fortsatt att öka under året. Många tuffa åtgärder måste verkställas för att minska utgifter, då intäkter minskar på grund av det höga vakansläget. ÅFA:s fastighetsbestånd måste anpassas mot efterfrågan och befolkning. Kommunens minskade befolkningsutveckling fortsätter och de kommunala verksamheterna måste anpassas för kommande behov. Det räcker inte att ÅFA ensam försöker anpassa sig till befolkningsutvecklingen utan behöver även samarbete med de kommunala verksamheternas anpassning. Det kommer att vara några tuffa år framför oss men det går att göra något bra av allt bara vi jobbar mot samma mål - ägare och bolag.

11.2 Ånge Energi AB

11.2.1 Årets viktiga händelser

Det har varit stora problem med värmeleveranserna från Nouryon under året, men 2021 ser ut att fungera bättre då det har genomförts vissa investeringar i fabriken.

- Det har varit två stora läckor på fjärrvärmenätet i Ånge tätort som har inneburit stora kostnader och mycket arbete.
- Det har införts elektronisk fakturahanteringen under året.
- Ånge Energi drabbades av en stor kundförlust i och med att Mejeriet gick i konkurs.

11.2.2 God ekonomisk hushållning

Drift

- På grund av det varma året som har intäkterna inte nått den nivå som budgeterats. Det har även under året inträffat stora skador på fjärrvärmenätet som medfört höga kostnader. Därför har inte Ånge Energi nått det resultat som lagts i budgeten. För 2020 nås ett driftsresultat på ca: 500 Tkr.

Investeringar

- Byte av kulvert till fjärrvärmenätet.
- Nyanslutning av en kund i Ånge.

11.2.3 Måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges mål: Ett aktivt och levande näringsliv fyllt av nytänkande och kreativitet. Ett lokalt och regionalt engagemang och samarbete.

Kommunfullmäktiges mål: Goda förutsättningar att bo och leva i Ånge kommun. Att ha service, kommunikationer, idrott, kultur och en rik fritid som ökar trivsselfaktorn.

Kommunfullmäktiges mål: Utbildningsmöjligheter med hög kvalitet genom hela kedjan från förskola till vuxnas lärande. Att kunna tillgodose arbetslivets efterfrågan på kompetens.

Nämndens mål: Soliditet på minst 10 %

Vi har nått vårt mål på 10%

Mått	Period	Utfall
— ökad amortering	2020	

Nämndens mål: Öka användandet av spillvärme från ca 70 % till 75 %.

Användandet av spillvärme uppgår till 57% , detta på grund av de stora avbrott som varit från Nouryon fabriken.

Mått	Period	Utfall
— Öka användningen av spillvärme	2020	
Kommentar Vi når inte det tänkta målet på 75% användande av spillvärme, detta på grund av alla avbrott från Alby fabriken.		

Nämndens mål: Trygg, effektiv och miljövänlig leverans av värme till kunderna

Ett mål är också att minska användandet av olja i våra anläggningar då Ånge Energi endast använder olja som reserv till sina anläggningar. I Ånge är ca: 2/3 av all energi från spillvärmen och resterande kommer från flis. I Fränsta så är det pellets som utgör huvudsaklig energikälla.

Mått	Period	Utfall
— Minskade inköp av fossila bränslen	2020	
Kommentar Den olja som köps in är till reserv när det uppkommer akuta stopp på t.ex. spillvärmen från Alby eller att pellets pannan i Fränsta stannar. Då kopplas oljepannan in tillfällig.		

11.2.4 Medarbetare

Inga förändringar på personalsidan under året.

11.2.5 Intern Kontroll

Attestrutiner

Kontrollmoment	Utfall
Attestrutiner	 Ingen avvikelse
Vad kontrolleras? Att behöriga personer attesterar enligt attestplan.	
Hur sker kontrollen? Genom stickprov.	
När utförs kontrollen? Löpande under året genom stickprov.	
Kommentar Hanteringen av leverantörsfakturor görs i Swinx scan Lev med attestkedja.	

Brist på personal

Kontrollmoment	Utfall
Rekryteringar	
Vad kontrolleras? Antal rekryteringar där ingen med efterfrågad kompetens kunnat anställas	
Hur sker kontrollen? VD rapporterar	
När utförs kontrollen? Varje tertial	
Kommentar Ånge Energi AB De rekryteringar som genomförts har blivit bra. Det har varit många sökande på våra annonser och personalen utbildas löpande.	

Lönsamhet

Kontrollmoment	Utfall
Lönsamhet	◆ Mindre avvikelse
Vad kontrolleras? Utfall av ekonomiskt resultat mot budget	
Hur sker kontrollen? Uppföljning av ekonomiskt resultat mot budget	
När utförs kontrollen? Löpande under året	
Kommentar På grund av det varma året som har intäkterna inte nått den nivå som beräknats. Det har också under året inträffat stora skador på fjärrvärmenätet som varit kostsamma. Därför har inte det resultat som beslutades i budgeten uppnåtts. För 2020 nås ett driftsresultat på ca: 500 Tkr.	

11.3 Ångefallen Kraft AB

Ångefallen Kraft AB ägs tills 50% av Ånge Kommun och till 50% av Fortum Sverige AB.

Bolagets verksamhet utgörs av vattenkraftproduktion. Produktionen sker dels i det egna kraftverket Hermanboda och dels erhålls ersättningskraft uppgående till 5,15% från Järnvägsforsens kraftverk. Båda är belägna i Ljungan.

Produktionen under räkenskapsåret för de båda kraftverken uppgick till 74,7 GWh.

Normalårsproduktionen för de båda kraftverken är 82 GWh.

Den löpande verksamheten hanteras av Fortum Sverige AB som svarar för såväl den tekniska driften som den ekonomiska förvaltningen.

God ekonomisk hushållning

Investeringarna under 2020 har uppgått till 5,3 mkr

Nettoomsättningen var 9,4 mkr, en minskning med 5,5 mkr jämfört med 2019

Resultatet 2020, -0,2 mkr

Balansomslutning, 34,7 mkr

Egna kapitalet vid årets slut, 2,9 mkr

Kommunens andel är 50 %

12 Revisionsrapport